

377.82
น 549 ป
ร. 3

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

28 ต.ค. 2539

ปริญญานิพนธ์
ของ
บุญเรือน หมั่นทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ธันวาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บ. 8538

ห 51278

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

บทคัดย่อ
ของ
บุญเรือน หมั่นทรัพย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ธันวาคม 2538

การวิจัยนี้ มุ่งศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา และสามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา ปัจจัยที่ใช้เป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลการจัดการศึกษาด้านความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และด้านความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจาก ผู้บริหารโรงเรียน 40 คน และครู 309 คน โดยเลือกจากโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย 20 โรง ใน อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม 2 ฉบับ ฉบับที่ใช้กับผู้บริหารประกอบด้วย ข้อคำถามตามตัวแปรในปัจจัยด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหารและประสิทธิผลการจัดการศึกษา ส่วนฉบับที่ใช้กับครูประกอบด้วย ข้อคำถามตามตัวแปรในปัจจัยด้านครู ด้านนักเรียนและประสิทธิผลการจัดการศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังนี้

1. ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อยู่ในระดับสูง
2. ปัจจัยด้านผู้บริหารซึ่งได้แก่ พฤติกรรมผู้นำ ด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ ปัจจัยด้านครู ซึ่งได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ความสามัคคี ความพึงพอใจ ปัจจัยด้านนักเรียนซึ่งได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียน สังคม และการเรียนพิเศษ เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ปัจจัยด้านผู้บริหารซึ่งได้แก่ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ ปัจจัยด้านครูซึ่งได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคม ความสามัคคี และปัจจัยด้านนักเรียนซึ่งได้แก่ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน เป็นตัวทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยเหล่านี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการเพิ่มพูน ประสิทธิผลการจัดการศึกษา และการพัฒนาผู้บริหารและครู ไว้ด้วย

FACTORS RELATED TO THE EFFECTIVENESS OF THE PRIVATE
CATHOLIC SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATION

AN ABSTRACT
BY
BOONRUEN MANSAP

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Doctor of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
December 1995

This research aims at investigating the effectiveness of the private Catholic Secondary School administration, and investigating the factors related to and predicted the effectiveness of the private Catholic Secondary School administration. The independent variables are: School factors, Administrator factors, Teacher factors and Student factors. The dependent variable is the school's effectiveness itself comprising of two dimensions: competence in the school adaptation and integration the existed human resources.

Samples of forty administrators and 309 teachers are drawn from twenty private Catholic secondary schools in the Archdiocese of Bangkok.

The instruments used in this research are two sets of questionnaires: the first set to be answered by the administrators covered the School factors, Administrator factors and School effectiveness, while the second set to be answered by teachers covered the Teacher factors, Student factors and School effectiveness.

The hypotheses were tested by means, standard deviation, percentage, multiple correlation, and the step-wise multiple regression analysis.

The major findings of this study are as follows:

1. The effectiveness of the private Catholic Secondary School Administration is above average.

2. Administrator factors which are Leadership Behavior in both dimensions, Teacher factors which are Social support, Esprit de corps, Satisfaction, Student factors which are Study behavior, Social behavior with peer group and Extra study are most significantly correlated to the effectiveness of school administration.

3. Administrator factors which are Leadership Behavior in both dimensions, Teacher factors which are Social support, Esprit de corps and Student factor which is Social behavior with peer group are the best predicting factors for the effectiveness of school administration.

Based on the result of this study, the researcher proposes various guidelines to develop administrators' and teachers' competence in order to enhance their effectiveness in the administration of private Catholic Secondary School.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(รศ. ดร.วิจิตร วรตบางกูร)

..... กรรมการ
(รศ. ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

..... กรรมการ
(ดร.บุญลือ ทองอยู่)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รศ. ดร. วิจิตร วรตบางกูร)

..... กรรมการ
(รศ. ดร. สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

..... กรรมการ
(ดร. บุญลือ ทองอยู่)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร. ประทีป ม. โกมลมาศ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่.....เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2538

ประกาศคุณูปการ

การทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์และอุปการคุณจากคณาจารย์ และบุคคลหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยใคร่ขอประกาศคุณูปการไว้ ดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ลัดดา สัตย์วินิจ และคุณแม่ยี่สุน โลนา อดีตอธิการบดีเจ้าคณะผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มารีย์ ที่ได้อนุญาตและให้ทุนสนับสนุนการศึกษาตลอดมา ท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ภราดา ดร.ประทีป ม.โกมลมาศ ที่ได้กรุณาสันับสนุนให้โอกาสและเวลาในการศึกษา คุณมาลี งามจิตสุขศรี ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนและกำลังใจในการศึกษาเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วรุตบางกูร ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. สมสรร วงษ์อยู่น้อย ดร. บุญลือ ทองอยู่ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดในทุกด้าน จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี กราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรพรรณ ตันท์เจริญรัตน์ ที่กรุณาแนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกรอบความคิด ทฤษฎีและมาตรวัด อาจารย์ วิวัฒน์ เลาบุตร ที่ได้กรุณาตรวจสอบความชัดเจน ความถูกต้องของมาตรวัดและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณผู้บริหารและครูโรงเรียนในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สังฆมณฑลราชบุรีและสังฆมณฑลจันทบุรี ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อาจารย์นพดล กรรณิการ์ และคุณวิเชียร ประเสริฐแห่งศูนย์วิจัยสถาบันมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ที่ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและคุณเกรียงศักดิ์ คุณศรีพัชรา ปิยวัฒน์ ซึ่งช่วยประสานงานการศึกษาค้นคว้าในมหาวิทยาลัยฟอर्डแอดม และมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย มลรัฐนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ขอขอบคุณ คุณนิตยา ช้อยเครือ และคุณสุริย์พร ตั้งสินมั่นคง ที่ช่วยเหลือในการบันทึกข้อมูลการวิจัย และการจัดพิมพ์ร่างวิทยานิพนธ์จนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยได้รับกำลังใจและความอนุเคราะห์จากพี่และน้องร่วมสายโลหิต และพี่น้องในหมู่คณะนักบวชเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ จากเพื่อนร่วมรุ่นบริหารการศึกษารุ่นที่ 4 ทุกคน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สรายุทธ์ เศรษฐขจร ที่ให้กำลังใจและคำปรึกษาอย่างใกล้ชิดเสมอมา
จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดา ทัพสุวรรณ อาจารย์ที่
ปรึกษาและคณาจารย์ ภาควิชาการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทุกท่าน
ที่ให้ความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งระหว่างศึกษาจนจบหลักสูตร ผู้วิจัยทราบซึ่งในพระคุณ
และเมตตาจิตของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ประโยชน์และกุศลอันเกิดจากการใช้ผลวิจัยนี้ ขอมอบแด่นักการศึกษา ผู้บริหารและครู
ในโรงเรียนคาทอลิก ผู้ซึ่งได้อุทิศร่างกายและกำลังใจ เพื่อเยาวชนด้วยดี เป็นที่น่าชื่นชมยิ่ง

บุญเรือน หมั่นทรัพย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	7
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
กรอบความคิดในการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
แหล่งข้อมูล.....	11
ตัวแปรที่ศึกษา.....	12
สมมติฐานการวิจัย.....	13
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
โรงเรียนเอกชนคาทอลิกและบทบาทในการจัดการศึกษา.....	19
ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก.....	21
ประเภทของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก.....	21
นโยบายของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก.....	22
หน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก.....	23
บทบาทของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในการจัดการศึกษาของ ประเทศ.....	24

ความหมายและความสำคัญของการมัธยมศึกษา.....	27
ความหมายของการมัธยมศึกษา.....	27
จุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา.....	28
ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชน.....	29
หน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	32
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	34
บทบาทและการกิจของผู้บริหารโรงเรียน.....	36
ประสิทธิผลของโรงเรียน.....	38
ความหมายของประสิทธิผลขององค์การและโรงเรียน.....	38
การบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิผลการจัดการศึกษา.....	40
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ.....	41
ลักษณะของการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ.....	42
การประเมินประสิทธิผลขององค์การและโรงเรียน.....	43
การประเมินประสิทธิผลขององค์การ.....	44
การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน.....	48
งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา.....	50
งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา.....	51
ปัจจัยด้านโรงเรียน.....	51
ปัจจัยด้านผู้บริหาร.....	52
ปัจจัยด้านครู.....	54
ปัจจัยด้านนักเรียน.....	57
สมมติฐานการวิจัย.....	59

3 วิธีดำเนินการวิจัย

แหล่งข้อมูล.....	60
ตัวแปรที่ศึกษา.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	62
แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน.....	62
แบบสอบถามครูในโรงเรียน.....	64
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การจัดกระทำข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	69

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	74
จำนวนข้อมูล.....	74
สภาพทั่วไปของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	76
สภาพทั่วไปของตัวแปรที่ศึกษา.....	78

ตอนที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	80
ผลการตรวจสอบสมมติฐานที่1.....	81
ผลการทดสอบสมมติฐานที่2.....	84
ผลการทดสอบสมมติฐานที่3.....	90

บทที่	หน้า
5. บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	
บทย่อ.....	101
สรุปผล.....	105
อภิปรายผล.....	109
ข้อเสนอแนะ.....	118
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	118
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	121
บรรณานุกรม.....	123
ภาคผนวก.....	136
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	165

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
2 จำนวนและค่าร้อยละของสภาพทั่วไปของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	76
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร.....	79
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก.....	82
5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยผู้บริหาร.....	85
6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยครู.....	87
7 ค่าสถิติของปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวม.....	92
8 ค่าสถิติของตัวแปร 8 ตัว ของปัจจัยด้านโรงเรียนและด้านผู้บริหาร ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวมและการคัดเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด.....	93

9.	ค่าสถิติของปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิ ผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวม.....	95
10.	ค่าสถิติของตัวแปร 7 ตัว ในปัจจัยด้านครูและด้านนักเรียน ที่ใช้ พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียน เอกชนคาทอลิก ในภาพรวมและการคัดเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด.....	97

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงกรอบความคิดในการวิจัย.....	10
2 แผนภูมิการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	35

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของประชาชาติเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ช่วยให้หลุดพ้นจากความยากจนข้นแค้น ความโง่เขลาเบาปัญญา และเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับวัยเยาวชนซึ่งเป็นความหวังของชาติในอนาคต (เสนห์ จามริก. 2533 : 1) ในการพัฒนาทรัพยากรของมนุษย์ การศึกษาจะทำหน้าที่ฝึกฝนคนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพทั้งในระดับที่ใช้สมองและกำลังกาย สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาจะทำหน้าที่นี้ได้เต็มที่ ก็ต่อเมื่อได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจ และแนวทางการพัฒนาด้านการศึกษาให้สอดคล้องกันอย่างชัดเจน (วิโรจน์ สารรัตนะ. 2532 : 31)

รัฐมีหน้าที่ต้องรับภาระในการจัดการศึกษาของชาติ หลายประเทศได้เปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาด้วย ในประเทศที่เจริญแล้วหลายประเทศ เอกชนมีบทบาทในการบุกเบิกริเริ่ม ก่อนที่รัฐจะเข้ามารับหน้าที่จัดการศึกษาโดยตรง (ประทีป ม.โกมลมาศ. 2536 : 1) ส่วนในประเทศไทยนั้น นโยบายของรัฐทุกยุคทุกสมัยได้แถลงไว้ อย่างชัดเจนว่า ลำพังรัฐคงไม่อาจรับภาระในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอ เพราะความจำกัดในด้านทรัพยากร รัฐจึงเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในขอบเขตที่รัฐกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 1)

ปัจจุบัน รัฐได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชนไว้ ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล พอสรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น ให้มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ สามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน และการรับรองมาตรฐาน (แผนการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 21)

2. สนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและให้มากขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาที่นอกเหนือจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาที่เป็นความต้องการเฉพาะกลุ่มคน (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539 : 38) และส่งเสริมบทบาทเอกชนในการร่วมจัดการศึกษาในทุกระดับให้มากยิ่งขึ้น (ชวน หลีกภัย. 2535 : 36)

จากนโยบายดังกล่าว สรุปได้ว่า การศึกษาเอกชนในระบบโรงเรียนได้เป็นที่ยอมรับของรัฐ และมีบทบาทในการช่วยพัฒนาบุคคลอย่างกว้างขวาง และรัฐมีเจตนารมณ์อย่างแน่วแน่ที่จะสนับสนุนเอกชนให้จัดการศึกษาในทุกระดับให้มากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนมีส่วนร่วมจัดการศึกษาตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ รวมทั้งระดับอาชีวศึกษา จำนวน 2,944 โรงเรียน มีนักเรียนประมาณ 1.51 ล้านคน และมีครูอาจารย์ 64,145 คน หากเปรียบเทียบนักเรียนที่อยู่ในสถานศึกษาของรัฐกับเอกชนในระบบโรงเรียนแล้ว จะเห็นได้ว่าในโรงเรียนประเภทสามัญศึกษามีสัดส่วน 87.1 : 12.9 และในโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษามีสัดส่วน 52.7 : 47.3 (ฝ่ายสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2535 : 9, 13, 26, 28) การให้เอกชนเข้ามามีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา จะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของภาครัฐบาลสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพ จะเป็นคู่แข่งของโรงเรียนรัฐบาลและเป็นตัวกระตุ้นให้มีการพัฒนา การศึกษา (รุ่ง แก้วแดง. 2532 : 4) อีกทั้งมีส่วนแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของรัฐ ทั้งนี้เพราะหากรัฐเป็นผู้รับภาระจัดการศึกษาในส่วนนี้ จะต้องใช้เงินงบประมาณประมาณ 9,700 ล้านบาท แต่เมื่อเอกชนเป็นผู้รับผิดชอบและรัฐเพียงให้เงินอุดหนุน และส่งเสริมโรงเรียนเอกชน ปีละประมาณ 1,524 ล้านบาท (สำนักงานประมาณ. 2534 : 298) รัฐสามารถประหยัดงบประมาณได้ถึงกว่า 8,000 ล้านบาทต่อปี

จากข้อมูลดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของโรงเรียนเอกชน ที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน เพื่อสนองความต้องการทางการ

ศึกษาของรัฐและประชาชนยังมีปัญหา เพราะรัฐไม่ได้กำหนดบทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษาให้ชัดเจน โดยเฉพาะในด้านเป้าหมายของการให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชน ไม่ได้กำหนดว่าเอกชนควรจัดการศึกษาอะไรเป็นปริมาณเท่าใด และอย่างไร อีกทั้งไม่มีมาตรการอย่างจริงจัง ที่จะส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาเอกชนเท่าที่ปรากฏการศึกษา โดยเอกชนจะช่วยเป็นผู้เติมในส่วนที่รัฐขาด หากรัฐมีทรัพยากรมาก มีความพร้อมในจุดใด ก็จะพยายามขยายการจัดการศึกษาในจุดนั้นเรื่อย ๆ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2534 : ก 26 - 27)

นอกจากนี้การขยายการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาของรัฐ ในช่วงปีพ.ศ. 2525 - 2529 ซึ่งอยู่ในระยะของแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 5 ได้ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาอย่างมาก เช่น การลาออกของครู การลดลงของจำนวนนักเรียน ตลอดจนการที่โรงเรียนเอกชนต้องเลิกกิจการถึง 174 แห่ง เป็นโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร 60 แห่ง และโรงเรียนในส่วนภูมิภาค 114 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 2) และในช่วงปี 2530 - 2534 ซึ่งอยู่ในระยะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 มีโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาล้มเลิกกิจการ 120 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. ม.ป.ป.ก: ไม่มีเลขหน้า) ปัญหาเหล่านี้เกิดจากนโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนที่ไม่ชัดเจนของรัฐ

เมื่อพิจารณาถึงการศึกษาในแต่ละระดับชั้นที่เปิดสอน พบว่าโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงในปีพ.ศ. 2526 โรงเรียนที่จัดสอนตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนต้นมีจำนวน 131 โรง มีโรงเรียนที่เปิดสอนถึงมัธยมปลายมี 43 โรง โรงเรียนที่เปิดสอนมัธยมต้น 54 โรง และเปิดมัธยมปลาย 43 โรง ปรากฏว่าในปี พ.ศ. 2534 เหลือโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ประถมศึกษาถึงมัธยมต้นเพียง 82 โรง และโรงเรียนที่เปิดสอนถึงมัธยมปลายเพียง 25 โรง โรงเรียนที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 32 โรง และเปิดสอนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย 30 โรง

การจัดการศึกษาเอกชน กล่าวโดยรวม ๆ แล้วยังประสบปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขหลายประการ โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความอยู่รอดของโรงเรียนโดยตรง คือ การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย และปัญหาด้านคุณภาพการเรียนการสอน รวมทั้งการบริหารโรงเรียน

(รุ่ง แก้วแดง. 2532 : 37 - 39) โรงเรียนเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็ก จำนวนไม่น้อยที่มีฐานะการเงินทรุดลง ทั้งนี้เนื่องจากรายรับจากค่าธรรมเนียมการเรียนลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากจำนวนนักเรียนลดลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีสาเหตุจากการขยายการจัดการศึกษาของรัฐ การวางแผนครอบครัว และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนโดยตรง คือ การขาดคุณภาพทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารของโรงเรียนเอกชนเอง และจากการที่รายรับจากค่าธรรมเนียมการเรียน ซึ่งเป็นรายได้หลักของโรงเรียนลดลง ก็ทำให้โรงเรียนต้องพยายามตัดรายจ่ายต่าง ๆ ซึ่งส่วนหนึ่งจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกโรงเรียนของนักเรียน และผู้ปกครอง (สุกัญญา นิธิกร. 2532 : 82 - 85)

โรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพการเรียนการสอนสูง โดยเฉพาะด้านวิชาการมักจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยม และมีนักเรียนแข่งขันเข้าเรียนจำนวนมาก โรงเรียนเหล่านี้จะสามารถเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนได้สูง ทำให้โรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรทางการศึกษา และทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย รวมทั้งสามารถจัดการบริหารที่เป็นระบบมีระเบียบ มีแผนการปฏิบัติงาน มีการติดตามและตรวจสอบ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีก้าวหน้าได้อย่างเหมาะสมกับกาลสมัย (กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 378 - 379)

ในด้านคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพจะมีโอกาสคัดเลือกนักเรียนที่มีคุณภาพทั้งทางด้านวิชาการและความประพฤติเข้าเรียน และเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้วก็สามารถศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง สามารถนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนมากขึ้น และส่งผลทำให้ให้นักเรียนต้องการเข้ามาเรียนมากขึ้น ในทางตรงข้ามโรงเรียนเอกชนที่ขาดคุณภาพ นอกจากจะมีจำนวนนักเรียนน้อยแล้ว คุณภาพของนักเรียนก็ไม่สามารถคัดเลือกได้ตามต้องการ ยิ่งผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี โอกาสติดค้างค่าเล่าเรียนมีมาก ก็ยิ่งทำให้โรงเรียนมีปัญหาด้านการเงินตามไปด้วย (กองนโยบายและแผนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2535 : 2)

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนก็มีปัญหาไม่แตกต่างจากโรงเรียนเอกชนอื่น ๆ จากการวิเคราะห์ของ รุ่ง แก้วแดง (2532 : 37 - 39) ฝ่ายการศึกษาของอัคร

สังคมหลวงกรุงเทพฯ (การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. 2531 : 71 - 72) และการวิจัยของ วิชา เลด (2525 : 16 - 17) สรุปได้ว่า ปัญหาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก ระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องทุนทรัพย์ทางการบริหาร ทำให้มีปัญหาในด้านการบริหารบุคคล และวิชาการ การจัดการเรียนการสอนจึงไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โรงเรียนขาดผู้นำทางวิชาการ และขาดครูที่มีประสิทธิภาพสูง วัสดุอุปกรณ์ที่สนับสนุนการเรียนการสอนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ ซึ่งมีวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น และจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนมากขึ้น หากปัญหาเรื่องทุนทรัพย์ยังคงมีอยู่เช่นนี้ เชื่อได้ว่าปัญหาเหล่านี้มีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ทำให้สภาพของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกหลายแห่งอยู่ในสภาพที่น่าเป็นห่วง โรงเรียนเอกชนคาทอลิกบางแห่งประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาสูงเป็นที่นิยมของผู้ปกครองอย่างยิ่ง เนื่องจากโรงเรียนมีความคล่องตัวด้านการบริหารและการนำเทคโนโลยีมาใช้ สามารถบริหารงานได้อย่างระบบธุรกิจมากกว่าระบบราชการ โรงเรียนอยู่ใกล้บ้านใกล้ชุมชนมีการคมนาคมที่สะดวก และสามารถบริการพิเศษได้ดีในด้านพาหนะรับ - ส่ง หอพัก และสามารถจัดหลักสูตรพิเศษ ทั้งในเรื่องการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรม การฝึกทักษะทางภาษา ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ได้อย่างดี เพราะการเงินอยู่ในระดับดีพอใช้ เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากบรรดาผู้ปกครอง และศิษย์เก่าพอสมควรโรงเรียนประเภทนี้ ได้แก่ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ โรงเรียนอัสสัมชัญกรุงเทพฯ โรงเรียนเซนต์คาเบรียล เป็นต้น (รุ่ง แก้วแดง. 2532 : 39 - 40)

อย่างไรก็ดีสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกฯ ก็มีนโยบายที่จะพัฒนาโรงเรียนในทุก ระดับให้มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาสูงขึ้นให้เท่าเทียมกัน โดยมุ่งพัฒนาปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่สร้างเสริมประสิทธิผลในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อให้เยาวชนประสบความสำเร็จในการศึกษา และการประกอบสัมมาชีพเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพของประเทศ สมดังเจตนารมณ์ของรัฐ และองค์กรทางศาสนา เพื่อให้โรงเรียนได้รับความนิยมนจากบรรดาผู้ปกครองและชุมชนเพื่อให้สามารถอยู่รอดและจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะทำให้โรงเรียนเอกชนสามารถอยู่รอดและมีเสถียรภาพมั่นคง (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2532 : 7) ทั้งนี้เพราะคุณภาพ หรือประสิทธิผล การจัดการศึกษา ทำให้นักเรียนที่จบออกไปมีคุณภาพสูง สามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดม

ศึกษาที่ดีมีชื่อเสียง และประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ จึงเป็นที่นิยมของผู้ปกครองที่
จะส่งบุตรหลานเข้าเรียน ทำให้มีโอกาสคัดเลือกเด็กที่มีคุณภาพไว้ได้ โรงเรียนมีโอกาสสร้างชื่อ
เสียงทางวิชาการ มีนักเรียนต้องการเข้าเรียนมากขึ้น ส่งผลต่อรายได้ของโรงเรียนและการ
สนับสนุนของผู้ปกครองมากขึ้นตามไปด้วย

การจัดการศึกษาของโรงเรียนจะเกิดประสิทธิผลสูงหรือต่ำ ย่อมขึ้นกับคุณภาพของ
บุคลากรในโรงเรียนคือ ผู้บริหาร ครูและนักเรียนในโรงเรียนเป็นหลัก (โทย อุดมบุญญาภาพ.
2528 : 4) โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่อการรับนโยบายจาก
 กระทรวงศึกษาธิการไปปฏิบัติ ดังนั้นผลของการจัดการศึกษาจะเกิดขึ้นที่ระดับโรงเรียน ผู้บริหาร
 โรงเรียนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ และมีส่วนรับผิดชอบอย่างสูงต่อการจัดการศึกษาให้มี
 ประสิทธิภาพ

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการ
 ศึกษาได้แก่ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน (Hoy and
 Miskel. 1982 : 248; Pendley.1985: 98; Reid and others. 1988: 24 - 29; Davis
 and Thomas. 1989 : 81 - 83; อ่ำรุ่ง จันทวานิช. 2527 : 98) และตัวบ่งชี้ในการประเมิน
 ประสิทธิผลการจัดการศึกษาคือ ความสามารถในการปรับตัวการจัดการศึกษาของโรงเรียน และ
 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน (Hoy and Miskel. 1991 : 384 - 397;
 Dessler.1986 : 68 - 69; citing Bennis.1971 : 116 - 143; Reynolds and Reid.1985 :
 191 - 203; Jones.1985 : 207 - 209) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและดำเนินการวิจัยเรื่อง
"ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
เพื่อจะได้ทราบว่าโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาใน
โรงเรียนเดียวกันมีประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับใด มีปัจจัยใดบ้างที่
สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก และมี
ปัจจัยใดบ้าง ที่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชน
คาทอลิกได้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับ
มัธยมศึกษา ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหา และการ
พัฒนากิจการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามหลักปรัชญาการศึกษาคาทอลิก รวมทั้งแนวโน้ม

การเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ และสังคมไทยอันเป็นเงื่อนไขที่สำคัญ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก จะนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น.

ปัญหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ดังนั้น คำถามในการวิจัยครั้งนี้ คือ

1. โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในโรงเรียนเดียวกันมีประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับใด
2. มีปัจจัยใดบ้าง ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
3. มีปัจจัยใดบ้างที่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในโรงเรียนเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
 - 2.1 ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

2.2 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

3. เพื่อศึกษาการทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยใช้

3.1 ตัวแปรในปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหารเป็นตัวทำนาย

3.2 ตัวแปรในปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนเป็นตัวทำนาย

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัย ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ซึ่งคณะกรรมการบริหารสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เป็นการช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องและคณะครู สามารถพัฒนาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวความคิด ทฤษฎีบริหารการศึกษา และทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคมมาเป็นกรอบความคิดสำหรับการวิจัย เพื่อใช้วิเคราะห์และทำนายปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทฤษฎีและแนวความคิดที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษา ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของ

โรงเรียน นักการศึกษาหลายท่านอธิบายว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนควรวิเคราะห์จากปัจจัยหลายอย่างที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน (Hoy and Miskel.1982: 248; Pendley.1958 : 98; Reid and others. 1988 : 24 - 29; Davis and Thomas. 1989 : 81 - 83; อ่ำรุ่ง จันทวานิช. 2527 : 98) การวิจัยครั้งนี้จะยึดองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 4 ปัจจัยนี้เป็นแนวทางในการวิจัย

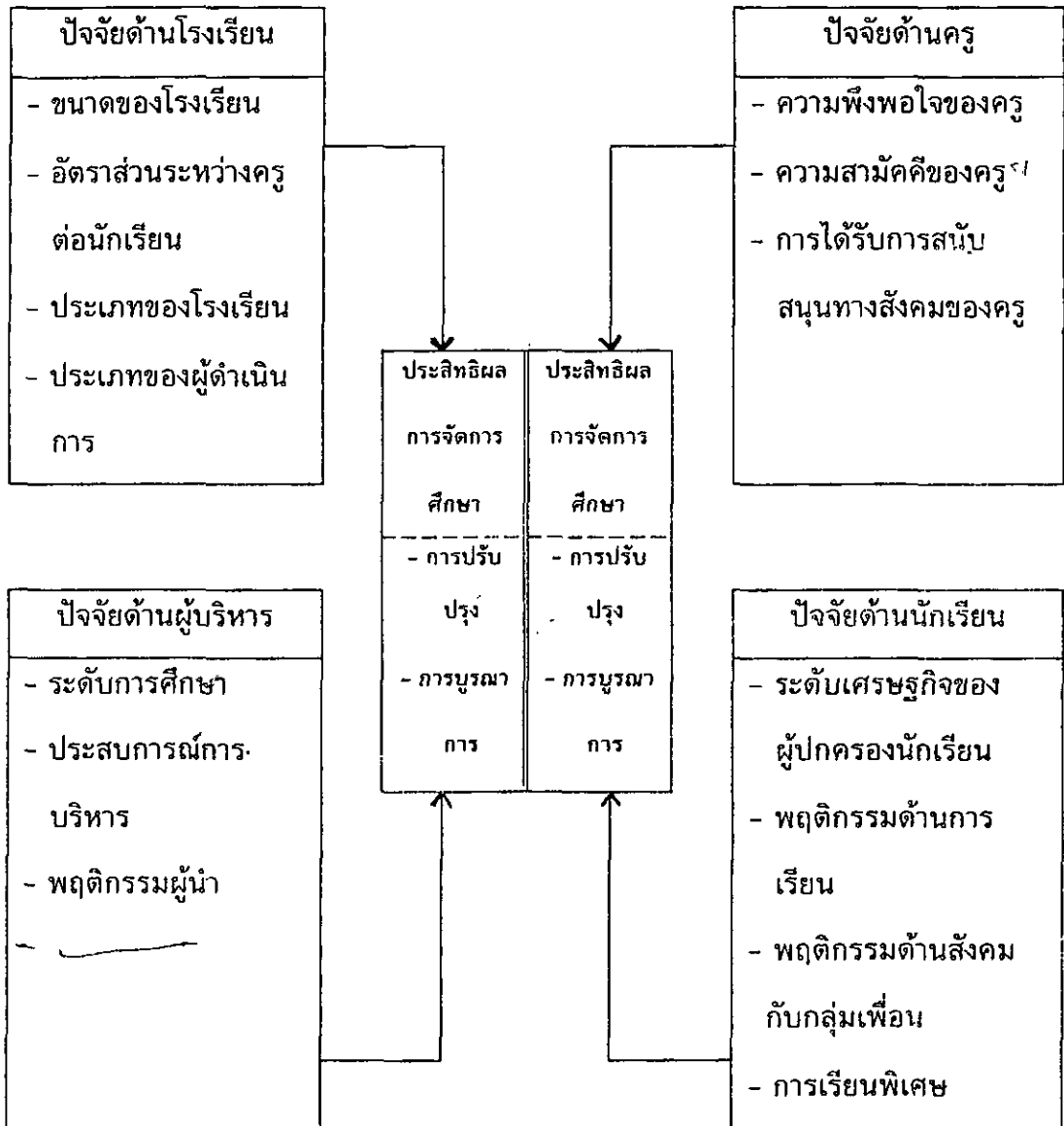
2. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะยึดแนวคิดของนักการศึกษา ซึ่งอธิบายไว้ว่า ตัวบ่งชี้ในการประเมินประสิทธิผลการจัดการศึกษาคือ ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน (Hoy and Miskel.1991 : 384 - 397; Dessler.1986 : 68 - 69; citing Bennis.1971 : 116 - 143; Reynolds and Reid.1985 : 191 - 203; Jones.1985 : 207 - 209)

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน และประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามตัวบ่งชี้ในด้าน ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสอบถามจาก ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม สำหรับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหารสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียนสอบถามครูในโรงเรียน สำหรับเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามวัดประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอบถามจากผู้บริหารและครูในโรงเรียน โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามวัดประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนชุดเดียวกัน

โดยเหตุที่แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่างชุดกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษา ใน 2 มิติ คือ มิติของผู้บริหารและมิติของครู

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภาพต่อไปนี้

กรอบความคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงกรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเฉพาะประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายในโรงเรียนเดียวกัน และอยู่ใน อัครสังฆมณฑลกรุงเทพ ฯ

2. การศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก จะศึกษาเฉพาะปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน

3. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา จะศึกษาองค์ประกอบดังต่อไปนี้

3.1 ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน

3.2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการวิจัยนี้คือ โรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในโรงเรียนเดียวกันในปีการศึกษา 2538 จำนวน 20 โรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน ขนาดกลาง 9-โรงเรียน ขนาดเล็ก 4 โรงเรียน ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ และครูใหญ่ของ

4.3 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน

4.4 การเรียนพิเศษ

ตัวแปรตาม คือประสิทธิผลการจัดการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ

1. ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อแสดงถึงแนวทางและผลการวิจัย ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกอยู่ในระดับปานกลาง
 2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา
 - 2.1 ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
 - 2.2 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
 3. ปัจจัยที่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา
 - 3.1 ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้
 - 3.2 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก จำนวน 40 คน จาก 20 โรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย จากครูที่สอนในโรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูล รวม 1,290 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 309 คน ตามเกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ มอร์แกน และเกรจซี (Morgan and Krejcie.1970)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยตัวแปร 4 กลุ่ม คือ

1. ปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย

- 1.1 ขนาดของโรงเรียน
- 1.2 อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน
- 1.3 ประเภทของโรงเรียน
- 1.4 ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน

2. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

- 2.1 ระดับการศึกษา
- 2.2 ประสบการณ์การบริหาร
- 2.3 พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร

3. ปัจจัยด้านครู ประกอบด้วย

- 3.1 ความพึงพอใจของครู
- 3.2 ความสามัคคีของครู
- 3.3 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู

4. ปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย

- 4.1 ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน
- 4.2 พฤติกรรมด้านการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนคาทอลิก หมายถึง สถานศึกษาที่เอกชน จัดตั้งโดยองค์กรหรือมูลนิธิของศาสนจักรคาทอลิก ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 สังกัดอยู่ในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา และอยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ โดยเปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเดียวกัน มีครูใหญ่คนเดียวกันและอยู่ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ฯ

2. การศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง การศึกษาที่ต่อจากระดับประถมศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายใช้เวลาเรียนตอนละ 3 ปี

3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ของโรงเรียนแตกต่างกันไป ปัจจัยที่ใช้ศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่

3.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน หมายถึง ขนาดของโรงเรียน อัตราส่วนระหว่างนักเรียนต่อครู ประเภทของโรงเรียนและประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียน

3.1.1 ขนาดของโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนในปีการศึกษา 2538 โดยใช้เกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนซึ่งกำหนดดังนี้

ขนาดเล็ก มีนักเรียน 1 - 570 คน

ขนาดกลาง มีนักเรียน 571 - 1,140 คน

ขนาดใหญ่ มีนักเรียน 1,140 คนขึ้นไป

3.1.2 อัตราส่วนระหว่างนักเรียนต่อครู หมายถึง สัดส่วนของนักเรียนต่อครูในโรงเรียน โดยคำนวณได้จากจำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งหมดหารด้วยจำนวนครูโดยคิดอัตราส่วนจำนวนนักเรียนต่อครูหนึ่งคน

3.1.3 ประเภทของโรงเรียน หมายถึง การจำแนกโรงเรียน เอกชนคาทอลิก ตามลักษณะของการเลือกรับนักเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น

- รับเฉพาะนักเรียนชาย
- รับเฉพาะนักเรียนหญิง
- รับเป็นสหศึกษา

3.1.4 ประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียน หมายถึง กลุ่มคณะบุคคล ที่ทำหน้าที่กำหนดแนวนโยบาย และมีอำนาจควบคุมนโยบายของโรงเรียนในรูปแบบของ สังฆมณฑล คณะนักบวช หรือฆราวาส

3.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง คุณลักษณะประจำตัวของครูใหญ่ ซึ่งได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร และความเป็นผู้นำของผู้บริหาร

3.2.1 ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดที่ครูใหญ่ ได้รับ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ครูใหญ่ที่มีการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

3.2.2 ประสบการณ์บริหาร หมายถึง ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหาร นับตั้งแต่เริ่มเป็นครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่จำแนกเป็น 3 กลุ่มคือ ต่ำกว่า 5 ปี ระหว่าง 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปี

3.2.3 พฤติกรรมผู้นำ หมายถึง การแสดงภาวะผู้นำของครูใหญ่ ที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในขณะที่ปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งสามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามวัด พฤติกรรมผู้นำ "Leader Behavior Description Questionnaire : LBDQ" ของ แฮลพิน (Halpin, 1959 : 4) พฤติกรรมผู้นำ ซึ่งใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 มิติ คือ กิจสัมพันธ์ (Initiating Structure) และมิตรสัมพันธ์ (Consideration) ทั้งมิติกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์นั้น แฮลพิน ได้อธิบายไว้ดังนี้

กิจสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตาม หรือระหว่างผู้นำกับสมาชิก ในลักษณะของการสร้างความเข้าใจในการดำเนินการตามนโยบาย ตามเป้าหมายการติดต่อสื่อสาร และวิธีดำเนินงานให้สำเร็จลุล่วงในภารกิจที่ต้องปฏิบัติ

มิตรสัมพันธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำ ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวผู้นำกับสมาชิกของกลุ่มในลักษณะของความเป็นมิตร การเคารพซึ่งกันและกัน ความไว้วางใจกัน และความอบอุ่นเป็นกันเอง

3.3 ปัจจัยด้านครู หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูในด้าน ความพึงพอใจ ความสามัคคี และการสนับสนุนทางด้านสังคมของครู

3.3.1 ความพึงพอใจของครู หมายถึง ความรู้สึกของครูที่อยากทำงานในโรงเรียน มีความสุขกับรายได้ สวัสดิการและสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป วัดโดยเครื่องมือวัดความพึงพอใจของครู ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบทดสอบวัดประสิทธิผลของโรงเรียน แห่งรัฐคอนเนคติกัต (Connecticut School Effectiveness Questionnaire) และจากแนวคิดของเวย์สัน (Wayson.1988)

3.3.2 ความสามัคคีของครู หมายถึง ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของครูในโรงเรียน ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน เกิดขวัญกำลังใจ ซึ่งพิจารณาได้จากการยอมรับนับถือ การไว้วางใจ การสนับสนุน การร่วมปรึกษาหารือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ วัดโดยเครื่องมือวัดความสามัคคีของครู ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากเครื่องมือวัดความสามัคคี "Esprit Index Modified" ของ แทรฟลอส (Travlos.1984)

3.3.3 การสนับสนุนทางสังคมของครู หมายถึง การที่ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งทางอารมณ์ วัตถุ สิ่งของ ข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ โดยได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและโรงเรียน (ผู้บริหารระดับสูง) การสนับสนุนทางสังคมนี้สามารถวัดได้โดยแบบสอบถาม เกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของเฮ้าส์ (House.1981) และเฟเบอร์ (Faber.1983)

3.4 ปัจจัยด้านนักเรียน หมายถึง ภูมิหลังหรือข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่สามารถสอบถามได้จากครูตามรายละเอียด ดังนี้

3.4.1 ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง เกณฑ์รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจดี ปานกลาง หรือยากจน

3.4.2 พฤติกรรมด้านการเรียน หมายถึง ความสนใจใฝ่รู้และเอาใจใส่ต่อบทเรียน การเชื่อฟังคำสอนของครูอาจารย์ และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดให้

3.4.3 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การคบหาสมาคมและมีสัมพันธฉันท์เพื่อนของนักเรียนกับเพื่อนนักเรียนคนอื่น ในลักษณะที่แสดงถึงความรู้จักสนิทสนม การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และการทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนคนอื่นได้

3.4.4 การเรียนพิเศษ หมายถึง การเรียนที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนปกติของนักเรียน มีจุดมุ่งหมายให้รู้มากยิ่งขึ้น หรือเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย

4. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก หมายถึง ผลของความร่วมมือของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียน ในการปฏิบัติการกิจจนสามารถทำให้โรงเรียนปรับปรุง และบูรณาการการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก และสนองตอบต่อสภาพการณ์ใหม่ ๆ ที่ส่งผลให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน จะวัดด้วยเครื่องมือวัดที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากดัชนีการรับรู้ "Index of Perceived Organizational Effectiveness" ของ มิสเกลและคนอื่น (Miskel and others.1983) ซึ่งจะใช้วัดจากผู้บริหารและครู โดยพิจารณาจากดัชนีต่อไปนี้

4.1 ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของครูใหญ่และครูในโรงเรียนที่ร่วมกันปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินการภายในโรงเรียน ให้สนองตอบต่อสภาพการณ์ใหม่ ๆ ทั้งในด้านนวัตกรรมความเจริญเติบโตและการพัฒนา ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนนี้ พิจารณาจากการยอมรับของครูต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมทั้งความรวดเร็ว และความกระตือรือร้นของครู ที่จะพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ของครูและนักเรียนที่ได้รับจากการปรับปรุงหรือพัฒนาด้านการบริหารโรงเรียน

4.2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน หมายถึง ความสามารถของครูใหญ่และครูในการประสานพลังความรู้ความสามารถ และน้ำใจ เพื่อให้เกิดความ

พึงพอใจในการทำงาน มีบรรยากาศในการสื่อความหมายและการแก้ไขความขัดแย้งที่เป็นรูปธรรม
สามารถปฏิบัติภารกิจได้ราบรื่น จนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนในการจัดการศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก(ประเทศไทย) ดังนั้นผู้วิจัยจะเสนอผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการนำเสนอโดยย่อตามขั้นตอนดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนคาทอลิก และบทบาทในการจัดการศึกษา
2. ความหมายและความสำคัญของการมัธยมศึกษา
3. การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. ประสิทธิภาพของโรงเรียน
 - 4.1 ความหมายของประสิทธิภาพขององค์กรและโรงเรียน
 - 4.2 การบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิผลการจัดการศึกษา
 - 4.3 การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรและโรงเรียน
5. งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา
 - 5.1 ปัจจัยด้านโรงเรียน
 - 5.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร
 - 5.3 ปัจจัยด้านครู
 - 5.4 ปัจจัยด้านนักเรียน

โรงเรียนเอกชนคาทอลิกและบทบาทในการจัดการศึกษา

ความเป็นมาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

การศึกษาเอกชนคาทอลิก หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่เอกชนคาทอลิก จัดตั้งเป็นโรงเรียนเอกชนคาทอลิกขึ้น โดยองค์กรหรือมูลนิธิของศาสนจักรคาทอลิกตามพระราชบัญญัติ

โรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 สังกัดอยู่ในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย) โดยใช้ทรัพยากรหลักทั้งที่เป็นคน ทุนทรัพย์ และวัสดุอุปกรณ์ของภาคเอกชนคาทอลิก และจัดขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ให้การอบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดาของชาติ ให้เป็นบุคคลที่บรรลุถึงความสมบูรณ์ กอปรด้วย ความรับผิดชอบต่อตนและสังคม รวมทั้งหลักปรัชญาทางศาสนาและจริยธรรม พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติให้มากที่สุด ตามหลักพระคริสตธรรม (การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. 2528 : 2 - 3) จากการศึกษาความเป็นมาของการศึกษาเอกชนคาทอลิก กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าศาสนาคาทอลิกเริ่มขึ้นในประเทศไทย เมื่อปีพ.ศ. 2110 ในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 แห่งกรุงศรีอยุธยา ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พ.ศ. 2203 มิชชันนารีชาวฝรั่งเศส สังกัดคณะมิสซังต่างประเทศแห่งกรุงปารีส ได้รับพระบรมราชานุญาตให้เข้ามาเผยแพร่ศาสนาคาทอลิกในกรุงศรีอยุธยา และได้รับพระราชทานที่ดินที่บ้านปลาเห็ด จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับเป็นที่อยู่อาศัยสามารถสร้างโบสถ์ บ้านพัก หรือโรงเรียนได้ ดังนั้น ในปีพ.ศ. 2208 โรงเรียนเอกชนคาทอลิกแห่งแรกในประเทศไทย ได้ถือกำเนิดขึ้น คือ วิทยาลัยการศึกษาทั่วไป (General College) สร้างขึ้นโดย ฯพณฯ แลมแบร์ เดอ ลาโมต์ (Bishop Lambert De La Motte) เป็นโรงเรียนสามัญสำหรับเด็กชาย เพื่อให้การศึกษาแก่เยาวชนไทยในกรุงศรีอยุธยา เรียกกันโดยทั่วไปว่าโรงเรียนสามเณร เพราะเป็นโรงเรียนสำหรับเด็กที่เตรียมตัวเข้าบ้านเณร รวมทั้งเด็กสามัญโดยทั่วไปด้วย ส่วนใหญ่มีการสอนด้านวิชาการและด้านจริยธรรม หลังจากนั้นคณะมิชชันนารีขยายกิจการโรงเรียนไปในจังหวัดอื่น ๆ เช่น ที่ภูเก็ตในปีพ.ศ. 2214 ที่ลพบุรี ในปีพ.ศ. 2216 ที่กรุงเทพฯ ในปีพ.ศ. 2217 ที่พิษณุโลก ในปีพ.ศ. 2218 และที่จันทบุรี ในปีพ.ศ. 2250 โรงเรียนเหล่านี้มีได้ยู่ต่อมาถึงปัจจุบัน เนื่องด้วยเหตุการณ์ผันผวน และศึกสงครามของบ้านเมืองในสมัยนั้น (Komolmas.1982 : 2)

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ บาทหลวง คอลอมเบต์ (Rev.Fr.Colombet) ได้ตั้งโรงเรียนอัสสัมชัญสำหรับนักเรียนชายขึ้นในปีพ.ศ. 2428 ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสมัยใหม่แห่งแรกในยุคใหม่นี้ และดำเนินการต่อเนื่องเรื่อยมา โดยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและบ้านเมืองเป็นอย่างมาก จนเป็นที่นิยมอย่างสูงของผู้ปกครองและนักเรียนในปัจจุบัน นับตั้งแต่นั้นมา ได้มีคณะนักบวชอุทิศตนด้านการศึกษาหลายคณะ ได้ทยอยกันเข้ามาทำการแพร่ธรรม

และตั้งโรงเรียนเอกชนคาทอลิกเพิ่มขึ้นมากมายหลาย ระดับการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา

ในปีพ.ศ. 2502 สภามุขนายกคาทอลิกแห่งประเทศไทยเห็นความสำคัญ ที่จะจัดให้โรงเรียนเอกชนคาทอลิก รวมตัวกันขึ้นเป็นรูปองค์การ เพื่อจะได้แลกเปลี่ยนทัศนะประสบการณ์ และมีนโยบายร่วมกัน จึงได้มีมติตั้ง คณะกรรมการโรงเรียนคาทอลิกแห่งประเทศไทย” โดยมี ฯพณฯ ปีเตอร์ คาเร็ตโต (Bishop Peter Carretto) ผู้แทนสภามุขนายกคาทอลิกแห่งประเทศไทย เป็นประธาน ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย” โดยมติเอกฉันท์ของที่ประชุมสมัชชาครั้งแรกของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในเดือนตุลาคมปี พ.ศ. 2512

ปัจจุบัน “สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย” ได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นสมาคมตามทะเบียนสมาคม เลขที่ จ.3061 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2533 โดยใช้ชื่อว่า “สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย)” (สภาการศึกษาคาทอลิกประเทศไทย. 2533 : 2)

ประเภทของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก จำแนกตามรูปแบบการบริหารของสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (Catholic Directory.1991 : 14 – 298) ออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของสังฆมณฑล ศาสนาคาทอลิกในประเทศไทย แบ่งการปกครองเป็น 10 สังฆมณฑล หรือ 10 เขต โรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่มีพื้นที่อยู่ในเขตใด ก็จะสามารถตั้งอยู่ในสังฆมณฑลนั้น และดำเนินการบริหารภายใต้การอำนวยการของสังฆคณะพื้นเมืองของแต่ละสังฆมณฑล

2. โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของคณะนักบวชในประเทศไทย ดำเนินการบริหารภายใต้การอำนวยการ ของคณะนักบวชชายหญิงในประเทศไทย แบ่งแยกได้ดังนี้

- 2.1 โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของคณะนักบวชชายมี 5 คณะ ได้แก่ ภราดา คณะเซนต์คาเบรียล ภราดาคณะลาซาล สังฆคณะซาเลเซียน สังฆคณะมหาไถ่ และสังฆคณะรอยแผลศักดิ์สิทธิ์

2.2 โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของคณะนักบวชหญิง มี 12 คณะ ได้แก่ ภคินีคณะเซนต์ปอล เดอชาร์ตร ภคินีคณะอูร์สุลิน ภคินีคณะธิดาแม่พระองค์อุปถัมภ์ ภคินีคณะพระกุมารเยซู ภคินีคณะนักบุญยอแซฟแห่งการประจักษ์ ภคินีคณะพระหฤทัยแห่งกรุงเทพฯ ภคินีคณะรักกางเขนแห่งท่าแร่ ภคินีคณะธิดากางเขน ณ จันทบุรี ภคินีคณะข้าบริกรพระแม่มารีย์แห่งอุบลราชธานี ภคินีคณะผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มารีย์ ภคินีคณะธิดาพระราชินีมาเรียผู้นิรมล และภคินีคณะลาซาล

3. โรงเรียนเอกชนคาทอลิกของฆราวาส ที่ดำเนินการบริหารภายใต้การอำนวยการของฆราวาสที่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก เช่น โรงเรียนเซนต์จอห์นโรงเรียนเพ็ญสมิทธิ์โรงเรียนในเครือสารสาสน์พิทยา โรงเรียนอศุมวิทวิทยานโป่ง โรงเรียนอำนวยการวิทย์ ท่าม่วง เป็นต้น

โรงเรียนเอกชนคาทอลิกทั้ง 3 ประเภทนี้ เป็นสมาชิกของสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกภายใต้การดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน(สช.) กระทรวงศึกษาธิการ

นโยบายของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์นปอลที่ 2 ได้เสนอแนะนโยบายแก่สหพันธ์สถาบันการศึกษาคาทอลิกของประเทศอิตาลี เกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ดี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2529 โอกาสฉลอง 40 ปี แห่งการก่อตั้ง (มันส์ จวบสมัย. 2531 : 15 - 16) ไว้ดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ต้องรับใช้ความจริงไม่ใช่รับใช้ลัทธิหนึ่งลัทธิใด หรืออุดมการณ์หนึ่งอุดมการณ์ใด. (Ideology) ความจริงที่เราต้องรับใช้คือ ความจริงที่พระคริสตเจ้าทรงสอน และมอบให้พระศาสนจักรเป็นผู้ถ่ายทอด เพื่อว่าอาศัยความจริงดังกล่าว มนุษย์จะได้สร้างมโนธรรมที่ถูกต้อง อันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับดำเนินชีวิต

2. โรงเรียนเอกชนคาทอลิกต้องสร้างคนให้เป็นคนดีอย่างไม่มีที่ติ (Life of Integrity) และเป็นพยานที่จะปกป้องความจริง และความดี ตามหลักของศาสนาที่แต่ละคนนับถือ เช่น คริสต์ พุทธ อิสลาม ฯลฯ เป็นต้นต้องนำวิธีการในการทำศาสนสัมพันธ์มาใช้ด้วย

3. โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ต้องพยายามสร้างคนให้มีหัวใจเปี่ยมด้วย ความรักแท้ รักที่เสียสละไม่ใช่รักแบบเห็นแก่ตัว ความรักคือหัวใจของศาสนาคริสต์ โรงเรียนของเราจึงต้องมุ่งสอนคนให้เป็นคนที่น่ารัก เพราะเขามีรักแท้ในหัวใจ เด็กของเราหลายคนในอนาคตจะต้องเป็นผู้นำในสังคม บางคนอาจได้เป็นนายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนราษฎร รัฐมนตรี หรือเป็นผู้จัดการห้างร้านบริษัท หรือเป็นผู้จัดการโรงเรียน และสถาบันต่าง ๆ ถ้าเราได้ปลูกฝังจิตตารมณ์แห่งความรักแท้ต่อผู้อื่น ตามแบบพระวรสาร เขาเหล่านี้แหละจะเป็นพยานถึงคำสอนของพระคริสตเจ้าโดยไม่รู้ตัว เขาจะเป็นเกียรติเป็นศรีแก่โรงเรียนของเรา มิใช่เพราะตำแหน่งสูง ๆ อย่างเดียว แต่เพราะชีวิตที่ดี ที่มีอุดมการณ์แห่งความรักเสียสละเพื่อสังคม

ดังนั้น ความสำคัญของบทบาทโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ดี คือ จะต้องให้การศึกษาระบบคริสตชน ตามหลักพระคริสตธรรม

หน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

จากนโยบายของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกดังกล่าว นักการศึกษาคาทอลิก (การศึกษาคาทอลิก ในประเทศไทย.2528 : 1 - 8) จึงกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกไว้ ดังนี้

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก เป็นสถาบันการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ให้การอบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดาของชาติให้เป็นบุคคลที่บรรลุถึงความสมบูรณ์ ก่อปรด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม รวมทั้งหลักปรัชญาทางศาสนาและจริยธรรม พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้แก่ ประเทศชาติให้มากที่สุดตามหลักพระคริสตธรรม ดังนั้น โรงเรียนเอกชนคาทอลิกมุ่งเน้นให้การศึกษอบรมเพื่อ

1. พัฒนาเด็กนักเรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ คือ พัฒนาร่างกาย จิตใจสติปัญญา อารมณ์ ตลอดจนเอกลักษณ์ และบุคลิกภาพ (ตามแนวจิตตารมณ์ของแต่ละสถาบัน)
2. ปลูกฝังค่านิยมด้านจิตใจ ให้มีจริยธรรมและคุณธรรม มีความเคารพรักซึ่งกันและ

กันมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผนึกกำลังกันรับผิดชอบ เพื่อความดีของส่วนรวม มีความรักและกตัญญูรู้คุณต่อพ่อแม่ ครูอาจารย์ และต่อสถาบันของตน

3. ปลุกฝังให้เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย โดยเน้นให้มีความรักต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ อันเป็นวิถีชีวิตของคนไทยในระบอบประชาธิปไตย รู้จักรักษา ศิลปวัฒนธรรม ศีลธรรม และประเพณีที่งดงามของชาติ

4. ส่งเสริมด้านวิชาและการปฏิบัติ โดยมุ่งให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ ที่จำเป็นเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคต

วัตถุประสงค์ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกนี้ ทุกโรงเรียนในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกจะรับทราบและนำไปเป็นหลักปฏิบัติตามนโยบาย ตามแนวหรือจิตตารมณ์ของแต่ละคณะนักบวช หรือมิสซัง หรือฆราวาส ซึ่งต่างก็ได้วางหลักปรัชญาของตนไว้แล้ว

อย่างไรก็ดี การศึกษาคาทอลิกมิได้จำกัดเฉพาะเยาวชนที่นับถือคริสตศาสนานิกายโรมันคาทอลิกเท่านั้น ยังให้บริการครอบคลุมไปถึงนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่นด้วย โดยที่โรงเรียนจะต้องอบรมเด็กและเยาวชน ให้มีความเลื่อมใสศรัทธาในสัจธรรมของศาสนาของตน ให้มีทัศนคติที่เห็นอกเห็นใจต่อกัน ด้วยอัธยาศัยไมตรี และนำวัฒนธรรมของชาติมาบูรณาการ การปฏิบัติศาสนกิจ ซึ่งทำให้เกิดคุณค่าในศาสนกิจ ในขณะเดียวกันช่วยจรรโลงและเชิดชูวัฒนธรรมของชาติ ให้มีคุณค่าสูงขึ้น

บทบาทของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในการจัดการศึกษาของประเทศ

โรงเรียนคาทอลิกมีบทบาทสำคัญ ต่อการจัดการศึกษาของประเทศไทยในหลายด้าน จาก การสัมภาษณ์ ภราดาประทีป ม. โกมลมาศ นายกสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2537 ได้เสนอข้อคิดไว้ดังนี้

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก มีประวัติของการพัฒนาการศึกษาที่จัดเป็นรูปแบบระบบ โรงเรียนมาก่อนที่จะมีโรงเรียนรัฐบาล กล่าวโดยสรุปก็คือ ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาได้มีมิชชันนารีคาทอลิก สร้างโรงเรียนเพื่อจัดการเรียนการสอนเรียกว่า โรงเรียนสามเณรเพื่อการสอน

ศาสนาควบคู่กับการจัดสอนวิชาการทั่ว ๆ ไป ช่วยให้ชาวเมืองในสมัยนั้นมีความรู้พอที่จะทำราชการของพระเจ้าอยู่หัว ปรากฏว่าโรงเรียนนี้ได้รับความนิยมมาก ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่จัดการศึกษาแบบสมัยใหม่ (แบบตะวันตก) เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่โรงเรียนอัสสัมชัญบางรัก กรุงเทพฯ โรงเรียนมาแตร์เดอี โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ฯลฯ กระจายไปทั่วทุกภาคของประเทศไทย ปัจจุบันมีโรงเรียนเอกชนคาทอลิก 275 โรงเรียน และมหาวิทยาลัย 1 แห่ง วิทยาลัย 2 แห่ง มีนักเรียนรวม 354,522 คน นักศึกษา 12,853 คน ครูอาจารย์ 14,691 คน

สถาบันการศึกษาคาทอลิกเหล่านี้ จากการวิวัฒนาการต่อ ๆ มาได้ผลิตบุคลากรหลายสาขา จำนวนมหาศาลมารับใช้ประเทศชาติ ในทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะบุคลากรระดับผู้นำในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวนมาก ล้วนแต่เป็นผลผลิตของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก และโรงเรียนก็ได้พัฒนามาเรื่อย จนเด่นกว่าโรงเรียนรัฐบาลในยุคเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สามารถให้บริการที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ ที่สนองตอบความต้องการของผู้ปกครองได้ดีและมีคุณภาพ โดยเฉพาะการฝึกอบรมทางด้านคุณธรรมจรรยาบรรณ และคุณภาพด้านวิชาการ ซึ่งรวมทั้งการเรียนการสอน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการฝึกทักษะทางภาษาต่างประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส หากจะสรุปบทบาทของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในการจัดการศึกษาของประเทศแล้ว สามารถแบ่งแยกได้ดังนี้

1. โรงเรียนช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐ ในเรื่องการจัดการศึกษาแก่เยาวชน กล่าวคือ การศึกษาในระบบโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ทั่วประเทศทั้งประเภทสามัญ และอาชีวศึกษามีนักเรียน รวมทั้งสิ้น 354,522 คน ซึ่งหากรัฐเป็นผู้รับภาระจัดการศึกษา ในส่วนนี้รัฐจะต้องใช้เงินงบประมาณ ประมาณ 1,638 ล้านบาท (คิดค่าใช้จ่ายรายหัวเท่ากับ อัตราที่รัฐต้องจ่ายในการจัดการศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล) แต่เมื่อเอกชนคาทอลิกเป็นผู้รับภาระ รัฐเพียงแต่ให้เงินอุดหนุนปีละประมาณ 158 ล้านบาท จึงสามารถประหยัดงบประมาณ ได้เป็นจำนวนปีละ 1,480 ล้านบาท

2. โรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน ใกล้ชุมชนมีการคมนาคมที่สะดวกช่วยประหยัดเวลา และ

งบประมาณในเรื่องการเดินทาง ไป - กลับของนักเรียน ผู้ปกครองจึงนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียน

3. โรงเรียนสามารถให้บริการพิเศษได้ดี ในด้านพาหนะ รับ - ส่ง หอพัก และสามารถจัดหลักสูตรพิเศษทั้งในเรื่องการฝึกอบรม ด้านคุณธรรม จรรยาบรรณ การฝึกทักษะทางภาษา ทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

4. โรงเรียนเป็นคู่แข่งกับโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชนคาทอลิกช่วยส่งเสริมสภาพในการเลือกด้านการศึกษา คือ ช่วยให้ผู้ปกครอง และนักเรียนมีโอกาสในการเลือกสถานศึกษามากเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสำหรับโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ดี ซึ่งมีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูง จะเป็นคู่แข่งกับโรงเรียนของรัฐ จึงเป็นการกระตุ้นให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น ทั้งยังเป็นการขจัด หรือลดการผูกขาดในการจัดการศึกษาด้วย

5. โรงเรียนมีความคล่องตัวด้านการบริหาร และการนำเทคโนโลยีมาใช้ โรงเรียนเอกชนคาทอลิกมีความคล่องตัวในด้านการบริหารจัดการ สามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ดำเนินการได้ตามความต้องการ โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านระเบียบข้อบังคับเหมือนโรงเรียนภาครัฐ จึงเป็นโอกาสให้โรงเรียนเอกชนคาทอลิก สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างคล่องตัวมากกว่า เพราะสามารถปรับเปลี่ยน และเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์การศึกษาที่ทันสมัย และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และของผู้เรียนได้

6. โรงเรียนมีประสิทธิภาพการบริหารสูงกว่าภาครัฐ โรงเรียนเอกชนคาทอลิกมีประสิทธิภาพการบริหารที่สูงกว่าโรงเรียนภาครัฐ เนื่องจากสามารถบริหารงาน ได้อย่างระบบ ธุรกิจมากกว่าระบบราชการ จึงสามารถลดขั้นตอนและระเบียบวิธีการในการสั่งการ การบังคับบัญชา สามารถตัดสินใจปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารงานด้านต่าง ๆ ตลอดจนบุคลากร และทรัพยากรอื่น ๆ ที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่ จึงสามารถประหยัดได้ทั้งเวลา เงินและคน ซึ่งเป็นปัจจัยหลักของการบริหาร ที่มีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประสิทธิผลกับโรงเรียน

ปัจจุบันสภาพการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป เช่น สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนนโยบายเร่งรัดพัฒนาการศึกษาภาครัฐ ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งข้อจำกัดของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในเรื่องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนที่ต่ำกว่าที่ควร

จะเป็น และอัตราการอุดหนุนที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้เกิดปัญหาต่อโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในชนบท ซึ่งจะมีปัญหาในด้านการบริหาร การปรับปรุง และพัฒนาโรงเรียน ปัญหาด้านบุคลากร ครูดี ๆ จะลาออกไปเข้าโรงเรียนของรัฐเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ด้านการเรียนการสอนเกิดสะดุด ผลกระทบที่เด่นชัดเหล่านี้ ได้เกิดขึ้นกับโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่มีชื่อเสียง ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยสรุปคือ โรงเรียนไม่มีรายได้เพียงพอที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นมากนัก เพราะรายได้หลักของโรงเรียนคือ ค่าธรรมเนียมการเรียนและเงินบริจาคสมทบบ้างตามฐานะ และความนิยมของผู้ปกครองในแต่ละโรงเรียน แต่เพื่อให้การดำเนินการของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เกิดประสิทธิผลทางด้านการศึกษาบ้าง โรงเรียนจึงต้องตัดรายจ่ายต่าง ๆ ยังผลให้การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนเอกชนคาทอลิกทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างยากลำบากมากขึ้น คุณภาพจึงด้อยลงอย่างมากเทียบเท่ากับโรงเรียนของรัฐไม่ได้ เพราะรัฐมีเงินสนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษามากพอควร เรื่องนี้จึงเป็นเรื่องน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง สำหรับโรงเรียนเอกชนคาทอลิกและโรงเรียนเอกชนทั่ว ๆ ไปด้วย

จากสภาพการณ์การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ระดับมัธยมศึกษาในปัจจุบันนับว่าไม่ราบรื่นเท่าที่ควร แนวโน้มการขยายการศึกษาของรัฐมีอัตราการขยายเพิ่มขึ้นทุกปี และการช่วยเหลือของรัฐต่อโรงเรียนเอกชน ไม่อยู่ในวงจำกัดที่แน่นอน และกำลังจะลดลงด้วย ดังนั้นการที่โรงเรียนเอกชนคาทอลิกจะอยู่รอด และมีเสถียรภาพได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ “ประสิทธิผลของการจัดการศึกษา” ซึ่งจะเป็นหลักประกันของโรงเรียนให้เป็นที่เชื่อถือของชุมชนดังในอดีตที่ผ่านมา

ความหมายและความสำคัญของการมัธยมศึกษา

ความหมายของการมัธยมศึกษา

ตามพจนานุกรมการศึกษา กู๊ด (Good.1973 : 522) ให้ความหมายของการมัธยมศึกษาไว้ว่า เป็นการศึกษาที่วางแผนไว้สำหรับเยาวชน ในวัย 12 - 17 ปี โดยมุ่งให้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การแสดงออกและทำความเข้าใจกับสภาพความเป็นไปของชีวิตที่แท้จริง

และเป็นการพัฒนาทัศนคติในการคิดค้นนิสัย และสาระอันเกี่ยวกับสังคมร่างกายและสติปัญญา รวีวรรณ ฐมชัย (2536 : 67) ให้นิยามว่า การมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาระดับกลาง ระหว่าง ประถมศึกษากับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาที่อาศัยประถมศึกษาเป็นพื้นฐาน มุ่งหมายจะสำรวจ และส่งเสริมความสนใจ และความถนัดตามธรรมชาติของเยาวชน เพื่อให้ได้มีความรู้และทักษะ เพียงพอแก่การประกอบอาชีพ หรือให้มีพื้นฐานความรู้ ที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต หรือเพื่อการศึกษาที่สูงขึ้น การศึกษาระดับนี้เป็นการศึกษาที่พึงคำนึงถึงเอกัตภาพ จึงจัดเป็นสายสามัญ เพื่อให้มีพื้นฐานความรู้ทั่วไปบ้าง และสายอาชีพ เพื่อให้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพบ้าง อาจจัดสอนประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นและประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย รวมในโรงเรียนเดียวกัน หรือแยกก็ได้ ดังนั้น การจัดการมัธยมศึกษาที่ดี ควรจะสนองความต้องการของผู้ที่จะการศึกษาต่อ และเพื่อสนองความต้องการของผู้ที่ไม่ประสงค์จะศึกษาต่อด้วย ฉะนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้ ควรดูความต้องการของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและควรศึกษาความต้องการ และความสนใจ ของสังคม เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการมัธยมศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของสังคมด้วย

จุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยในสมัยแรก เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเจ้านาย มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตคนสำหรับเข้ารับราชการ ต่อมาจึงเริ่มเป็นการจัดการศึกษา เพื่อให้ความรู้ทั่วไป และเพื่อเตรียมนักเรียนสำหรับเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ขอบข่ายของจุดมุ่งหมายของการจัดการมัธยมศึกษาขยายกว้างขวางมากขึ้น ในปัจจุบันจุดมุ่งหมายของมัธยมศึกษา ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคล เข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้มีการขยายการจัดตั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เร่งกระจายโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขวางและเป็นธรรม มากขึ้น โดยเน้นกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคมและกลุ่มชนต่างวัฒนธรรม ตลอดจนการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเร่งพัฒนาคุณภาพ การมัธยมศึกษา โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียร เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองดี ตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความสามารถในการวิเคราะห์ ริเริ่ม สร้างสรรค์รู้จักแก้ปัญหาและมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่าง เหมาะสม มีความรู้ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ และวิชาการเพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหรือออกไปประกอบอาชีพได้ มีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม (วัลลดา สุขมาก. 2535 : 3, 75)

ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชน

ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาของไทย ซึ่งโรงเรียนเอกชนยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ (จุมล พูลภัทรชีวิน. 2532 : 19) สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีทักษะอันพึงปรารถนา สามารถอยู่และทำงานร่วมกับหมู่คณะได้ด้วยดี
2. เพื่อให้มีความรู้ และทักษะอันเพียงพอแก่การประกอบอาชีพ หรือให้มีพื้นฐานความรู้ อันจำเป็นแก่การฝึกงาน หรือการศึกษาต่อ
3. ให้นักเรียนทราบถึงสุขภาพอนามัยให้สุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม
4. ให้นักเรียนทราบและเข้าใจถึงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และงานนั้นควรจะเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของร่างกายและจิตใจ ให้ถูกต้องตามหลักอนามัย
5. ให้นักเรียนมีสมรรถภาพทางเศรษฐกิจ โดยโรงเรียนได้สอนวิชาเบื้องต้นเพื่อช่วยเศรษฐกิจของตนเองและของชาติให้ดีขึ้น
6. ให้นักเรียนเข้าใจถึงการมีชีวิตในสังคม นับตั้งแต่บ้าน ประเทศและโลกเพื่อจะได้ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมเข้าใจคุณค่า และลักษณะของสังคมนั้น ๆ ตลอดจนวิธีการที่จะช่วยปรับปรุงสังคมด้วย

สมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก (1988 : 27 – 35) ได้วางจุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาคาทอลิก เพื่อให้โรงเรียนเอกชนคาทอลิกยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้

1. ปลุกฝังนักเรียนให้เข้าใจสัจธรรมในการดำเนินชีวิตของตนอย่างถูกต้อง รู้จักใช้สติปัญญาในเชิงวิเคราะห์ วิจาร์ณ รู้จักบังคับตนเองในการเรียนรู้อย่างมีระเบียบในแบบวิธีที่ชัดเจน และทำงานทุกอย่างด้วยสำนึกในความรับผิดชอบตามหลักพระคริสตธรรม

2. อบรมนักเรียนให้รับรู้ว่ คักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อยู่ที่ความหมายทางจริยธรรมต่อมโนสำนึก นักเรียนจะต้องมีความเคารพรักต่อพ่อแม่ ผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ มีความสัตย์ซื่อ ความรักต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ความจริงใจในการผ่อนหนักผ่อนเบา และความมีจิตใจดีในความสัมพันธ์กับคนทุกคนในสังคมและประเทศชาติ

3. สั่สอนให้นักเรียนมีพัฒนาการทางปัญญา ทั้งทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และวัฒนธรรม พฤติกรรมศาสตร์ และสุขศาสตร์ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมสำหรับตนเอง และเพื่อนร่วมโลก ในยุคสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ตัวอย่าง โรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียล (2537 : 3) ซึ่งเป็นกลุ่มโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในประเทศไทย จำนวน 16 โรงเรียน ได้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายของการมัธยมศึกษาคาทอลิกของสมณกระทรวง เพื่อการศึกษาคาทอลิกดังกล่าว ได้วางหลักปรัชญา วัตถุประสงค์ และนโยบายในการจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงกับจิตตารมณ์ของภราดาคณะเซนต์คาเบรียลดังนี้

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในเครือมูลนิธิเซนต์คาเบรียล ถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะจรรโลงเอกลักษณ์ของโรงเรียน ในอันที่จะสร้างผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพและมีพื้นฐานที่ดี เพื่อการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องเหมาะสมแก่ความต้องการของสังคม โดยมี ปรัชญาในการให้การศึกษาดังนี้ คือ

1. จุดหมายของชีวิต คือ การรู้จักสัจธรรม ความจริง และการเข้าถึงธรรมอันสูงส่งอันเป็นบ่อเกิดของชีวิต

2. มนุษย์ทุกคนจะประสบความสำเร็จได้ ด้วยการทำงานอย่างอดุสาหะวิริยะดังปณิธานที่ว่า "Labor Omnia Vincit"

วัตถุประสงค์

ให้การศึกษาอบรมนักเรียนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ มีทักษะเพื่อจะเป็นพื้นฐานในการค้นคว้าศึกษาหาความรู้ต่อเนื่องได้ตลอดไป นอกจากนั้น ยังมุ่งสร้างให้นักเรียนเป็นผู้มีศาสนา และยึดมั่นในหลักธรรมอันจะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตในโลกแห่งความจริง แก้ปัญหาชีวิตได้ด้วยสันติวิธี ตัดสินใจด้วยสติปัญญา มีความสุขุมรอบคอบ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

นโยบาย

เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าว โรงเรียนมีนโยบายที่จะ

1. พัฒนาเด็กนักเรียนให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ คือ พัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ
2. ปลุกฝังความรักต่อ ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ อันเป็นวิถีชีวิตของคนไทยในระบอบประชาธิปไตย รู้จักรักษาศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดั่งงามของชาติ
3. ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการและการปฏิบัติ การเงินจัดทางภาษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ อันจะช่วยให้นักเรียนเป็นคนมีทักษะ มีเหตุผล มีความคิดเป็นตรรกะ มีระเบียบวินัยต่อตนเอง เป็นคนมีทรรศนะกว้างไกล
4. ส่งเสริมการปฏิบัติและการปลุกฝังค่านิยม ของการเคารพในสิทธิต่อกันและกัน การมีความคิดสร้างสรรค์ และการผนึกกำลัง ทำความดีร่วมกัน พัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยอยู่

ตัวอย่างแนวนโยบายการจัดการศึกษาของอังคลีกัน ของโรงเรียนวอลฟอร์ด อังคลีกัน (วิจิตร วรุตบางกูร. ม.ป.ป.; อ้างอิงมาจาก Walford Anglican School For Girls.1990) ซึ่งในธรรมนูญระบุว่า โรงเรียนวอลฟอร์ด จะมุ่งจัดการศึกษาตามหลักคริสเตียน (Christian) และศิลปศาสตร์ศึกษา (Liberal Education) โดยได้วางนโยบายสำหรับการปฏิบัติไว้ดังนี้

1. ปลุกฝังให้นักเรียนทุกคนมีความปรารถนาที่จะรับใช้พระเจ้า และมนุษยชน เพื่อเสริมสร้าง ให้อยึดถือความจริง และคุณธรรมอย่างไม่มีวันเสื่อมคลาย สร้างความเข้าใจในความสำคัญและคุณค่าแห่งตน และคุณค่าที่พึงมีต่อสังคม ปลุกฝังความมีมารยาทให้ความนับถือ และมีวิจารณ์ญาติที่ดีต่อคนอื่น

2. เตรียมนักเรียนให้เติบโต และมีชีวิตอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สามารถวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล เข้าใจกระบวนการที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันทางสังคม เศรษฐกิจและนิเวศวิทยา ให้สามารถศึกษาวิชาความรู้ที่หลากหลาย โดยมีความชำนาญในวิชาการพื้นฐานให้ตระหนักว่า การศึกษาเป็นประโยชน์ต่อชีวิตให้มีความสุขสนุกสนานเบิกบานใจ และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

3. พัฒนาความซาบซึ้งทางสุนทรียศิลป์ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิต และความพยายามอย่างสร้างสรรค์ ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาสุขภาพกายและจิต ให้แข็งแรงและสมบูรณ์ เนื้อหาสิ่งอื่นใดต้องช่วยให้นักเรียนแต่ละคน ซาบซึ้งที่ได้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

หน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่สังคมคาดหวัง ให้ทำหน้าที่สำคัญ ๆ

5 ประการ (รุ่งทิวา จักรกร. 2526 : 4 - 5) ดังนี้

1. หน้าที่ในการให้การศึกษาทั่วไป (General Education) เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานให้เพียงพอแก่การที่จะเป็นพลเมืองดี ในสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2. หน้าที่ในการให้ความรู้ทางด้านวิชาชีพ (Career Education) เพราะคนเราจะออกไปดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขในสังคมได้นั้น จำเป็นจะต้องมีงานอาชีพเป็นหลัก ซึ่งแม้ว่าจะไม่ลึกซึ้งก็ขอให้เป็นพื้นฐาน ทั้งในด้านประกอบอาชีพ และในด้านช่วยแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้

3. หน้าที่ในการให้การแนะแนว (Guidance Function) ช่วยให้นักเรียนสามารถตัดสินใจเลือกอย่างฉลาด และถูกต้องเหมาะสม ทั้งในด้านการเรียน และในด้านการวางแผนชีวิตใน

อนาคตของเขา ทั้งในด้านการเรียนต่อและการประกอบอาชีพ รวมทั้งช่วยให้เขาสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ตลอดจนสามารถนำตัวเองได้อย่างฉลาดอีกด้วย

4. หน้าที่ในการให้เด็กมีโอกาสสำรวจตนเอง (Exploration Function) ในด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และความต้องการของตนเอง

5. ช่วยส่งเสริมประสบการณ์การพัฒนาทุกด้าน ฉะนั้น จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดโปรแกรมให้กว้างขวางทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตร

โฮล์มส์ (Holmes.1989 : 3 - 30) ได้สรุปงานวิจัยของนักการศึกษาต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา เกี่ยวกับหน้าที่หลักของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สำคัญ 6 ประการ คือ

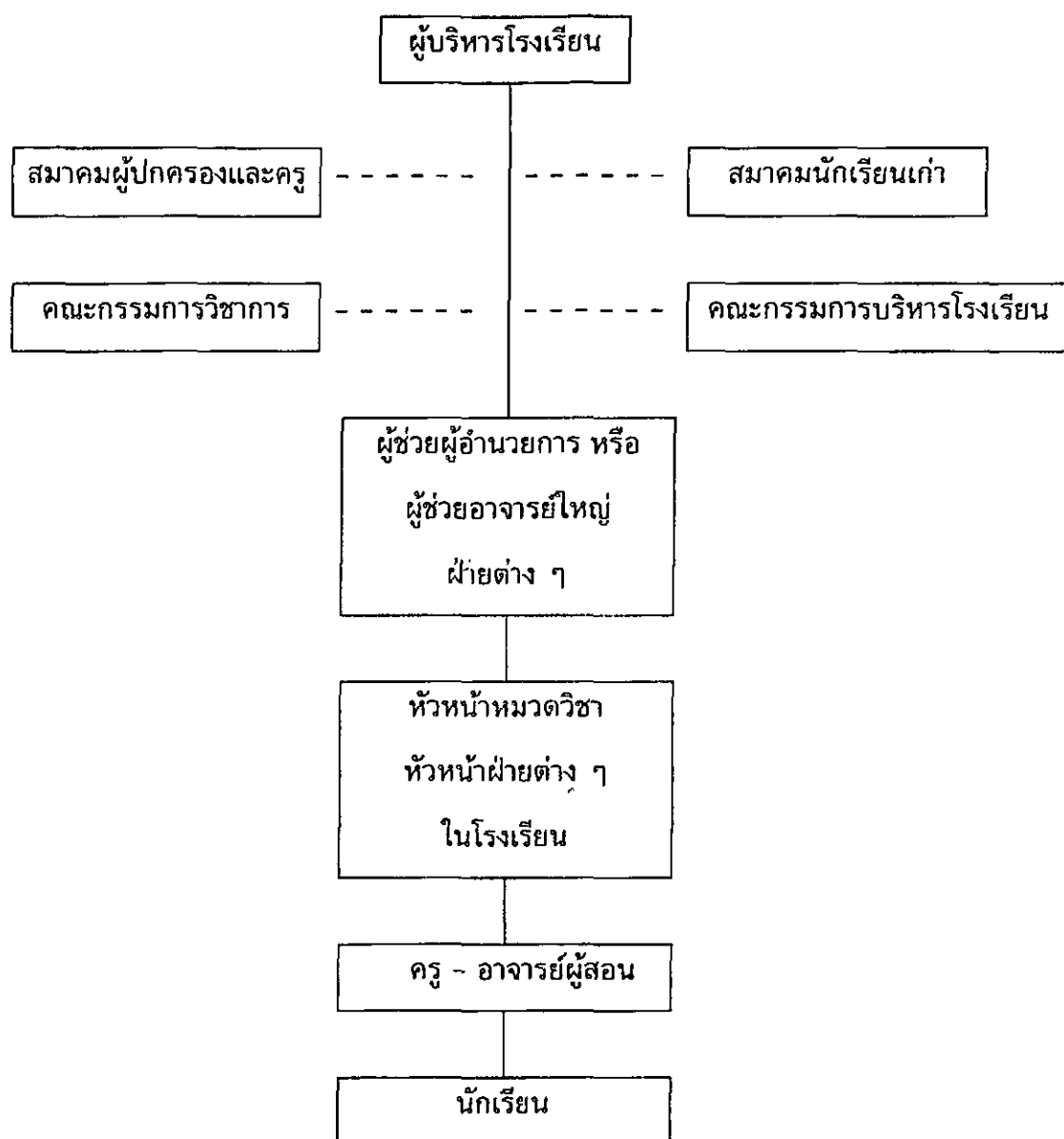
- 1) พัฒนาเชาว์ปัญญา อุนิสัย และบุคลิกภาพของนักเรียน
- 2) ให้ความรู้ที่สำคัญและความคิดต่าง ๆ อันเกี่ยวกับสังคม และวัฒนธรรมของประเทศตนเอง และของประเทศอื่นด้วยพร้อม ๆ กันไปแก่นักเรียน
- 3) ทำนุบำรุงและธำรงรักษายึดมั่นและจงรักภักดีต่อระบบการเมือง และระบบสังคมแบบประชาธิปไตยของประเทศไว้มิให้เสื่อมสูญ
- 4) ให้ความรู้และความชำนาญในการประกอบอาชีพ ตามความเหมาะสมกับบุคคล และสังคม
- 5) ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน ทั้งสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต
- 6) ปรับปรุงคลังอำนาจส่วนบุคคลทุกชนิด ในการที่จะให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้นักเรียนวัยนี้ รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนเองและสังคม

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา เป็นการเตรียมให้เยาวชนของชาติในช่วงอายุ 12 - 18 ปี ให้เป็นทรัพยากรที่มีค่า และเหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศ และเจริญวัยพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศ หรือเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อยกระดับการศึกษาและคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นอีกด้วย การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความรู้ประสบการณ์ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนค่านิยมและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ สร้างลักษณะนิสัยรับผิดชอบ ขยันอดทน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตประจำวันได้

อย่างเหมาะสม ประเทศที่เจริญแล้วจึงจัดการศึกษาภาคบังคับ ให้เยาวชนเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การบริหารโรงเรียนเป็นการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในโรงเรียน เพื่อจัดการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้เป็นสมาชิกที่ดีในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารกิจการต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยตรง ที่สำคัญยิ่ง ผู้บริหารเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดเพียงคนเดียว มีอำนาจที่จะตัดสินใจในระดับสูง โดยให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และสนองต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษานั้น มีการจำแนกออกเป็น 3 ระดับ คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน แล้วแต่กรณี โครงสร้างการบริหารบุคคลในโรงเรียนมีสายการบังคับบัญชา (พนัส หันนาคินทร์. 2524 : 35) ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทบาทและภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน

ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุด ในการบริหารงานการศึกษา ภายในโรงเรียนมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนมากมาย ซึ่งแคมป์เบลล์ และคนอื่น ๆ (Campbell and others. 1987 : 116 - 149) สรุปภารกิจของครูใหญ่ได้ 6 ด้าน ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานด้านนี้ผู้บริหารควรจะต้องศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของชุมชน ความต้องการของชุมชน การให้ข้อมูลของโรงเรียนแก่ชุมชน บทบาทของโรงเรียนในชุมชน และบทบาทขององค์การต่าง ๆ ในชุมชน

2. งานวิชาการในกิจกรรมขององค์การต่าง ๆ ในชุมชน การดำเนินการและการประเมินผลโปรแกรมการศึกษา บทบาทของผู้บริหารในด้านนี้เกี่ยวกับการวางจุดมุ่งหมายเฉพาะของสถานศึกษา การวางโครงการของการเรียนการสอน หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรของชาติ การจัดและเลือกใช้สื่อการเรียน และอุปกรณ์หลักสูตร และการประเมินผลการสอน

3. งานกิจการนักเรียน ผู้บริหารจะต้องจัดการเกี่ยวกับนักเรียนในเรื่องการบริหารกิจการนักเรียน โดยการจัดรูปองค์การของนักเรียน ระเบียบและทะเบียนต่าง ๆ การจัดบริการให้แก่แก่นักเรียน และการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน

4. การบริหารงานบุคคล งานด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับผู้บริหารในสถานศึกษา ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ส่วนใหญ่ขึ้นกับการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารจะต้องดูแลรับผิดชอบ ในเรื่องนโยบายของการบริหารงานบุคคล การวิเคราะห์อัตรากำลัง การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน การนิเทศงาน และการประเมินผลประสิทธิภาพการสอน

5. การบริหารอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ งานด้านนี้มีความหมายรวมถึงอาคารสถานที่ สนาม วัสดุอุปกรณ์ เพื่อการศึกษาผู้บริหารควรจะสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการวางแผนอาคารสถานที่ การพัฒนา และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อช่วยในการเรียนการสอน

6. การบริหารการเงินและงานธุรการ งานด้านนี้เป็นส่วนสำคัญยิ่ง ในการส่งเสริมการ

เรียนการสอน สิ่งที่ผู้บริหารควรจะให้ความสนใจ ได้แก่ การทำงานประมาณการใช้จ่ายงานสารบัญ งานประชาสัมพันธ์ และงานพัสดุ – ครุภัณฑ์

แม้ครูใหญ่จะมีศึกษานิเทศก์เข้ามาช่วยงานทางด้านวิชาการ แต่ครูใหญ่มีฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในโรงเรียน และเป็นผู้ใกล้ชิดกับครูในโรงเรียน ครูใหญ่ยังคงจะต้องรับผิดชอบในบทบาทผู้นำทางวิชาการภายในโรงเรียน ดังนั้นครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงต้องแสดงบทบาทผู้นำเพิ่มขึ้นหลายด้าน ซึ่งโจนส์และคนอื่น ๆ (Jones and others.1969 : 176 - 183) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. เป็นผู้นำทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบในความก้าวหน้าทางวิชาการ โดยเข้าร่วมเป็นสมาชิกกับสมาคมวิชาชีพของตน รู้จักผลิตและใช้งานวิจัยเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา แสดงให้เห็นว่าจุดมุ่งหมายของโรงเรียนย่อมเหนือกว่าจุดมุ่งหมายของตนเอง รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน เป็นผู้มีจริยธรรมและคุณธรรม มีความเชื่อมั่นและเชื่อในศักดิ์ศรีของเพื่อนร่วมงาน รู้จักวิธีที่จะขอคำปรึกษาจากบุคคลอื่น ห่วงใยสวัสดิภาพของเพื่อนร่วมงาน มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง
2. เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เนื่องจากสถานศึกษาเป็นสถาบันและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นโรงเรียนควรบริการสังคมและให้สังคมได้ช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียนด้วย
3. เป็นผู้นำในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อการศึกษาและวิจัย ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ บำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนอาคารสถานที่ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความสะดวกและเกิดประโยชน์สูงสุด ต้องสนใจเกี่ยวกับการวิจัยและวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน
4. เป็นผู้นำที่สนใจต่อการประเมินผลงานของตนเอง ผู้บริหารโรงเรียนมิใช่มิหน้าที่ปฏิบัติงานประจำวันเท่านั้น ยังต้องมีความเป็นผู้โน้มน้าวผู้อื่นให้ทำงานอีกด้วย พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนควรจะมีส่วนส่งเสริมการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องประเมินบทบาทและปรับปรุงบทบาทของตนเองอยู่เสมอ

คิมโบร (Kimbrough. 1988 : 44) กล่าวว่า หน้าที่ หรือภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน มี 8 ด้าน ได้แก่ การเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรการบริหารนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การบริหารงานบุคคล การบริหารอาคารสถานที่ การบริการชุมชน การจัดองค์การ โครงสร้างการบริหาร และการบริหารงบประมาณ

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนเอกชนคาทอลิก สังกัดสำนักงานการศึกษา เอกชน ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ปฏิบัติภารกิจตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ การบริหารโรงเรียนจึงต้องปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เพื่อสนองนโยบายชาติและปฏิบัติภารกิจให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2530 : 3 - 11) ที่มีกำหนดไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบดูแลการจัดการในภารกิจ 6 ด้าน ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การเงินและธุรการ ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดของ แคมป์เบลล์และคนอื่น ๆ (Campbell and others.1978 : 116 - 149) และคิมโบร (Kimbrough. 1988 : 44)

ประสิทธิผลของโรงเรียน

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก จะสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลได้ตรงตามเป้าหมาย จนเป็นที่เชื่อถือของชุมชนได้นั้น ปัจจัยที่สำคัญคือ "ประสิทธิผลของการจัดการศึกษา" ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองจะยึดปัจจัยนี้เป็นหลัก ในการเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลานของตน

ความหมายของประสิทธิผลขององค์การและโรงเรียน

นักการศึกษาหลายท่าน ให้ความหมายของประสิทธิผลขององค์การตามทัศนะต่าง ๆ กันเป็นหลายนัย เป็นต้นว่า ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง การที่องค์การสามารถดำเนินการ

บรรลุปเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ (Hannen and Freeman. 1977 : 109; Ford Armandi and Heaton.1988 : 56; Northcraft and Neale.1990 : 6) องค์การจะมีประสิทธิผลก็ต่อเมื่อปัญหา และอุปสรรคที่เกี่ยวข้องได้รับการแก้ไขจนเป็นที่พอใจ และผลลัพธ์ (Results) ขององค์การใกล้เคียงกันกับเป้าหมายขององค์การหรือสูงกว่า (Pennings and Goodman.1977 : 160) ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง สมรรถนะขององค์การในการที่จะอยู่รอด ปรับตัว รักษาสภาพ และเติบโต ไม่ว่าองค์การนั้นจะมีหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติประการใด (McFarland.1979 : 438 - 439; citing Bennis.1971) ประสิทธิภาพขององค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์การในฐานะที่เป็นระบบสังคมหนึ่ง ในการดำเนินการบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์โดยไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อยุทธวิธีการดำเนินการ และทรัพยากรขององค์การ ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์การได้อย่างเหมาะสม (Zammuto.1982 : 22; citing Geopoulos and Tannenbaum.1957 : 555) ประสิทธิภาพขององค์การอาจ หมายถึง ความสามารถขององค์การในการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ได้ทรัพยากรที่หาได้ยาก และมีคุณค่า ซึ่งจะนำไปใช้สนับสนุนการดำเนินการขององค์การ (Hall.1991 : 249; citing Seashore and Yuehman.1967 : 393)

เมื่อพิจารณาความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้หลายนัย เป็นต้นว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึงการที่โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้สำเร็จด้วยดี โดยที่ผู้นำใช้ความสามารถจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มาทำงานอย่างเสียสละ ขณะเดียวกัน ผู้นำก็จะทำหน้าที่ประสานงานให้งานด้านการจัดการศึกษาให้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด (Morphet and others.1967 : 93 - 97) ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาหมายถึงการที่ผู้นำของโรงเรียน ใช้ความสามารถในการแยกแยะการบริหารการจัดการศึกษา และการใช้ทรัพยากรให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (Steers. 1977 : 55 ; ถวิล เกื้อกุลวงศ์. 2530 : 245 ; อ้างอิงมาจาก Reddin.1976; Bernard.1966 : 20; Lawless. 1979 : 32; ไกรสิทธิ์ แก้วสินวล. 2527 : 23) ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้นำทางการศึกษาสามารถบริหารและจัดการในโรงเรียน โดยอาศัยหลัก 4 ประการคือ การปรับตัว (Adaptation) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Achievement) การบูรณาการ (Integration) และการคงสภาพความสมบูรณ์ของ

ระบบค่านิยม จนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ (Hoy and Miskel. 1991 : 382 – 383; citing Campbell.1977 : 36 – 39) ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารการศึกษา สามารถใช้ภาวะผู้นำเป็นจุดศูนย์รวมในการจัดการศึกษา ทำให้ครูและนักเรียนเกิดความพึงพอใจ ยังผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (Hoy and Miskel.1991 : 51)

จากความหมายของประสิทธิผลขององค์การ และประสิทธิผลของโรงเรียนตามที่กล่าวมาแล้ว แม้ว่าจะมีนักการศึกษาให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็พอจะสรุปได้ว่าประสิทธิผลการจัดการศึกษา หมายถึง การที่ผู้นำทางการศึกษาสามารถบริหารและจัดการในโรงเรียน โดยอาศัยหลักการปรับตัว ให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมาย การบูรณาการ และการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยมเพื่อความอยู่รอด และการเจริญเติบโตของโรงเรียนเป็นผลให้โรงเรียนสามารถดำเนินการกิจตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิผลการจัดการศึกษา

วิจิตร วรุตบางกูร (2537 : 1 – 5) ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า การบริหารการศึกษาตามหลักสากล จะต้องกำหนดนโยบายการศึกษาให้ครอบคลุมค่านิยม 4 ประการคือ

1. ความเสมอภาค (Equity) โรงเรียนจะต้องทำหน้าที่ทางการศึกษา โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ให้ความเสมอภาคแก่คนทุกกลุ่มทุกระดับฐานะ
2. ประสิทธิภาพ (Efficiency) โรงเรียนจะต้องดำเนินการ และความรับผิดชอบ ให้บรรลุเป้าประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน
3. เสรีภาพ (Liberty) โรงเรียนจะต้องให้โอกาสนักเรียนมีสิทธิและเสรีภาพในการศึกษาหาความรู้ที่ตนเองสนใจ ส่งเสริมความถนัดและที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และอาชีพของตน ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องยืนหยัดในเสรีภาพทางวิชาการ ที่จะจัดสรรประสบการณ์ที่ดีที่สุด มีความหมายและมีคุณค่าต่อชีวิตของนักเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
4. ความเป็นเลิศ (Excellence) โรงเรียนจะต้องมุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนได้เรียนรู้

วิชาการที่มีประโยชน์ และทันสมัยที่สุดได้รับการฝึกฝนโดยกระบวนการที่เลือกสรรมาอย่างดี โดย
 ทีมบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ นักเรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพเต็มที่ และมีความสุขกับ
 การเรียนรู้

การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษา เป็นเป้าหมายของการบริหารเพื่อมุ่ง
 ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งเป็นความพยายามของผู้บริหารทุกคนอยู่แล้ว
 โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ซึ่งต้องพยายามสร้างความเป็นเลิศให้เกิดขึ้น เพื่อให้คุ้มกับ
 การลงทุนของผู้ปกครองและโรงเรียน และเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความศรัทธาเชื่อถือในหมู่
 ผู้ปกครอง ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็จะมีชื่อเสียง มีความมั่นคง และเจริญก้าวหน้าขึ้นไปด้วย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศ

ในทางธุรกิจอุตสาหกรรม ความเป็นเลิศจะเกิดขึ้นอยู่กับคุณภาพของการบริหารคุณ
 ภาพของผลผลิตและบริหาร การนำนวัตกรรมมาใช้ในองค์กร ค่านิยมในการวางแผนและลงทุน
 ระยะยาว การสงวนรักษาบุคลากรที่มีความสามารถไว้ในองค์กร ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม
 และการใช้ทรัพยากรการบริหารอย่างคุ้มค่า

พิจารณาจากนี้ ความเป็นเลิศทางการศึกษาก็มิได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างไปจากนี้
 มากนัก ความเป็นเลิศทางการศึกษา ขึ้นอยู่กับการบริหารที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะคุณภาพทางการ
 บริหารวิชาการ การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อให้ครูสอนได้ดีขึ้น และนักเรียนเรียนรู้ได้มากขึ้น
 โรงเรียนจะต้องมีแผนงานทั้งระยะสั้น และระยะยาว โดยกำหนดทิศทางการบริหารงานให้ชัดเจน
 โรงเรียนต้องพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและวินัยในระดับสูงและรักษาไว้ให้ทำงานอยู่ในองค์กร
 โรงเรียนต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ในขณะเดียวกันโรงเรียนก็
 ต้องให้บริการแก่ชุมชนควบคู่ไปด้วย ความเป็นเลิศทางการศึกษายังขึ้นอยู่กับการใช้ทรัพยากรที่มี
 อยู่ให้ได้ผลสูงสุดอีกด้วย (วิจิตร วรุตบางกูร. 2537 : 4 - 5)

ลักษณะของการบริหารเพื่อความเป็นเลิศ

วิจิตร วรุดบางกูร (2537 : 5 - 6) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดความเป็นเลิศมีลักษณะดังนี้

1. การบริหารมีลักษณะที่ยืดหยุ่นได้ไม่ยึดกฎระเบียบเคร่งครัด จนเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จของงาน เมื่อมีอุปสรรคผู้บริหารจะให้ความช่วยเหลือแก้ไขเพื่อให้งานสำเร็จ ผู้บริหารไม่นิยมการลงโทษ แต่มุ่งสร้างความเข้าใจเพื่อป้องกันความผิดพลาด
2. ผู้บริหารไม่ทำตนเป็นเจ้านาย หรือเป็นคนชั้นสูง สัมผัสหรือแตะต้องไม่ได้ แต่จะร่วมทำงานกับครูด้วยความนับถือ ทำหน้าที่ผู้นำที่มีหัวก้าวหน้าพร้อมที่จะแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันผู้บริหารและครูจะคลุกคลีอยู่กับนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรักการเรียนรู้ เรียนด้วยความสนุกและทุ่มเทให้กับการเรียนเต็มศักยภาพ โดยได้ผลตอบแทนที่น่าสนใจและคุ้มค่า
3. ผู้บริหารจะไม่ใช้อำนาจเผด็จการในการตัดสินใจ แต่จะฟังการวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์และการปรึกษาหารือกับคณะครู แก้ปัญหา และตัดสินใจโดยกลุ่ม และพยายามรักษาความเป็นกลุ่มไว้
4. ผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับนักเรียน และให้ความเชื่อถือในความผูกพัน ความเอาใจใส่และความคิดสร้างสรรค์ของครูมากกว่าการสอน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
5. ผู้บริหารจะคัดเลือกบรรจุครูอย่างพิถีพิถัน พัฒนาบุคคลอยู่ตลอดเวลา ตอบแทนและรักษาคนดีไว้ และไม่เกรงกลัวที่จะต้องขจัดคนไม่ดีออกไป
6. ผู้บริหารถือเป็นหน้าที่ที่จะทำทุกอย่างให้ครูอยู่ดี มีความกระตือรือร้นในการทำงานและร่วมกิจกรรมกลุ่ม และแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือจากภายนอกเข้ามาสนับสนุนการทำงานของครู
7. บุคลากรทุกฝ่ายมีความเชื่อมั่นในตนเอง นับถือและเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร และนักเรียนมุ่งมั่นรับผิดชอบต่อประสิทธิผลการเรียนการสอน คิดค้นวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้นักเรียน

เจริญงอกงามและประสบความสำเร็จ

8. หลักสูตรที่เปิดสอนกว้างขวางมีวิชาให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด และความสนใจ มีความยืดหยุ่นให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนไป และครอบคลุมเป้าหมายของการจัดการศึกษา

9. การเรียนการสอนให้ความสำคัญกับกระบวนการคิด และขั้นตอนในการแก้ปัญหา ไม่กระตุ้นนักเรียนเพื่อสอบเพียงอย่างเดียว

10. โรงเรียนมีเป้าหมายชัดเจนและเข้มแข็ง โดยที่บุคลากรทุกฝ่ายรู้เป้าหมายของ โรงเรียนการประเมินผลงานจะยึดเป้าหมายเป็นหลัก และวิธีการไปสู่เป้าหมายนั้นมีความยืดหยุ่น ได้

11. สวัสดิภาพของนักเรียนเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องให้ความสนใจ และถือเป็นเรื่องสำคัญที่สุด

สรุปได้ว่าการบริหารเพื่อมุ่งประสิทธิผลการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องกำหนด นโยบายให้ครอบคลุมค่านิยม 4 ประการ คือ ความเสมอภาค ประสิทธิภาพ เสรีภาพ และความ เป็นเลิศ การบริหารเพื่อความเป็นเลิศทางการศึกษาเป็นเป้าหมายของการบริหาร เพื่อมุ่งประสิทธิ ผลของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางการศึกษาขึ้นอยู่กับ การบริหารที่มีคุณภาพที่มุ่งเป้าหมายไปที่ความเป็นเลิศ

การประเมินประสิทธิผลขององค์การและโรงเรียน

โดยทั่ว ๆ ไปการประเมินประสิทธิผลเป็นการวัด เพื่อดูความแตกต่างระหว่างความ คาดหวังและผลการปฏิบัติ ถ้ามีความแตกต่างน้อยก็จะมีประสิทธิผลมาก แต่ถ้าหากมีความแตกต่างมากก็จะมีประสิทธิผลน้อย หรืออาจเป็นการวัดเพื่อดูความสอดคล้องกันระหว่างผลผลิต (Output) กับเป้าหมายที่ได้ระบุไว้ (Dejnozka.1983 : 58)

สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีการประเมินประสิทธิผลขององค์การ หรือโรงเรียน ก็เพื่อดูระดับ ประสิทธิภาพและต้องการนำผลที่ได้จากการประเมินนั้น ไปปรับปรุงงานให้มีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

เป็นสิ่งสำคัญที่สุด และความสำคัญอันดับรองลงมา คือ เพื่อใช้เป็นเหตุผลและข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจของผู้บริหาร และเพื่อทราบว่าการที่ทำนั้นบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด (Seldin.1988 : 24)

การประเมินประสิทธิผลขององค์การ

การประเมินประสิทธิผลขององค์การสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. การวัดประสิทธิผลขององค์การโดยใช้ตัวบ่งชี้เดียว (Single Criterion Measures of Effectiveness)

การประเมินประสิทธิผลขององค์การในระยะเริ่มแรก ส่วนใหญ่จะวัดประสิทธิผลแบบตัวบ่งชี้เดียว โดยจะใช้ตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมที่สุดเพียงตัวหนึ่งเท่านั้น ในการวัดความสำเร็จขององค์การ (Steers.1975 : 546) ตัวบ่งชี้เดียวหลายตัวที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ เช่น ความสามารถในการผลิต (Productivity) กำไรสุทธิ (Net profit) ความสำเร็จในการกิจ (Mission Accomplishment) ความเติบโตและความมั่นคงขององค์การ (Organizational Growth and Stability) (Steers.1977 : 39) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment) (Hoy and Miskel.1991 : 39)

แคมป์เบลล์และคนอื่น ๆ (Campbell.1977 : 36 - 39; citing Campbell and others.1974) ได้ทำการสำรวจรายการของตัวบ่งชี้ ในการวัดประสิทธิผลขององค์การ แบบตัวบ่งชี้เดียวและพบว่ามียูถึง 30 ตัว ดังนี้ (1) ประสิทธิภาพโดยรวม (2) ผลผลิต (3) ประสิทธิภาพ (4) ผลกำไร (5) คุณภาพ (6) อุบัติเหตุ (7) การเติบโต (8) การขาดงาน (9) การเปลี่ยนงาน (10) ความพึงพอใจในงาน (11) แรงจูงใจ (12) ขวัญ (13) การควบคุม (14) ความขัดแย้ง / ความกลมเกลียว (15) ความยืดหยุ่น / การปรับตัว (16) การวางแผนและการตั้งเป้าหมาย (17) ความเห็นพ้องในเป้าหมาย (18) การยอมรับเป้าหมายขององค์การเป็นของตนเอง (19) ความสอดคล้องกันของบทบาทและบรรทัดฐาน (20) ทักษะการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (21) ทักษะการบริหารงาน (22) การบริหารข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร (23) ความพร้อม (24) การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม (25) การประเมินโดยสภาพแวดล้อมภายใน

นอก (26) ความมั่นคง (27) คุณค่าของทรัพยากรบุคคล (28) การมีส่วนร่วมและอิทธิพลร่วม (29) การให้ความสำคัญต่อการฝึกอบรมและการพัฒนา (30) การให้ความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผล

2. การวัดประสิทธิผลขององค์การโดยใช้ตัวบ่งชี้หลายตัว (Multiple Criteria Measures of Effective)

ตามที่ได้กล่าวแล้วในข้อ 1 ว่า การประเมินสิทธิผลขององค์การส่วนใหญ่จะวัดประสิทธิผลแบบตัวบ่งชี้เดียว แต่ปัญหาที่สำคัญของการวัดประสิทธิผลแบบตัวบ่งชี้เดียวก็คือ เป็นการยากที่จะยอมรับได้ว่า ตัวบ่งชี้เดียวเหล่านี้ จะมีความครอบคลุมและเพียงพอต่อการวัดประสิทธิผลขององค์การ (Steers.1977 : 39) ทั้งนี้เพราะองค์การโดยทั่วไป จะมีวัตถุประสงค์หลายประการ การที่จะประเมินประสิทธิผลขององค์การโดยใช้ตัวบ่งชี้เดียว จึงเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก เพราะจะไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การได้ (McFarland.1979 : 428) การประเมินประสิทธิผลขององค์การ จึงควรใช้การวัดแบบตัวบ่งชี้หลายตัว (Pennings and Goodman.1977 : 162; Robbins.1990 : 51) แม้ว่าการประเมินประสิทธิผลขององค์การยังคงใช้แบบตัวบ่งชี้เดียวอยู่บ้าง แต่การใช้แบบตัวบ่งชี้หลายตัวได้รับการนิยมอย่างกว้างขวาง (Dessler.1986 : 67)

ตัวแบบที่สำคัญในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ โดยประเมินแบบตัวอย่างบ่งชี้หลายตัวมีดังนี้

1. ตัวแบบหน้าที่ทางสังคม (Social - Function Model)

ตัวแบบหน้าที่ทางสังคมนี้เป็นผลงานที่สำคัญของ พาร์สัน (Hall.1991 : 263 - 264. citing Parsons.1960) ตัวแบบนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าองค์การได้ทำอะไรให้กับสังคมบ้าง พาร์สันมีความเชื่อว่า ระบบสังคมทุกระบบจำเป็นต้องแก้ปัญหามูลฐาน 4 ประการหรือความอยู่รอดของระบบสังคมขึ้นอยู่กับการทำงานที่หลัก 4 ประการ ดังนั้น ประสิทธิผลขององค์การจึงวัดจากการที่องค์การได้แก้ปัญหามูลฐาน 4 ประการได้ดีเพียงใด หน้าที่ 4 ประการได้แก่ การปรับตัว (Adaptation) การบรรลุเป้าหมาย (Goal Achievement) การบูรณาการ (Integration) การคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม (Latency)

ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel.1991 : 382 - 383) ได้ขยายแนวคิดของ พาร์สันออกไป โดยเสนอแนะตัวบ่งชี้ในการวัดหน้าที่หลัก 4 ประการ โดยอาศัยแนวคิดของ แคมป์เบลล์ (Campbell.1977 : 36 - 39) ดังต่อไปนี้

1.1 การปรับตัว (Adaptation) หมายถึง การที่องค์กรจะต้องปรับตัวให้สอดคล้อง กับสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในองค์กรให้สนองต่อสภาพ การณ์ใหม่ ๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์กร ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

- 1.1.1 ความสามารถในการปรับเปลี่ยน (Adaptability)
- 1.1.2 นวัตกรรม (Innovation)
- 1.1.3 ความเจริญเติบโต (Growth)
- 1.1.4 การพัฒนา (Development)

1.2 การบรรลุเป้าหมาย (Goal Achievement) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ ขององค์กร การจัดหา และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อให้การดำเนินงานของ องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

- 1.2.1 ผลสัมฤทธิ์ (Achievement)
- 1.2.2 คุณภาพ (Quality)
- 1.2.3 การแสวงหาทรัพยากร (Resource Acquisition)
- 1.2.4 ประสิทธิภาพ (Efficiency)

1.3 การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การประสานความสัมพันธ์ของสมาชิก ภายในองค์กร เพื่อการรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติการกิจขององค์ การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

- 1.3.1 ความพอใจ (Satisfaction)
- 1.3.2 บรรยากาศ (Climate)
- 1.3.3 การสื่อความหมาย (Communication)
- 1.3.4 ความขัดแย้ง (Conflict)

1.4 การคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม (Latency) หมายถึง การดำรงและ รักษา ระบบค่านิยมขององค์กร ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบทางด้านวัฒนธรรมขององค์กร และ

แรงจูงใจในการทำงานให้คงอยู่ในองค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

- 1.4.1 ความภักดี (Loyalty)
- 1.4.2 ความสนใจของคนส่วนใหญ่ (Central Life Interest)
- 1.4.3 แรงจูงใจ (Motivation)
- 1.4.4 เอกลักษณ์ (Identity)

2. ตัวแบบของบาส (The Bass Model)

บาส (Dessler.1986 : 67; citing Bass.1952 : 157 - 173) เห็นว่า ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลขององค์การแบบเก่าที่ใช้กันอยู่ คือ ผลผลิตหรือกำไรไม่กว้างมากพอที่จะใช้วัดความสำเร็จขององค์การได้ ทั้งนี้เพราะประสิทธิผลขององค์การ ควรจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าขององค์การที่มีต่อสมาชิกแต่ละคน และคุณค่าของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้งองค์การที่มีต่อสังคม ดังนั้นตัวบ่งชี้ในการประเมินประสิทธิผลประกอบด้วย

- 2.1 ระดับของผลผลิตกำไรกับการรักษาสภาพตนเองขององค์การ
- 2.2 ระดับคุณค่าขององค์การที่มีต่อสมาชิกขององค์การ
- 2.3 ระดับคุณค่าขององค์การและสมาชิกขององค์การที่มีต่อสังคม

3. ตัวแบบระบบ-ทรัพยากร (System - Resource Model)

ตัวแบบนี้มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ตัวแบบยัคท์แมน - ซีชอร์ (The Yuchtman - Seashore Model) (Dessler.1986 : 67) ตัวแบบนี้เป็นตัวแบบที่พัฒนาขึ้นมา โดยยัคท์แมน และซีชอร์ (Yuchtman and Seashore) ซึ่งเห็นว่าประสิทธิผลขององค์การก็คือ ความสำเร็จขององค์การในการแสวงหาทรัพยากรที่ขาดแคลนและมีคุณค่า (Bedian and Zammuto.1991.65 - 67) ดังนั้นจึงมีตัวบ่งชี้ 2 ประการในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ คือ (Dessler.1986 : 67)

- 3.1 ความสำเร็จในการแสวงหาทรัพยากรที่ขาดแคลนและมีคุณค่า
- 3.2 การควบคุมสิ่งแวดล้อม

4. ตัวแบบของเบนนิส (The Bennis Model)

เบนนิส (Dessler.1986 : 68 - 69; citing Bennis.1971 : 116 - 143) ได้เสนอการวิจัยไว้ว่า ประสิทธิภาพขององค์การเป็นความสามารถในการปรับตัว เพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และความสามารถในการบูรณาการเพื่อการประสานสัมพันธ์ของสมาชิกในองค์การ เพื่อรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติการกิจขององค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

4.1 ความสามารถในการปรับปรุงองค์การ

4.2 ความสามารถในการบูรณาการทรัพยากรที่มีอยู่

5. ตัวแบบของปีเตอร์ส และวอเตอร์แมน (The Peters and Waterman Model)

ปีเตอร์สและวอเตอร์แมน (Dessler.1986 : 69; citing Peters and Waterman. 1982 : 26) ได้เสนอผลการวิจัยไว้ว่า ประสิทธิภาพขององค์การจะต้องวัดจาก

5.1 ความสามารถในการได้ผลกำไร

5.2 ความเติบโต

5.3 ความสามารถในการปรับเปลี่ยน

5.4 นวัตกรรม

จากตัวแบบต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว ทำให้เห็นว่าการประเมินประสิทธิภาพขององค์การนั้น การประเมินโดยใช้ตัวบ่งชี้หลายตัวจะมีความเหมาะสมกว่าการประเมินโดยใช้ตัวบ่งชี้เดียว

การประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียน

จากตัวแบบเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพขององค์การดังกล่าว ทำให้เห็นว่าการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควรจะเป็นแบบการวัดประสิทธิผล โดยใช้ตัวบ่งชี้หลายตัว (Multiple Criteria Measures of Effectiveness) เพราะการวัดประสิทธิผลขององค์การ โดยใช้ตัวบ่งชี้หลายตัวจะมีความครอบคลุมในการประเมินประสิทธิภาพขององค์การได้ดีกว่าการวัดประสิทธิผลขององค์การ โดยใช้ตัวบ่งชี้เดียว (Steers.1975 : 546) ดังนั้น การวิจัยในครั้งนี้จึงจะใช้การวัดประสิทธิผลการจัดการศึกษาโดยใช้ตัวบ่งชี้หลายตัว

ตัวแบบที่จะใช้ในการประเมินประสิทธิผลการจัดการศึกษา จะใช้ตัวแบบของ เบนนิส (Dessler.1986 : 68 - 69; citing Bennis.1971 : 116 - 143) ซึ่งมีแนวการวิจัยว่า ประสิทธิภาพขององค์การสามารถวัดได้ด้วยตัวบ่งชี้ 2 ประการคือ

1. ความสามารถในการปรับปรุงองค์การ หมายถึง การที่องค์การจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในองค์การให้สนองตอบต่อสภาพการณ์ใหม่ ๆ ที่มีผลกระทบต่อองค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

1.1 ความสามารถในการปรับตัว

1.2 นวัตกรรม

1.3 ความเจริญเติบโต

1.4 การพัฒนา

2. ความสามารถในการบูรณาการ หมายถึง การประสานความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในองค์การ เพื่อการรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติการกิจขององค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

2.1 ความพอใจ

2.2 บรรยากาศ

2.3 การสื่อความหมาย

2.4 ความขัดแย้ง

ตัวแบบของเบนนิส (The Bennis Model) นี้สอดคล้องกับตัวแบบของ ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 1991 : 382 - 383) และการวิจัยของเรย์โนลด์ และเรต โจนส์ (Reynolds and Reid. 1985 : 191 - 203 ; Jones. 1985 : 207 - 209) การวัดประสิทธิผลจะมีเครื่องมือที่ชื่อว่า เครื่องมือวัดประสิทธิผลขององค์การ IPOE (Index of Perceive Organizational Effectiveness) ของ มิสเกลและคนอื่น ๆ (Hoy and Miskel. 1991 : 400) ในการวัด

งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา

จากตัวแบบของเบนนิส (The Bennis Model) (Dessler. 1986 : 68 - 69 ; citing Bennis.1971 : 116 - 143) และตัวแบบของ ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 1991 : 382 - 383) มีนักการศึกษาได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ดังนี้

คาเมรอน (Cameron.1978) ได้ศึกษาหามิติที่จะใช้ประเมินประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยในนิวอิงแลนด์ จำนวน 6 แห่ง โดยใช้วิธีสัมภาษณ์ผู้บริหารและคณาจารย์ของสถาบันแต่ละแห่ง จากผลการศึกษาได้มิติที่จะใช้ประเมินประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษา 9 มิติ คือ ความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาทางด้านวิชาการ พัฒนาการวิชาชีพของนักศึกษา สุขภาพขององค์กร การพัฒนาการส่วนบุคคลของนักศึกษา ความพึงพอใจของอาจารย์และผู้บริหารต่องานในหน้าที่ การพัฒนาการด้านวิชาชีพและคุณภาพของอาจารย์ การเปิดกว้างของระบบและความสัมพันธ์ต่อชุมชนและความสามารถในการแสวงหาทรัพยากร

ฮอร์เนอร์ (Horner.1984 : 2331) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 40 โรงเรียน ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ตามแนวคิดของ พาร์สัน 4 ด้าน คือ การปรับตัว การบรรลุเป้าหมาย การบูรณาการ และการคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม จากการศึกษาพบว่า การบูรณาการ การคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบค่านิยม และการปรับตัวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง นอกจากนี้ การบูรณาการ การคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบของค่านิยม และการปรับตัวจะมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการบรรลุเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เทย์เลอร์ (Taylor.1987 : 401) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในทรินิแดด และโตเบโกตามแนวคิดของ พาร์สันใน 4 ด้าน คือ ความสามารถในการปรับตัว ผลผลิตของโรงเรียน ความกลมเกลียวและแรงจูงใจ จากผลการศึกษาพบว่า ความสามารถในการปรับตัวและความกลมเกลียวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา

งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน สามารถสรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่าขนาดของโรงเรียน และอัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาสูงกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีความพร้อมทางด้านทรัพยากรทางบริหารและครูผู้สอนมากกว่า ส่วนใหญ่จะเป็นโรงเรียนที่มีประสบการณ์มานาน ผู้ปกครองให้ความศรัทธา และให้ความร่วมมือ (อุมพร หล่อสมฤติ. 2529 : 3 - 4 ; ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ 2530 : 3-8; สุราง วีรกิจพาณิชย์. 2531 : 2 - 27; วิสุทธิ์ รัตรี. 2532 : 123 ; สุภางค์ จันทวานิช และคนอื่น ๆ. 2532 : 12 - 17) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส ภาคภูมิและบุญจง เรื่องสะอาด (2527 : บทคัดย่อ) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 222 - 224) และศิริชัย ชินะดังกูร (2527 : บทคัดย่อ) นอกจากนี้ ยังมีการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านโรงเรียน ตัวแปรด้านประเภทของโรงเรียน และประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีแนวนโยบายในการดำเนินการอย่างชัดเจนในรูปแบบของปรัชญา (Philosophy) และภารกิจ (Mission) ซึ่งกำหนดขึ้นโดยกลุ่มคณะบุคคลที่ทำหน้าที่ดำเนินการ ย่อมจัดการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Homer.1984 : 3 ; จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2532 : 91 - 92) และจากการวิจัยของ ประยูร ศรีประสาธน์ และคนอื่น ๆ (2532 : 69 - 71) ได้วิจัยผลกระทบของการศึกษาเอกชน ต่อสังคมไทย พบว่า คนไทยยังนิยมเรื่องการแบ่งประเภทโรงเรียน ที่รับเฉพาะนักเรียนชายหรือนักเรียนหญิง เพราะพ่อแม่ยังเป็นห่วงเรื่องการอบรมด้านจรรยาบรรณ จึงส่งผลต่อความนิยมของผู้ปกครองอย่างมาก ซึ่งก็สอดคล้องกับการวิจัยของ พรสิริ อิงคชัยโชติ (2526 : บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนมาตรฐานดีในกรุงเทพฯ ล้วนเป็นโรงเรียนที่แยกประเภทรับเฉพาะนักเรียนชายหรือรับเฉพาะนักเรียนหญิง

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรที่สำคัญ ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การบริหาร และพฤติกรรมผู้นำมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Penley.1985 : 98 ; Everard and Morris.1985 : 3 – 6; O'Neal.1987 : 3262 ; อ่ำรุ่ง จันทวานิช และคนอื่น ๆ. 2527 : 98)

ระดับการศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารยังมีการศึกษาสูงก็ยิ่งมีความรอบรู้ ความเข้าใจ และโลกทัศน์กว้างขึ้น อำนาคความรู้ทำให้ผู้ร่วมงานศรัทธาและให้ความร่วมมือ มีผลทำให้การบริหารมีประสิทธิภาพสูงขึ้นตามไปด้วย จากการวิจัยของ เพรสเซล (Pressel.1986 : 1516) พบว่าผู้บริหารที่สำเร็จปริญญาเอก จะทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกอบอุ่นมากกว่าผู้สำเร็จปริญญาโท และจากการวิจัยของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2527 : 70 – 71) เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาประชากร พบว่า วุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาในโรงเรียน นอกจากนี้ยังมีการวิจัยของอีกหลายท่านที่ศึกษา พบว่า วุฒิการศึกษาและการศึกษาอย่างต่อเนื่องของผู้บริหาร มีผลสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก (Robbins.1983 : 109; Greene, Everett and Ronald.1985: 81; Pendley.1985 : 98; Schermerhorn, Hunt and Osborn. 1989 : 379)

ประสบการณ์การบริหาร เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ เพราะประสบการณ์ทางการบริหารของผู้บริหารจะช่วยให้ผู้บริหารมีความเข้าใจ สามารถคาดการณ์ต่าง ๆ ได้มีความคุ้นเคยกับงาน และปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้มีความสุขรอบคอบ ในการตัดสินใจทางการบริหารได้มากขึ้น จะสามารถนำประสบการณ์มาช่วยดำเนินงานให้เกิดผลดีแก่หน่วยงานมากขึ้น จากงานวิจัยของโอนีล (O'Neal.1987 : 320) พบว่า ผู้บริหารทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานยิ่งมาก และมีประสบการณ์บริหารมากจะทำให้มีความสามารถในการปฏิบัติ และเข้าใจงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดประสิทธิผลด้านการบริหารการศึกษามากยิ่งขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ ยังมี การวิจัยพบว่า ประสบการณ์การบริหารของผู้บริหารการศึกษา สัมพันธ์กับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Pandora.1988 : 205 – 210;

Fullan.1991 : An Abstract) ในทำนองเดียวกัน จากการวิจัยของ อารุง จันทวานิช และคณะ
 คนอื่น ๆ (2527 : 91) ซึ่งวิจัยเรื่ององค์กำหนดประสิทธิภาพของการประถมศึกษา พบว่าโดย
 เฉลี่ยครูใหญ่ในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลสูง จะมีประสบการณ์สูงกว่าครูใหญ่ในโรงเรียนที่มี
 ประสิทธิภาพต่ำ เป็นที่น่าสังเกตว่าผลการวิจัยของ สุภาวงศ์ จันทวานิช และคนอื่น ๆ (2531 : 54)
 ที่ได้วิจัยเชิงคุณภาพ เรื่องคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท พบผลที่ตรงกัน
 ข้าม กล่าวคือ ครูใหญ่ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป แม้จะมีประสบการณ์มาก แต่มีความกระตือรือร้น
 ในการทำงานน้อย และมีแนวโน้มที่จะยึดความคิดของตนเป็นใหญ่ ดังนั้น ประสบการณ์ที่ได้
 สะสมไว้อาจถูกนำมาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานมากกว่า เพื่อปรับปรุงการ
 ปฏิบัติงานและผลงาน ซึ่งก็สอดคล้องกับการวิจัยของ การ์ริตา (Garita.1986 : 1546 - A) ซึ่ง
 วิจัยพบว่าประสบการณ์การบริหารของครูใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน หาก
 ครูใหญ่ใช้ประสบการณ์การบริหารเพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงการ
 ปฏิบัติงานและผลงาน

พฤติกรรมผู้นำ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารจะ
ช่วยสร้างความผูกพัน จะยกระดับคุณธรรม จริยธรรม และความประพฤติทั้งของผู้นำและผู้ตาม
 ช่วยสร้างความผูกพันกับสถาบัน มิใช่ตำแหน่งหน้าที่ แต่กระตุ้นให้ตระหนักถึงเป้าหมายหลักของ
 สถาบัน อันจะนำมาซึ่งประสิทธิผลของการบริหารการศึกษา (Sergiovanni.1990 : 19 - 27)
 จากการวิจัยของมอร์ริอาตี (Moriarty.1989 : 42) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้
 นำของครูใหญ่ และโครงสร้างโรงเรียนกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิกระดับ
 มัธยมศึกษา 47 โรงเรียน ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ ซึ่งประเมินประสิทธิผลของการจัดการศึกษา โดยใช้แนว
 คิดพื้นฐานของ พาร์สันส์ (Parsons) ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่ และโครงสร้าง
 ของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน และจากการวิจัยของ
 กูดฮาร์ท (Goodhart.1990 : 2214) ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยม
 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่ด้านมุ่งงานสามารถอธิบายประสิทธิผลของโรงเรียน
 อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของ เฮร์ซอก (Herzog.1990 : 2582) ที่ศึกษาความ
 สัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียน กับตัวแปรบางประการในโรงเรียนที่ไม่ใช่ของรัฐ และ

ของรัฐ ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนคือพฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวตรงข้ามกับผลการวิจัยของ มาร์ตินเนซและแอนโตเนตตี (Martinez and Antonetty.1985 : 3212) ที่ศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่ระหว่างโรงเรียนระดับมัธยมที่มีประสิทธิผล และไม่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่ในโรงเรียนที่มีประสิทธิผล และไม่มีประสิทธิผลในด้านอำนาจหน้าที่ การเป็นผู้นำทางวิชาการและบทบาทผู้นำ แต่พบว่าครูใหญ่โรงเรียนที่มีประสิทธิผล จะมีลักษณะผู้นำมุ่งกิจสัมพันธ์น้อยกว่า แต่มีลักษณะผู้นำมุ่งมิตรสัมพันธ์พอ ๆ กับโรงเรียนที่ไม่มีประสิทธิผล

ปัจจัยด้านครู หมายถึง องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของครูในด้านความพึงพอใจ ความสามัคคี และการสนับสนุนทางด้านสังคมของครู ปัจจัยด้านครูนับว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งนี้เพราะครูเป็นผู้ร่วมงานอย่างใกล้ชิดกับครูใหญ่ และมีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของนักเรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียน ครูเป็นทั้งแม่แบบและผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ทั้งทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและวิชาการแก่นักเรียน ตัวแปรที่นำมาศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่

ความพึงพอใจของครู หมายถึง ความรู้สึกของครูที่อยากทำงานในโรงเรียน มีความสุขกับรายได้ สวัสดิการและสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป การศึกษาวิจัยของพอร์เตอร์ สเตียร์ และมาวเดย์ (Porter, Steers and Mawday.1974 : 603) พบว่าความพึงพอใจในการทำงานมีส่วนสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการคงอยู่หรือลาออกของผู้ปฏิบัติงาน และสามารถแยกกลุ่มบุคคลทั้งสองออกได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสเตียร์ (Steers.1977 : 46 - 55) ที่พบว่า ความพึงพอใจในการทำงานสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การวิจัยของ ลอก (Locke.1984 : 93) พบว่า ประสิทธิภาพขององค์การสามารถดูได้จากดัชนีที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในงาน และความพึงพอใจในงาน จำรัส นองมาก (Nongmak.1986 : 1371 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ ในงานของครู กับพฤติกรรมทางภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย (จังหวัดสระบุรี) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่มุ่งเน้นเป้าหมายของโรงเรียน และการเป็นผู้นำที่ให้

การสนับสนุนมีความสัมพันธ์สูงกับความพึงพอใจในงานของครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจง (Jang.1987 : 3020 - A) ที่ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม ทางภาวะผู้นำพฤติกรรม การติดต่อสื่อสาร ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับความพึงพอใจในงานของครู ผลการวิจัย พบว่า ถ้าผู้นำมีพฤติกรรมให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการทำงานแก่ครู มีเป้าหมายชัดเจน ยอมรับความคิดเห็นของครูมากเพียงใด ก็จะทำให้ครูมีความพึงพอใจในงานมากขึ้นเท่านั้น บอร์ควิสต์ (Borquist.1987 : 260 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูในโรงเรียน รัฐบาลที่เมืองซูเบอร์แบน พบว่า แหล่งที่มาของความพึงพอใจของครู จะเกี่ยวข้องกับลักษณะของ งาน ความสำเร็จและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยเฉพาะการได้รับการยอมรับจากผู้บริหาร เป็นที่มาของความพึงพอใจมากที่สุด และพบว่าแหล่งที่มาของความไม่พอใจได้แก่ ปริมาณงาน การถูกบีบบังคับและนโยบายการบริหารและจากการวิจัยของ ฟีแมน (Faeman.1988 : 2977 - A) พบว่า สภาพแวดล้อมของการทำงานคือผู้บังคับบัญชา และการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชามี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความพึงพอใจ และความผูกพันของบุคคลในองค์การ ฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel. 1991 : 338 - 339) ให้ความเห็นว่าผู้บริหารที่แสวงหาบทบาทความเป็นผู้นำ ที่เอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของครู จะมีผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของ ครู เนเกล (Nagle. 1987 : 33 - A) ได้วิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหารใน วิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยในรัฐมินเนโซต้า มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความพึงพอใจใน การทำงาน และเบอร์ (Burr. 1981 : 3794 - A) ได้วิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานของผู้ บริหารวิทยาลัยชุมชน และมหาวิทยาลัยในรัฐฟลอริดา สัมพันธ์กับปัจจัยกระตุ้นการทำงานของ ผู้บริหาร ให้บรรลุความสำเร็จทางการบริหาร และเป็นที่ยอมรับนับถือของชุมชน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

ความสามัคคีของครู หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของครูใน โรงเรียน ทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน เกิดขวัญกำลังใจ ซึ่งพิจารณาได้จากการยอมรับนับ ถือ การไว้วางใจ การสนับสนุน การร่วมมือ ปรีกษาหารือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เปอร์กี และสมิท (Purkey and Smith.1983 : 427 - 452) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับโรงเรียนที่มีประสิทธิผล และไม่มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษา ซึ่งผลการวิจัยที่พบข้อหนึ่ง คือ การที่ครูในโรงเรียนมี

ความสัมพันธ์กันดี เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของโรงเรียนในการจัดการศึกษา ในทำนองเดียวกัน พาร์สันส์ (Parsons) ยังได้เสนอแนวคิดไว้ว่า ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาองค์การที่มีประสิทธิผลคือ ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แคพลอว์ (Caplow) ที่ว่าความสามัคคีหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นตัวแปรที่ใช้กำหนดประสิทธิผลขององค์การ (ภรณ์ กิริติบุตร.2529 : 5; อ้างอิงมาจาก Parsons.1964 : 33; Caplow.1964 : 21) จากการวิจัยของ วิลสัน และคอร์คอแรน (Wilson and Corcoran.1988 : 57 - 58) พบว่าโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาอย่างสูง ครูในโรงเรียนจะมีความสามัคคีต่อกันเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยหลายเรื่องชี้ให้เห็นว่า สมาชิกที่มีความสามัคคี ยึดมั่นในกลุ่มจะมีความพึงพอใจในการทำงานเพิ่มสูงขึ้น อัตราการขาดงาน และการลาออกจากงานต่ำอีก ทั้งความสามัคคีเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์ต่อความผูกพันของสมาชิกในองค์การและเป็นตัวแปรที่บ่งชี้ถึง ประสิทธิภาพขององค์การ (Luthans.1989 : 376 - 378; Posehn.1988 : 1606; Ried and others.1988 : 25 - 26; citing Venezky and Winfield.1979; Nie.1978)

การสนับสนุนทางสังคมของครู หมายถึง การที่ครูในโรงเรียนได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งทางอารมณ์ วัตถุ สิ่งของ ข้อมูล ข่าวสาร ฯลฯ โดยได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาและโรงเรียน (ผู้บริหาร) สวินนี่ (Sweeney.1986 : 349) ได้สังเคราะห์งานวิจัยพบว่าครูใหญ่ที่บริหารการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพจะมีการสนับสนุนครู โดยจะมีการสื่อสารกับครูเกี่ยวกับเป้าหมาย วิธีดำเนินการจะช่วยเหลือสนับสนุนครูในด้านต่าง ๆ ในทำนองเดียวกัน รัสเซลและคนอื่น ๆ (Russell and others.1987: 269) ก็ได้ศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากผู้บริหารเป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลถึงการทำงานให้บรรลุประสิทธิผลของครู และยังส่งผลถึงประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างมากด้วย นอกจากนี้ เบอร์ก และกรีนกลาส (Burke and Greenglass.1988 : 55 - 63) ได้ศึกษาพบว่า หากครูได้รับการสนับสนุนทางสังคมสูง ย่อมทำให้เกิดความ耗แท้ในการทำงานน้อยลง และจะส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วย จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้ว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นปัจจัยที่สำคัญ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน หาก

ครูได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่เหมาะสม ย่อมทำให้เกิดความพึงพอใจ เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และการอาชีพ ความตั้งใจดี และความทุ่มเทของครูจะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิผล

ปัจจัยด้านนักเรียน หมายถึง ภูมิหลังหรือข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน สามารถสอบถามได้จากครูและนักเรียน ซึ่งได้แก่ ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน และการเรียนพิเศษ ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งจะนำเสนอการวิจัยของแต่ละเรื่องดังนี้

ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง รายได้เฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนว่ามีฐานะทางเศรษฐกิจ ดี ปานกลางหรือยากจน จากงานวิจัยของ เพนดอร่า (Pandora.1988 : 214 - 217) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงอย่างหนึ่งต่อประสิทธิผลการจัดการของโรงเรียนมัธยมศึกษาคือ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนที่อยู่ระดับปานกลาง จะสัมพันธ์กับประสิทธิผลทั้งในด้านการเรียน และความประพฤติของนักเรียน การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 239 - 241) ก็ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีสัมฤทธิ์ผลสูงมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และโรงเรียนเอกชนดีเด่นเป็นทางเลือกในการศึกษาของนักเรียน ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีและการศึกษาดี โดยนัยเดียวกัน การวิจัยของ บอสเกอร์และเชียร์เรนส์ (Bosker and Scheerens.1989 : 741 - 751) ได้ศึกษาพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งในด้านการบริหาร และสัมฤทธิ์ผลการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมด้านการเรียน หมายถึง ความสนใจใฝ่รู้ และการเอาใจใส่ต่อบทเรียน การเชื่อฟังคำสอนของครูอาจารย์ และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดให้ ประยูร ศรีประสาธน์ และคนอื่น ๆ (2532 : 43) ได้วิจัยผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย พบว่านักเรียนที่มีระเบียบวินัยดี รู้หน้าที่ของตน เชื่อฟังครูอาจารย์ ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเป็นอย่างดี จะประสบผลสำเร็จในชีวิต ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และจาก

การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532 : 24) เรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของเอกชน พบว่า คุณสมบัติดีเด่นด้านวิชาการและความประพฤติของนักเรียนสัมพันธ์กับความสำเร็จในชีวิต และการได้รับการยกย่องจากสังคม สามารถเป็นผู้นำและทำประโยชน์ต่าง ๆ ให้สังคมได้ โดยนัยเดียวกัน ผลการวิจัยของ เชียร์เรนส์ และเพลกรัม (Scheerens and Pelgrum.1989 : 789 ~799) ก็พบว่า พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในระดับมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมสังคมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การสมาคมของนักเรียนกับกลุ่มเพื่อนนักเรียนในลักษณะที่คบหาสมาคมกันอย่างกลมกลืน สามารถช่วยเหลือกันและกัน และทำงานกลุ่มกับเพื่อนนักเรียนได้ จากการศึกษางานวิจัยของ กอบพร เกตุทัต (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ดี จะไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวแต่จะสนใจการเรียน และกิจกรรมการเรียน จากการวิจัยของ โกลสไตน์ (Goldstein.1987) พบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความประพฤติของนักเรียนและด้านสังคมในโรงเรียน นอกจากนี้ เรตและคนอื่น ๆ (Reid and others: 1988 : 28) ได้สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน พบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเรียนพิเศษ หมายถึง การเรียนที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ มีจุดมุ่งหมายให้รู้มากยิ่งขึ้น หรือเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย สว่าง วรรณมะกอก (2529 : บทคัดย่อ) วิจัยพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์จะสามารถแก้ไขได้โดยจัดการสอนพิเศษเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การวิจัยของ เรโนลด์สและเรต (Reynolds and Reid.1985 : Abstract) ก็พบว่าการเรียนพิเศษในระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งในด้านสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนและการเข้าเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย การวิจัยของ สโตล (Stoel.1986 : Abstract) ก็เสนอแนะว่า เพื่อให้ผล

สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารควรเอาใจใส่ให้นักเรียนได้มีอิสระในการเรียนพิเศษ นอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียนมากขึ้น โดยนัยเดียวกัน สมหวัง พินยานุวัฒน์ และคนอื่น ๆ (2532 : 49) ศึกษาวิจัย เรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของเอกชน พบว่าในโรงเรียนที่มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษานั้น ผู้ปกครองส่งเสริมเด็กให้เรียนพิเศษเป็นส่วนมาก.

จากผลการวิจัยที่นำมาประมวลไว้ ผู้วิจัยจึงได้นำตัวแปรต่าง ๆ มาใช้ในการกำหนดกรอบการวิจัยในครั้งนี้

สมมติฐานการวิจัย

จากการประมวลทฤษฎี ตลอดจนผลการวิจัย ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกอยู่ในระดับปานกลาง

สมมติฐานข้อที่ 2

2.1 ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

2.2 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

สมมติฐานข้อที่ 3

3.1 ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้

3.2 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สามารถทำนายประสิทธิ ผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยมุ่งศึกษาระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาและปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา เพื่อนำผลที่ค้นพบใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ให้บังเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของแหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการวิจัยนี้คือ โรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายในโรงเรียนเดียวกันในปีการศึกษา 2538 จำนวน 20 โรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน ขนาดกลาง 9 โรงเรียน ขนาดเล็ก 4 โรงเรียน ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ได้แก่ ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ และครูใหญ่ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก จำนวน 40 คน จาก 20 โรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย จากครูที่สอนในโรงเรียนที่เป็นแหล่งข้อมูล รวม 1,290 คน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 309 คน ตามเกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ มอร์แกน และเกรจซี (Morgan and Krejcie.1970) โดยแบ่งเป็น

1. โรงเรียนขนาดใหญ่ สุ่มตัวอย่างจาก

ครูหัวหน้าสาย / หมวด	โรงเรียนละ	6 คน
ครูประจำชั้น	โรงเรียนละ	6 คน
ครูทั่วไป	โรงเรียนละ	6 คน
รวมเป็น (7 x 18)		126 คน
2. โรงเรียนขนาดกลาง	สุ่มตัวอย่างจาก	
ครูหัวหน้าสาย / หมวด	โรงเรียนละ	5 คน
ครูประจำชั้น	โรงเรียนละ	5 คน
ครูทั่วไป	โรงเรียนละ	5 คน
รวมเป็น (9 x 15)		135 คน
3. โรงเรียนขนาดเล็ก	สุ่มตัวอย่างจาก	
ครูหัวหน้าสาย / หมวด	โรงเรียนละ	4 คน
ครูประจำชั้น	โรงเรียนละ	4 คน
ครูทั่วไป	โรงเรียนละ	4 คน
รวมเป็น (4 x 12)		48 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วยตัวแปร 4 กลุ่ม คือ

1. ปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 ขนาดของโรงเรียน
 - 1.2 อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน
 - 1.3 ประเภทของโรงเรียน
 - 1.4 ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน
2. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

- 2.1 ระดับการศึกษา
- 2.2 ประสบการณ์การบริหาร
- 2.3 พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร
- 3. ปัจจัยด้านครู ประกอบด้วย
 - 3.1 ความพึงพอใจของครู
 - 3.2 ความสามัคคีของครู
 - 3.3 การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู
- 4. ปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย
 - 4.1 ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน
 - 4.2 พฤติกรรมด้านการเรียน
 - 4.3 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน
 - 4.4 การเรียนพิเศษ

ตัวแปรตาม คือประสิทธิผลการจัดการศึกษา ซึ่งวัดองค์ประกอบบ่งชี้ 2 องค์ประกอบ คือ

- 1. ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน
- 2. ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยการศึกษาทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบกำหนดตัวเลือกและแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ในแต่ละฉบับมีรายละเอียดดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

แบบสอบถามผู้บริหารฉบับนี้ มี 3 ตอน ในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียนประกอบด้วย ขนาดของ

โรงเรียน อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน ประเภทของโรงเรียน และประเภทของผู้ดำเนินการ
โรงเรียนรวมเป็นข้อคำถาม 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ ทำเครื่องหมาย X
ลงใน ☐ ตามที่เป็นจริงในแต่ละข้อ (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยแบ่งแบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 2.1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหาร ด้านระดับการศึกษา
และประสบการณ์บริหาร รวมเป็นข้อคำถาม 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ
ทำเครื่องหมาย X ลงใน ☐ ตามที่เป็นจริงในแต่ละข้อ (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏใน
ภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 2.2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร ลักษณะของแบบ
สอบถาม แบบสอบถามตอนนี้นำวัดพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 2 มิติคือ กิจสัมพันธ์
และมิตรสัมพันธ์ รวมเป็น 30 ข้อ (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

แบบสอบถามวัดพฤติกรรมของผู้บริหาร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ
โดยให้พิจารณาว่าแต่ละพฤติกรรมที่กำหนด ผู้บริหารปฏิบัติบ่อยครั้งเพียงใด โดยกำหนดเกณฑ์
การให้คะแนนพฤติกรรมทางบวก ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5
มาก	ให้คะแนน	4
ปานกลาง	ให้คะแนน	3
น้อย	ให้คะแนน	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1

แบบสอบถามผู้บริหารตอนที่ 1 และตอนที่ 2.1 นี้ ผู้วิจัยพัฒนา และสร้างขึ้นให้
เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมไทยในการจัดการศึกษา โดยพัฒนามาจาก Connecticut School
Effectiveness Questionnaire ตอนที่ 2.2 ใช้แบบสอบถาม LBDQ ของ แฮลพิน (Halpin.
1966 : 88 - 89)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ผู้วิจัยพัฒนามาจากเครื่องมือ
วัดประสิทธิภาพองค์กร IPOE (Index of Perceived Organizational Effectiveness) ของ

มิสเกลและคนอื่น ๆ (Hoy and Miskel.1991 : 400) ได้พัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษาในสังคมไทย เป็นแบบสอบถามผู้บริหารและครู ประกอบด้วยคำถาม 40 ข้อ โดยวัดประสิทธิผลของการจัดการศึกษา ใน 2 มิติคือ (1) ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ (2) ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า มี 5 ระดับ เช่นเดียวกับแบบสอบถามตอนที่ 2.2 (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูในโรงเรียน

แบบสอบถามครูในโรงเรียนฉบับนี้มี 3 ตอน ในแต่ละตอนมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครู ประกอบด้วยข้อคำถามด้านความพึงพอใจ ความสามัคคี และการสนับสนุนทางสังคม ตามรายละเอียดดังนี้

ความพึงพอใจของครู ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น โดยพัฒนามาจาก Connecticut School Effectiveness Questionnaire และแนวคิดของ เวย์สัน (Wayson.1988) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 7 ข้อ (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

ความสามัคคีของครู ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น โดยพัฒนามาจาก เครื่องมือวัด “Esprit Index Modified” ของ แทรฟลอส (Travlos.1984) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

การสนับสนุนทางสังคมของครู ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม ขึ้นโดยพัฒนามาจากแนวคิดของ เฮาส์ (House.1981) และเฟบเบอร์ (Feber.1983) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามด้านระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน และการเรียนพิเศษ ตามรายละเอียดดังนี้

ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน การเรียนพิเศษพฤติกรรม การเรียนและพฤติกรรมสังคมกับกลุ่มเพื่อน ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถาม การวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการ การการศึกษาแห่งชาติ (2532) (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ปรากฏในภาคผนวก ข.)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการศึกษา ใช้แบบสอบถามเดียวกันกับแบบ สอบถามประสิทธิผลการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารเป็นผู้ตอบ(40 ข้อ) (แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ปรากฏในภาคผนวก ข.)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับนี้ ประกอบด้วย การหาความเที่ยงตรง และ การหาความเชื่อมั่น ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบ สอบถามไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทตรวจสอบความถูกต้อง ด้านโครงสร้างเนื้อหา และภาษา เพื่อให้มีความสมบูรณ์สามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงให้ เหมาะสม มีความถูกต้อง ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไป ทดลองใช้กับผู้บริหาร จำนวน 25 คน และครูจำนวน 50 คน ในโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ไม่ใช่ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบัค (Cronbach.1970 : 161) ผลปรากฏดังนี้คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร แบบสอบถามนี้มุ่งวัด พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนใน 2 มิติ คือ กิจสัมพันธ์ และมิตรสัมพันธ์ เป็นแบบสอบ ตาม LBDQ ของแฮลพิน (Halpin.1966 : 88 - 89) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน

ประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .788 และเมื่อหาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละมิติ ได้ค่าความเชื่อ ดังนี้

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .789

2. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านมิตรสัมพันธ์ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .857

ตอนที่ 3 แบบสอบผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนามาจาก เครื่องมือวัดประสิทธิผลองค์การ ของมิสเกล และคนอื่น ๆ (Hoy and Miskel. 1991 : 400) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ โดยวัดประสิทธิผลของการจัดการศึกษาใน 2 มิติ คือ (1) ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนจำนวน 20 ข้อ (2) ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียนจำนวน 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .945 และเมื่อหาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละมิติได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน ข้อ 1 - 20 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.936

2. ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน ข้อ 21 - 40 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .953

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูในโรงเรียน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครู ประกอบด้วยข้อคำถามด้านความพึงพอใจ ความสามัคคี และการสนับสนุนทางสังคม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .868 และเมื่อหาค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้าน ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ความพึงพอใจของครู ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยพัฒนามาจาก Connecticut School Effectiveness Questionnaire และแนวคิดของเวย์สัน (Wayson.1988) ประกอบด้วยข้อคำถาม 7 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .781

ความสามัคคีของครู ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยพัฒนามาจากเครื่องมือวัด "Esprit Index Modified" ของ แทรฟลอส (Traxlas.1984) ประกอบด้วยข้อคำถาม 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .906

การสนับสนุนทางสังคมของครู ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยพัฒนามาจาก แนวคิดของ เฮาส์ (House.1981) และเฟบเบอร์ (Feber.1983) ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .915

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย ข้อคำถามด้านระดับ เสรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน และการเรียนพิเศษ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่ามี 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ผู้วิจัย พัฒนามาจากแบบสอบถามการวิจัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้เท่ากับ .865 และเมื่อหาค่าความเชื่อมั่นแต่ละด้านได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

ระดับเสสรฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน คำถามข้อที่ 1 จำนวน 1 ข้อ มีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ .881

การเรียนพิเศษ คำถามข้อ 2 - 6 จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .891

พฤติกรรมด้านการเรียน คำถามข้อ 7 - 11 จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .865

พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน คำถามข้อ 12 - 16 จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อ มั่นเท่ากับ .823

ตอนที่ 3 แบบสอบถามครูในโรงเรียน เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ใช้แบบ สอบถามเดียวกันกับแบบสอบถามประสิทธิผลการจัดการศึกษา ที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ตอบค่า ความเชื่อมั่นหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ จำนวน 40 ข้อ ได้เท่ากับ .935 และเมื่อหาค่าความเชื่อ มั่นในแต่ละมิติได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน ข้อ 1 - 20 มีค่า ความเชื่อมั่นเท่ากับ .929

2. ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน ข้อ 21 - 40 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .940

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมในข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุมัติต่อนายกสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามในโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ
2. ผู้วิจัยมีจดหมายอธิบายถึงจุดมุ่งหมาย และความสำคัญของการวิจัย และขอความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถาม
3. จัดส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยใช้วิธีดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารด้วยตนเอง และขอความอนุเคราะห์ในการช่วยแจกไปยังกลุ่มตัวอย่าง ครูและผู้บริหาร ตามที่ได้เขียนระบุไว้ โดยเฉพาะในแบบสอบถามแต่ละฉบับ และจะขอรับคืนด้วยตนเองตามวันที่กำหนดภายใน 1 สัปดาห์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้ง 20 โรงเรียน ที่สอบถามผู้บริหารจำนวน 40 ฉบับ และครูจำนวน 309 ฉบับ ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบตามจำนวนที่ส่งไป คิดเป็นร้อยละ 100.00

การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล เริ่มต้นด้วย การตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 (แบบสอบถามผู้บริหาร) ฉบับที่ 2 (แบบสอบถามครู) ที่ได้คืนมาทั้งหมด แล้วดำเนินการดังนี้

1. แบบสอบถามผู้บริหาร ชนิดที่ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบทำเครื่องหมาย X ลงใน ☐ ในแต่ละข้อ จะนำมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติ

พื้นฐานร้อยละ

2. แบบสอบถามผู้บริหารและครู ชนิดที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำมาเปรียบเทียบตามเกณฑ์กำหนด ดังนี้ (Best.1970: 232 - 233)

1.00 - 1.50	=	ระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	=	ระดับความเป็นจริงน้อย
2.51 - 3.50	=	ระดับความเป็นจริงปานกลาง
3.51 - 4.50	=	ระดับความเป็นจริงมาก
4.51 - 5.00	=	ระดับความเป็นจริงมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการกระทำข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS-PC⁺ (Statistical Package For The Social Sciences Version-PC⁺) ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การลงรหัสและบันทึกข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ และตรวจสอบความถูกต้องของการลงรหัส

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน จากแบบสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย

- ขนาดของโรงเรียน
- อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน
- ประเภทของโรงเรียน
- ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน

แบบสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์การบริหาร

จะนำมาแจกแจงความถี่และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานร้อยละ

2.2 การตรวจสอบสมมติฐานที่ 1 สมมติฐานที่ว่า “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อยู่ในระดับปานกลาง” เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา โดยวิเคราะห์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งในภาพรวม และแยกตามองค์ประกอบ ทั้ง 2 ด้าน ของประสิทธิผล คือ (1) ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน (2) ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียนตามขนาดของโรงเรียนที่แบ่งเป็นขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อตรวจสอบระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามเกณฑ์ของ เบสต์ (Best. 1970 : 232 - 233)

2.3 การทดสอบสมมติฐานที่ 2 สมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก” และสมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก” ทำการทดสอบโดยวิธีหาลัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างตัวแปรในปัจจัยแต่ละด้าน คือ ปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร ที่ประเมินโดยผู้บริหาร เป็นตัวแปรอิสระ 8 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา และหาลัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ในปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนที่ประเมินโดยครู เป็นตัวแปรอิสระ 7 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา แล้วนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณทั้ง 2 กลุ่มตัวแปร สถิติที่ใช้คือ สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple correlation) (Ferguson.1981 : 107 - 114)

2.4 การทดสอบสมมติฐานที่ 3 สมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชน

คาทอลิกได้” และสมมติฐานที่ว่า “ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียนสามารถทำนายประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ ทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ด้านโรงเรียน ด้านผู้บริหาร และตัวแปรย่อยที่ประเมินโดยผู้บริหาร ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ และค้นหาตัวพยากรณ์ด้านครู ด้านนักเรียน และตัวแปรย่อยที่ประเมินโดยครู ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Ferguson.1981: 472 - 473)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงขอกำหนด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	=	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	=	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	=	ค่าอำนาจพยากรณ์
a	=	ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
b	=	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
B	=	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
S.E.b	=	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
S.E.est	=	ความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ใน F - distribution
X_1	=	ขนาดของโรงเรียน
X_2	=	อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน
X_3	=	ประเภทของโรงเรียน
X_4	=	ประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียน
X_5	=	ระดับการศึกษา
X_6	=	ประสบการณ์การบริหาร
X_7	=	พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์

X_8	=	พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านมิตรสัมพันธ์
X_9	=	ความพึงพอใจของครู
X_{10}	=	ความสามัคคีของครู
X_{11}	=	การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู
X_{12}	=	ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน
X_{13}	=	การเรียนพิเศษ
X_{14}	=	พฤติกรรมด้านการเรียน
X_{15}	=	พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน
Y_a	=	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามการประเมินประสิทธิผลการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนโดยผู้บริหาร ในภาพรวม
Y_{a1}	=	ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ตามองค์ประกอบ 1 ความสามารถในการ ปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน ประเมินโดยผู้บริหาร
Y_{a2}	=	ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ตามองค์ประกอบ 2 ความสามารถในการ บูรณาการภายในโรงเรียน ประเมินโดยผู้บริหาร
Y_b	=	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาตามการประเมินประสิทธิผลการจัดการ ศึกษาของโรงเรียนโดยครู ในภาพรวม
Y_{b1}	=	ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ตามองค์ประกอบ 1 ความสามารถในการ ปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน ประเมินโดยครู
Y_{b2}	=	ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ตามองค์ประกอบ 2 ความสามารถในการ บูรณาการภายในโรงเรียน ประเมินโดยครู

ตอนที่ 1

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างมีดังต่อไปนี้

1. จำนวนข้อมูล

ข้อมูลของการวิจัย ซึ่งใช้ผู้บริหารและครูในโรงเรียน ในกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลที่สมบูรณ์ สามารถใช้วิเคราะห์ได้มี จำนวน 20 โรงเรียน เป็นโรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ จำแนกตามขนาดของโรงเรียนและผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหาร			
ร.ร. ขนาดใหญ่	14	14	100.00
ร.ร. ขนาดกลาง	18	18	100.00
ร.ร. ขนาดเล็ก	8	8	100.00
รวม	40	40	100.00
ครู			
ร.ร. ขนาดใหญ่	126	126	100.00
ร.ร. ขนาดกลาง	135	135	100.00
ร.ร. ขนาดเล็ก	48	48	100.00
รวม	309	309	100.00
รวม	349	349	100.00

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า จำนวนข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหาร 40 คน และครู 309 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

2. สภาพทั่วไปของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

จากการสุ่มตัวอย่าง โรงเรียนเอกชนคาทอลิกในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ที่จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน 20 โรงเรียน ซึ่งสภาพทั่วไปของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของสภาพทั่วไป ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร		จำนวน	ร้อยละ
ขนาดของโรงเรียน	X_1		
ขนาดใหญ่		7	35.00
ขนาดกลาง		9	45.00
ขนาดเล็ก		4	20.00
อัตราส่วนระหว่างครู : นักเรียน	X_2		
1 : 20		3	15.00
1 : 25		7	35.00
1 : 30		10	50.00
ประเภทของโรงเรียน	X_3		
เป็นชายล้วน		5	25.00
เป็นหญิงล้วน		7	35.00
เป็นสหศึกษา		8	40.00
ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน	X_4		
โดยสังฆมณฑล		3	15.00
โดยคณะนักบวช		13	65.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
โดยรวราวาส	4	20.00
ระดับการศึกษาของผู้บริหาร X_5		
ปริญญาตรี	6	15.00
ปริญญาโท	31	77.50
ปริญญาเอก	3	7.50
ประสบการณ์การบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร X_6		
น้อยกว่า 5 ปี	5	12.50
5 - 10 ปี 6 เดือน	6	15.00
10 ปี 7 เดือน - 20 ปี	20	50.00
มากกว่า 20 ปี	9	22.50

จากตาราง 2 ข้อมูล จำนวนและค่าร้อยละของสภาพทั่วไป ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 20 โรงเรียนนี้

ขนาดของโรงเรียน เมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน เฉพาะในระดับมัธยมศึกษา พบว่าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 7 โรง (หรือร้อยละ 35.00) เป็นโรงเรียนขนาดกลาง 9 โรง (หรือร้อยละ 45.00) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 4 โรง (หรือร้อยละ 20.00)

อัตราส่วนระหว่างครู : นักเรียน เมื่อพิจารณาตามอัตราส่วนระหว่างครู : นักเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีอัตราส่วน 1 : 20 มีจำนวน 3 โรง (หรือร้อยละ 15.00) โรงเรียนที่มีอัตราส่วน

1: 25 มีจำนวน 7 โรง (หรือร้อยละ 35.00) โรงเรียนที่มีอัตราส่วน 1 : 30 มีจำนวน 10 โรง (หรือร้อยละ 50.00)

ประเภทของโรงเรียน เมื่อพิจารณาตามประเภทของโรงเรียน เป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนชาย 5 โรง (หรือร้อยละ 25.00) เป็นโรงเรียนสำหรับนักเรียนหญิง 7 โรง (หรือร้อยละ 35.00) เป็นโรงเรียนสหศึกษา 8 โรง (หรือร้อยละ 40.00)

ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน เมื่อพิจารณาตามประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน เป็นโรงเรียนของสังฆมณฑล 3 โรง (หรือร้อยละ 15.00) เป็นโรงเรียนของคณะนักบวช 13 โรง (หรือร้อยละ 65.00) เป็นโรงเรียนของฆราวาส 4 โรง (หรือร้อยละ 20.00)

ระดับการศึกษาของผู้บริหาร มีผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาตรี 6 คน (หรือร้อยละ 15.00) ผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาโท 31 คน (หรือร้อยละ 77.50) และผู้บริหารที่มีวุฒิปริญญาเอก 3 คน (หรือร้อยละ 7.50)

ประสบการณ์การบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 5 คน (หรือร้อยละ 12.50) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 5 - 10 ปี 6 เดือน มีจำนวน 6 คน (หรือร้อยละ 15.00) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหาร 10 ปี 7 เดือน - 20 ปี มีจำนวน 20 คน (หรือร้อยละ 50.00) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์การบริหารมากกว่า 20 ปี มีจำนวน 9 คน (หรือร้อยละ 22.50)

3. สภาพทั่วไปของตัวแปรที่ศึกษา

จากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรต้น ที่ศึกษาแต่ละตัวมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร

ตัวแปร		$\bar{X}$	S.D
ปัจจัยด้านผู้บริหาร			
พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร			
ด้านกิจสัมพันธ์	X_7	3.96	0.28
ด้านมิตรสัมพันธ์	X_8	4.04	0.54
ปัจจัยด้านครู			
ความพึงพอใจของครู	X_9	3.63	0.54
ความสามัคคีของครู	X_{10}	3.72	0.46
การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู	X_{11}	3.72	0.53
ปัจจัยด้านนักเรียน			
ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน	X_{12}	3.95	0.64
การเรียนรู้พิเศษ	X_{13}	3.63	0.56
พฤติกรรมด้านการเรียน	X_{14}	3.58	0.51
พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน	X_{15}	3.66	0.53

ข้อมูลในตาราง 3 แสดงว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิก มีค่าเฉลี่ยในระดับสูงทั้งสองด้าน กล่าวคือ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 3.96 และพฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 4.04

ส่วนปัจจัยด้านครูนั้น พบว่าความพึงพอใจ ความสามัคคีและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครูอยู่ในระดับสูง กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ย 3.63, 3.72 และ 3.72 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านนักเรียน พบว่าระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับดี คือ มีค่าเฉลี่ย 3.95 นักเรียนเรียนพิเศษในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.63 พฤติกรรมด้านการเรียนอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 และพฤติกรรมด้านสังคมกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.66

ตอนที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นไปตามลำดับของสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งแต่ละข้อได้ใช้วิธีทางสถิติที่แตกต่างกัน ในการวิเคราะห์ข้อมูลนี้ วิเคราะห์ในลักษณะของภาพรวมของอิสรสังฆมณฑลกรุงเทพฯ เป็นหลัก และทำการวิเคราะห์โดยจำแนกตามปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนว่า ปัจจัยตัวใดมีนัยสำคัญต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์พหุคูณ ก่อนที่จะทำการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยขอเสนอข้อมูลในส่วนของประสิทธิผลการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นตัวแปรตามดังนี้

ประสิทธิผลการจัดการศึกษา

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก หมายถึง ผลของความร่วมมือของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในโรงเรียนในการปฏิบัติภารกิจ จนสามารถทำให้โรงเรียนปรับปรุงและบูรณาการการจัดการศึกษาในโรงเรียน ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอก และสนองตอบต่อสภาพการณ์ใหม่ ๆ ที่ส่งผลให้โรงเรียนเจริญก้าวหน้า

ในการวิเคราะห์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 โรงเรียน โดยวิเคราะห์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้งใน

ภาพรวม และแยกตามองค์ประกอบทั้ง 2 ด้าน ของประสิทธิผลคือ (1) ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน (2) ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

การประเมินผลการจัดการศึกษาในการวิจัยนี้ ประเมินโดยบุคคล 2 กลุ่มคือ

1. ประเมินโดยผู้บริหาร

2. ประเมินโดยครู

ผลการประเมินโดยบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม ถูกนำไปทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

การทดสอบสมมติฐาน

ผลการตรวจสอบสมมติฐานที่ 1

จากสมมติฐานที่ว่า “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อยู่ในระดับปานกลาง” ทำการตรวจสอบโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อตรวจสอบระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่ประเมินโดยผู้บริหารและครู แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์กำหนดของเบสต์ (Best. 1970 : 232 - 233) ดังนี้

1.00 - 1.50	=	ระดับความเป็นจริงน้อยที่สุด
1.51 - 2.50	=	ระดับความเป็นจริงน้อย
2.51 - 3.50	=	ระดับความเป็นจริงปานกลาง
3.51 - 4.50	=	ระดับความเป็นจริงมาก
4.51 - 5.00	=	ระดับความเป็นจริงมากที่สุด

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่ประเมินโดยผู้บริหารและครู ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนประสิทธิผล การจัดการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

ตัวแปร	ประสิทธิผลการจัดการศึกษา			
	ประเมินโดย ผู้บริหาร		ประเมินโดย ครู	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาในภาพรวม	3.92	.38	3.79	.51
- ร.ร. ขนาดใหญ่	3.93	.38	-	-
- ร.ร. ขนาดกลาง	3.95	.44	-	-
- ร.ร. ขนาดเล็ก	3.86	.32	-	-
องค์ประกอบที่ 1 ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.97	.38	3.86	.52
- ร.ร. ขนาดใหญ่	3.97	.40	-	-
- ร.ร. ขนาดกลาง	4.03	.36	-	-
- ร.ร. ขนาดเล็ก	3.88	.35	-	-
องค์ประกอบที่ 2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน	3.88	.42	3.72	.54
- ร.ร. ขนาดใหญ่	3.89	.40	-	-
- ร.ร. ขนาดกลาง	3.88	.56	-	-
- ร.ร. ขนาดเล็ก	3.86	.32	-	-

ข้อมูลในตาราง 4 แสดงว่า การประเมินประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับมัธยมศึกษา โดยผู้บริหาร พบว่า ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เหล่านี้อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อวิเคราะห์ตามขนาดโรงเรียน ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ต่างก็มีประสิทธิผลการจัดการศึกษาอยู่ในระดับดีทั้งสิ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93, 3.95 และ 3.86 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมเหล่านี้ มีความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษา ของโรงเรียนอยู่ในระดับดี กล่าวคือ มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อแยกวิเคราะห์ตามขนาดโรงเรียน ก็ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ต่างก็สามารถปรับปรุงการจัดการศึกษาได้ในระดับดีทั้งสิ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.97, 4.03 และ 3.88 ตามลำดับ

สำหรับความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียนก็อยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อแยกวิเคราะห์ตามขนาดโรงเรียน ก็ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ต่างก็มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีทั้งสิ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89, 3.88 และ 3.86 ตามลำดับ

จากการประเมินประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยครู พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณาความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ย 3.86 และ 3.72 ตามลำดับ ซึ่งจัดว่ามีความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษา และการบูรณาการภายในโรงเรียนในระดับดีทั้งสิ้น

สรุปผลการตรวจสอบสมมติฐานที่ 1

ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกประเมินโดยผู้บริหารและครู อยู่ในระดับสูง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

การวิจัยตั้งสมมติฐานข้อที่ 2 ตามสมมติฐานข้อที่ 2.1 ว่า “ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก” ทำการทดสอบโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างตัวแปรในปัจจัยแต่ละด้าน คือ ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร ประเมินโดยผู้บริหาร มีตัวแปรอิสระ 8 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา และสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ว่า “ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก” โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ในปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน ประเมินโดยครู เป็นตัวแปรอิสระ 7 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา และหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มปัจจัย ตามการประเมินโดยผู้บริหารและครู กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหารกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยผู้บริหาร

ตาราง 5 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหารกับ
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการ
ประเมิน โดยผู้บริหาร

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	Y _a	Y _{a1}	Y _{a2}
X ₁	1.000	.057	-.382	.173	.343	.090	.227	.057	.058	.077	.035
X ₂		1.000	.123	-.080	.073	.140	.057	.061	-.106	.051	-.145
X ₃			1.000	.405**	-.041	.230	.025	-.031	-.029	-.081	.022
X ₄				1.000	.104	.247	.095	.058	-.020	.025	-.058
X ₅					1.000	-.030	-.013	.095	-.033	.007	-.065
X ₆						1.000	.388	.160	.152	.100	.184
X ₇							1.000	.533	.580***	.499**	.598***
X ₈								1.000	.570***	.565***	.520***
Y _a									1.000	-	-

$$R = .6826^{**}$$

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 5 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้าน
ผู้บริหาร ซึ่งมีตัวแปรย่อย 8 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน
เอกชนคาทอลิก ประเมินโดยผู้บริหารทั้งในภาพรวม และแยกตามองค์ประกอบ 1 ความสามารถ

ในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และองค์ประกอบ 2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อย 8 ตัว ซึ่งประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน (X_1) อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน (X_2) ประเภทของโรงเรียน (X_3) ประเภทผู้ดำเนินการโรงเรียน (X_4) ระดับการศึกษา (X_5) ประสบการณ์การบริหาร (X_6) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์ (X_7) พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านมิตรสัมพันธ์ (X_8) กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวม (Y_u) มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง -0.033 ถึง $.580$ โดยตัวแปรย่อยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.580$ และพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านมิตรสัมพันธ์ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.570$ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างกลุ่มปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกเท่ากับ $.6826$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อย 8 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก แยกตามองค์ประกอบ 1 ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน (Y_{a1}) มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง -0.081 ถึง $.565$ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านมิตรสัมพันธ์ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.565$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.499$ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อย 8 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก แยกตามองค์ประกอบ 2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน (Y_{a2}) มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง -0.145 ถึง $.598$ โดยตัวแปรย่อยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์ และพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านมิตรสัมพันธ์ โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ $.598$ และ $.520$ ตามลำดับ

2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนกับ
ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยครู

ตาราง 6 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนกับประสิทธิผล
การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยครู

ตัวแปร	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	Y _b	Y _{b1}	Y _{b2}
X ₉	1.000	.342***	.382***	.085	.098	.096	.077	.313***	.276***	.325***
X ₁₀		1.000	.664***	.169**	.244***	.465***	.430***	.662***	.614***	.657***
X ₁₁			1.000	.050	.192***	.397***	.487***	.707***	.665***	.718***
X ₁₂				1.000	.353***	.182***	.096	.090	.112	.063
X ₁₃					1.000	.311***	.310***	.240***	.244***	.219***
X ₁₄						1.000	.582***	.458***	.466***	.416***
X ₁₅							1.000	.526***	.515***	.497***
Y _b								1.000	-	-

$R = .7784***$

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 6 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านนักเรียน ซึ่งมีตัวแปรย่อย 7 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ประเมินโดยครูทั้งในภาพรวม และแยกตามองค์ประกอบ 1 ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และองค์ประกอบ 2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน มีผลการวิเคราะห์ดังนี้

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อย 7 ตัว ซึ่งประกอบด้วย ความพึงพอใจของครู (X_9) ความสามัคคีของครู (X_{10}) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู (X_{11}) ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน (X_{12}) การเรียนพิเศษ (X_{13}) พฤติกรรมด้านการเรียน (X_{14}) พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน (X_{15}) กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในภาพรวม (Y_b) มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .090 ถึง .707 โดยตัวแปรย่อยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .707 ความสามัคคีของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .662 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .526 พฤติกรรมด้านการเรียน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .458 ความพึงพอใจของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .313 และการเรียนพิเศษ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .240 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างกลุ่มปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกเท่ากับ .7784 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อย 7 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แยกตามองค์ประกอบ 1 ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน (Y_{b1}) มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .112 ถึง .665 โดยตัวแปรย่อยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .665 ความสามัคคีของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .614 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .515 พฤติกรรมด้านการเรียน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .466 ความพึงพอใจของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .276 และการเรียนพิเศษ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .244

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อย 7 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา แยกตามองค์ประกอบ 2 ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน (Y_{b2}) มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง .063 ถึง .718 โดยตัวแปรย่อยที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .718 ความสามัคคีของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .657 พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .497 พฤติกรรมด้านการเรียน มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .416 ความพึงพอใจของครู มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .325 และการเรียนพิเศษ มีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ .219 โดยสรุปแล้ว ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรที่สำคัญได้แก่ พฤติกรรมผู้นำ ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์
2. ปัจจัยด้านครู ตัวแปรที่สำคัญได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีของครู ความพึงพอใจของครู ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3. ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรที่สำคัญได้แก่ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียน การเรียนพิเศษ ซึ่งมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4. สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .6826
5. สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .7784

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.1 โดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรย่อยในปัจจัยทั้ง 2 ด้านคือ ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร และการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยทั้ง 2 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลปรากฏว่า ตัวแปรย่อยในปัจจัยด้านผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน กล่าวคือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานที่ 2.2 โดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรย่อยในปัจจัย 2 ด้าน คือ ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน และการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัยทั้ง 2 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลปรากฏว่า ตัวแปรย่อยในปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

การวิจัยตั้งสมมติฐานที่ 3 ตามสมมติฐาน 3.1 ว่า “ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้” และตามสมมติฐาน 3.2 ว่า “ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียนสามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้” ทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เพื่อค้นหา

ตัวพยากรณ์ของแต่ละปัจจัย และตัวแปรย่อยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผล การจัดการศึกษา
ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ดังนี้

การวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ของแต่ละปัจจัย และตัวแปรที่ศึกษา 15 ตัว

ในส่วนนี้ได้ทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยพิจารณาภาพรวมของแต่ละปัจจัย ประกอบด้วยปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก รวมทั้งวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน เพื่อวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ของตัวแปรในแต่ละปัจจัย และตัวพยากรณ์ของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด 15 ตัว ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในภาพรวม ตามการประเมินโดยผู้บริหาร และครู มีลำดับขั้นการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ของปัจจัยด้านโรงเรียน และด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยผู้บริหาร

ในการนำปัจจัยทั้ง 2 ด้าน มาค้นหาตัวพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยพิจารณาแต่ละปัจจัยปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 7 ค่าสถิติของปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผล
การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวม

ตัวพยากรณ์	b	S.E.b	B	F	นัยสำคัญ ที่ระดับ
ปัจจัยด้านโรงเรียน	-.2067	.1577	-.2115	1.718	
ปัจจัยด้านผู้บริหาร	.5213	.1870	.4499	7.770	.01

R = .4183					
R ² = .1749					
S.E.est = .3506					
a = 2.6870					

จากตาราง 7 แสดงว่าในปัจจัยด้านโรงเรียนและด้านผู้บริหาร ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผล
ผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในภาพรวม ปัจจัยที่สามารถ
พยากรณ์ได้ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .4499 อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ -.2115
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัย 2 ด้าน กับประสิทธิ
ผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เท่ากับ .4183 มีความคลาด
เคลื่อนการพยากรณ์ เท่ากับ .3506 และปัจจัยทั้ง 2 ด้าน สามารถอธิบายความแปรปรวนของ
คะแนนประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ร้อยละ 17.49 หรือสามารถพยากรณ์ได้ ร้อยละ 17.49

2. การวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ของตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว ของปัจจัยด้านโรงเรียนและด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

ในการนำตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว เพื่อใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 ค่าสถิติของตัวแปร 8 ตัว ของปัจจัยด้านโรงเรียนและด้านผู้บริหาร ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวมและการคัดเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด

ตัวพยากรณ์	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาประเมินโดยผู้บริหาร ในภาพรวม				
	b	S.E.b	B	F	นัยสำคัญ ที่ระดับ
ปัจจัยด้านผู้บริหาร					
พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ X ₇	.5168	.1960	.3862	6.954	.05
พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ X ₈	.4086	.1643	.3643	6.186	.05
R = .6570 R² = .4317 S.E.est = .2910 a = .2297					

จากตาราง 8 แสดงว่า ตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว มีตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ดีที่สุด คือ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .3862 มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์รองลงมา คือ พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ มีค่า สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .3643 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เท่ากับ .6570 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ เท่ากับ .2910 ในส่วนนี้ตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนประสิทธิผลการ จัด การศึกษาของโรงเรียนได้ร้อยละ 43.17 หรือสามารถพยากรณ์ได้ ร้อยละ 43.17

สมการพยากรณ์มีค่า ดังนี้

$$Y_a = .2297 + .5168X_7 + .4086X_8$$

3. การวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ของปัจจัยด้านครูและด้านนักเรียน กับประสิทธิ ผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ตามการประเมินโดยครู

ในการนำปัจจัยด้านครูและด้านนักเรียน มาค้นหาตัวพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการ ศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยพิจารณาในภาพรวม ปรากฏผลดัง ตารางต่อไปนี้

ตาราง 9 ค่าสถิติของปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในภาพรวม

ตัวพยากรณ์	b	S.E.b	B	F	นัยสำคัญ ที่ระดับ
ปัจจัยด้านครู	.7634	.0538	.6109	201.099	.001
ปัจจัยด้านนักเรียน	.2827	.0517	.2131	24.476	.001

R = .7231					
R ² = .5228					
S.E.est = .3546					
a = -.0773					
=====					

จากตาราง 9 แสดงว่า ในปัจจัยด้านครูและด้านนักเรียน ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในภาพรวมนั้น ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ดีที่สุด คือ ปัจจัยด้านครู มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .6109 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์รองลงมาคือ ปัจจัยด้านนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .2131 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างปัจจัย 2 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้เท่ากับ .7231 มีความคลาดเคลื่อนการพยากรณ์เท่ากับ .3546 และปัจจัยทั้ง 2 ด้านสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ร้อยละ 52.28 หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 52.28

4. การวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ของตัวแปรที่ศึกษา 7 ตัว ของปัจจัยด้านครูและ
ด้านนักเรียนกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

ในการนำตัวแปรที่ศึกษา 7 ตัว เพื่อใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกมาวิเคราะห์ ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 10 ค่าสถิติของตัวแปร 7 ตัว ในปัจจัยด้านครูและด้านนักเรียน ที่ใช้พยากรณ์ประสิทธิภาพ
ผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในภาพรวม และการ
คัดเลือกตัวแปรที่ดีที่สุด

ตัวพยากรณ์		ประสิทธิผลการจัดการศึกษาประเมินโดยครู				
		ในภาพรวม				
		b	S.E.b	B	F	นัยสำคัญ ที่ระดับ
ปัจจัยด้านครู						
ความสามัคคีของครู	X ₁₀	.3193	.0557	.2854	32.899	.001
การได้รับการสนับสนุน						
ทางสังคมของครู	X ₁₁	.4146	.0492	.4327	70.939	.001
ปัจจัยด้านนักเรียน						
พฤติกรรมด้านสังคมกับ						
กลุ่มเพื่อน	X ₁₅	.1864	.0404	.1929	21.250	.001
		R = .7757				
		R ² = .6017				
		S.E.est = .3245				
		a = .3752				

จากตาราง 10 แสดงว่า ตัวแปรที่ศึกษา 7 ตัว มีตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ที่ดีที่สุด
คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .4327 มีนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์รองลงมาคือ ความสามัคคีของครู และ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .2854 และ .1929 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งสองตัวแปร ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ สะสมระหว่างตัวแปรที่ศึกษา 7 ตัว กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของ โรงเรียนเอกชนคาทอลิก เท่ากับ .7757 มีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ เท่ากับ .3245 ในส่วนนี้ตัวแปรที่ศึกษา 7 ตัว สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนประสิทธิผล การจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ร้อยละ 60.17 หรือสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 60.17

สมการพยากรณ์มีค่า ดังนี้

$$Y_b = .3752 + .4146X_{11} + .3193X_{10} + .1864X_{15}$$

โดยสรุปแล้ว ปัจจัยและตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผล การจัดการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาที่ดีที่สุด ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .4499 มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

2. ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับ ประสิทธิผล การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เท่ากับ .4183 สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับร้อยละ 17.49

3. ตัวแปรพฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ เท่ากับ .3862 และ .3643 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสม ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว ในปัจจัยด้าน โรงเรียนและด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ .6570 สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับร้อยละ 43.17 และสมการพยากรณ์มีค่าดังนี้

$$Y'_8 = .2297 + .5168X_7 + .4086X_8$$

5. ปัจจัยด้านครู มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .6109 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001

6. ปัจจัยด้านนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .2131 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

7. ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เท่ากับ .7231 สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับร้อยละ 52.28

8. ตัวแปรการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีของครูและพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .4327, .2854 และ .1929 ตามลำดับ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

9. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณสะสม ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา 7 ตัว ในปัจจัยด้านครูและด้านนักเรียน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ .7754 สามารถพยากรณ์ได้ เท่ากับร้อยละ 60.17 และสมการพยากรณ์มีค่าดังนี้

$$Y'_b = .3752 + .4146X_{11} + .3193X_{10} + .1864X_{15}$$

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ ในปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหาร เพื่อใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลปรากฏว่าปัจจัยด้านผู้บริหารเท่านั้นสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ และเมื่อพิจารณาในตัวแปรที่ศึกษา 8 ตัว เพื่อใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน ผลปรากฏว่า มีตัวแปรในปัจจัยด้านผู้บริหารที่ดีที่สุด 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ และพฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เพียงบางส่วน กล่าวคือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียนไม่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบสมมติฐานที่ 3.2 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อวิเคราะห์ค้นหาตัวพยากรณ์ ในปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน เพื่อใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลปรากฏว่า ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ และเมื่อพิจารณาในตัวแปร 7 ตัว เพื่อใช้พยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ขั้นตอน ผลปรากฏว่า มีตัวแปรในปัจจัยด้านครูที่ดีที่สุด 2 ตัวแปรคือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และความสามัคคีของครู และมีตัวแปรในปัจจัยด้านนักเรียนที่ดีที่สุด 1 ตัวแปร คือ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ ผลการวิจัยครั้งนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

บทย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก(ประเทศไทย) เพื่อนำผลวิจัยไปกำหนดนโยบายในการพัฒนาการบริหารโรงเรียนเอกชนคาทอลิกระดับมัธยมศึกษา กรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการ ศึกษาตัวแปรอิสระ 4 กลุ่ม ที่คาดว่าจะเป็นตัวแปรที่มีผลต่อประสิทธิผล การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก คือ

ปัจจัยกลุ่มที่ 1 ได้แก่ ปัจจัยด้านโรงเรียนประกอบด้วยตัวแปร (1) ขนาดของโรงเรียน (2) อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน (3) ประเภทของโรงเรียน (4) ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน

ปัจจัยกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวแปร (1) ระดับการศึกษา (2) ประสบการณ์การบริหาร (3) พฤติกรรมผู้นำ (ด้านกิจสัมพันธ์และด้านมิตรสัมพันธ์)

ปัจจัยกลุ่มที่ 3 ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ประกอบด้วยตัวแปร (1) ความพึงพอใจของครู (2) ความสามัคคีของครู (3) การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู

ปัจจัยกลุ่มที่ 4 ได้แก่ ปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วยตัวแปร (1) ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน (2) พฤติกรรมด้านการเรียน (3) พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน (4) การเรียนพิเศษ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัยนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาในโรงเรียนเดียวกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียน เอกชนคาทอลิก

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

2.1 ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหาร กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

2.2 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

3. เพื่อศึกษาการทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียน เอกชนคาทอลิก โดยใช้

3.1 ตัวแปรในปัจจัยด้านโรงเรียน และปัจจัยด้านผู้บริหารเป็นตัวทำนาย

3.2 ตัวแปรในปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียนเป็นตัวทำนาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะของแหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ ในการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลได้แก่ โรงเรียนเอกชนคาทอลิกสายสามัญของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ใน สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ จัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายในโรงเรียนเดียวกัน ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 20 โรงเรียน ได้โรงเรียนขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน ขนาดกลาง 9 โรงเรียน ขนาดเล็ก 4 โรงเรียน ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดโรงเรียนของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การการศึกษาเอกชน

สำหรับผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เป็นแหล่งข้อมูล จำนวน 40 คน และครูในโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เป็นแหล่งข้อมูล จำนวน 309 คน รวมทั้งสิ้น 349 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยนี้ ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีด้วยกัน 2 ฉบับคือ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามผู้บริหาร แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วยขนาดของโรงเรียน อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน ประเภทของโรงเรียน และประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน แบบสอบถามตอนนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยพัฒนามาจาก Connecticut School Effectiveness Questionnaire รวมเป็นคำถาม 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วยระดับการศึกษาและประสบการณ์การบริหาร แบบสอบถามตอนนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยพัฒนามาจาก Connecticut School Effectiveness Questionnaire รวมเป็นคำถาม 4 ข้อ และแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้บริหาร ในด้านพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารใน 2 มิติ คือ กิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ รวมเป็นคำถาม 30 ข้อ เป็นแบบสอบถาม LBDQ ของ แฮลพิน (Halpin, 1966 : 88 - 89)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากเครื่องมือวัดประสิทธิผลองค์กร IPOE (Index of Perceived Organizational Effectiveness) ของ มิสเกลและคนอื่น ๆ (Hoy and Miskel, 1991 : 400) จำนวน 40 ข้อ โดยวัดประสิทธิผลการจัดการศึกษาใน 2 มิติ คือ (1) ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ (2) ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ รวมข้อคำถามในฉบับที่ 1 ทั้งหมด 78 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามครู แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครู ประกอบด้วยความพึงพอใจของครู โดยพัฒนามาจาก Connecticut School Effectiveness Questionnaire และแนวคิดของ เวย์สัน (Wayson. 1988) จำนวน 7 ข้อ ความสามัคคีของครู โดยพัฒนามาจากเครื่องมือวัด “Esprit Index Modified” ของ แทรฟลอส (Travlos.1984) จำนวน 13 ข้อ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู โดยพัฒนามาจากแนวคิดของ เฮาส์ (House.1981) และเฟบเบอร์ (Feber.1983) จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถามด้านระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน และการเรียนพิเศษ โดยพัฒนามาจากแบบสอบถามการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532) จำนวน 16 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกับแบบสอบถาม ที่ใช้กับผู้บริหาร รวมข้อคำถามในฉบับที่ 2 ทั้งสิ้น 96 ข้อ

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับนี้ ได้ทำการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยทดสอบกับผู้บริหารและครูในโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหารจำนวน 25 คน และครูจำนวน 50 คน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มีค่าอยู่ระหว่าง .788 - .953

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอให้นายกสภาการศึกษาคาทอลิกออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหารและครู ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ด้วยตนเอง และผู้วิจัยไปรับคืนด้วยตนเอง

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ข้อมูลกลับคืนในสภาพสมบูรณ์ สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ผลได้ จำนวน 20 โรงเรียน จากที่ส่งไป 20 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถามรวม 349 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน

สรุปผล

การนำเสนอสรุปผลการวิจัย และผลการตรวจสอบและทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1. ผลการวิจัยโดยทั่วไป
2. ผลการวิจัยจากการตรวจสอบและการทดสอบสมมติฐาน

1. ผลการวิจัยโดยทั่วไป

1.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียนเท่ากับ 1 : 30 เป็นโรงเรียนสหศึกษาดำเนินการโดยคณะนักบวช ผู้บริหารมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีประสบการณ์ในการบริหาร 10 ปีขึ้นไป

1.2 พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงทั้ง 2 มิติ โดยมีพฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์สูงกว่าด้านกิจสัมพันธ์เล็กน้อย

1.3 ความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามัคคีของครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู อยู่ในระดับสูงทั้ง 3 ด้าน

1.4 นักเรียนส่วนใหญ่มีระดับเศรษฐกิจในระดับดี ส่วนใหญ่นิยมเรียนพิเศษ พฤติกรรมด้านการเรียนอยู่ในระดับดี และพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนก็อยู่ในระดับดี เช่นเดียวกัน

2. ผลการวิจัยจากการตรวจสอบ และการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อยู่ในระดับสูง ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกอยู่ในระดับปานกลาง”

2.2 ปัจจัยด้านผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ผลการวิจัยจึงสอดคล้องเพียงบางส่วนกับสมมติฐานข้อที่ 2.1 ที่ว่า “ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้านผู้บริหารสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก” และตัวแปรที่สำคัญในปัจจัยด้านผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกคือ พฤติกรรมผู้นำทั้งด้านมิตรสัมพันธ์และกิจสัมพันธ์

2.3 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2.2 ที่ว่า “ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก” ตัวแปรที่สำคัญในปัจจัยด้านครูได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีของครู ความพึงพอใจของครู และตัวแปรที่สำคัญในปัจจัยด้านนักเรียนได้แก่ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียนและการเรียนพิเศษ ซึ่งสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

2.4 ปัจจัยด้านผู้บริหาร สามารถพยากรณ์ หรือทำนายประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ร้อยละ 17.49 ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียนไม่สามารถทำนายประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ จึงสอดคล้องเพียงบางส่วนกับสมมติฐานข้อที่ 3.1 ที่ว่า “ปัจจัยด้านโรงเรียนและปัจจัยด้าน

ผู้บริหาร สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้” โดยตัวแปรในปัจจัยด้านผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ได้ดีที่สุดคือ พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ และพฤติกรรมด้านมิตรสัมพันธ์ สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 43.17

2.5 ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สามารถพยากรณ์หรือทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ร้อยละ 52.28 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3.2 ที่ว่า “ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้” โดยตัวแปรในปัจจัยด้านครูที่สามารถพยากรณ์ได้ดีที่สุดคือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีของครู และตัวแปรในปัจจัยด้านนักเรียนที่สามารถพยากรณ์ได้ดีที่สุดคือ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 60.17

สรุปผลการวิจัย

1. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก สังกัดอยู่ในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) เมื่อประเมินโดยผู้บริหารและครูโดยใช้เครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากดัชนีการรับรู้ประสิทธิผลขององค์การของ มิสเกลและคนอื่น ๆ ซึ่งวิเคราะห์จากความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการ (ความรู้ ความสามารถ น้ำใจของผู้บริหารและครู) ภายในโรงเรียน ปรากฏว่า การจัดการศึกษามีประสิทธิผลระดับสูง โดยมีความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน ในระดับสูงทั้ง 2 ด้าน

2. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยด้านโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก

ตัวแปรในปัจจัยด้านผู้บริหาร ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ พฤติกรรมผู้นำทั้งด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์

ตัวแปรในปัจจัยด้านครู ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีของครูและความพึงพอใจของครู

ตัวแปรในปัจจัยด้านนักเรียน ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียนและการเรียนพิเศษ

3. แม้ว่าปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านนักเรียน สามารถทำนายหรือพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกได้ แต่ก็เป็นเพียงตัวแปรย่อยบางตัวเท่านั้น ที่สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีดังนี้
พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ ซึ่งเป็นตัวแปรในปัจจัยด้านผู้บริหาร

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และความสามัคคีของครู ซึ่งเป็นตัวแปรในปัจจัยด้านครู

พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นตัวแปรในปัจจัยด้านนักเรียน

4. สมการพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก วิเคราะห์จากการประเมินของผู้บริหารคือ

$$Y'_a = .2297 + .5168X_7 + .4086X_8$$

$$R^2 = .4317$$

หมายความว่า สัมประสิทธิ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก จากการประเมินของผู้บริหารมีค่าคงที่เท่ากับ .2297 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์พฤติกรรมผู้นำด้านกิจสัมพันธ์ เท่ากับ .5168 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์พฤติกรรมผู้นำด้านมิตรสัมพันธ์ เท่ากับ .4086 สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 43.17

5. สมการพยากรณ์ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน เอกชนคาทอลิก วิเคราะห์จากการประเมินของครูคือ

$$Y'_b = .3752 + .4146X_{11} + .3193X_{10} + .1864X_{15}$$

$$R^2 = .6017$$

หมายความว่า สัมประสิทธิ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก จากการประเมินของครูมีค่าคงที่ เท่ากับ .3752 มีค่าสัมประสิทธิ์การ พยากรณ์การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู เท่ากับ .4146 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ ความสามัคคีของครู เท่ากับ .3193 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่ม เพื่อน เท่ากับ .1864 สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 60.17

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญ ที่สามารถนำไปอภิปรายได้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เมื่อประเมินจาก เครื่องมือ ซึ่งพัฒนามาจากดัชนีการรับรู้ประสิทธิผลขององค์การของ มิสเกลและคนอื่น ๆ ปรากฏว่ามีประสิทธิผลสูง เมื่อพิจารณาจากความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน ก็ปรากฏว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูงทั้งสิ้น ไม่ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน เอกชนคาทอลิก อยู่ในระดับปานกลาง” ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ สามารถอภิปรายได้ว่า น่าจะ เป็นผลมาจาก การปรับปรุงนโยบายการบริหารการศึกษาคาทอลิกทั่วโลกอย่างจริงจัง และอย่าง สม่ำเสมอ สมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก (1988: 27-35) ได้ทบทวนและกำหนดจุดมุ่ง หมายของการมัธยมศึกษาคาทอลิก เพื่อให้โรงเรียนเอกชนคาทอลิกยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ และมี การชักซ้อมแนวนโยบาย และหลักปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคม และวัฒนธรรมทาง การศึกษา โดยให้แต่ละโรงเรียนสามารถกำหนด ปรัชญา วัตถุประสงค์ และนโยบายในการจัด การศึกษา เพื่อให้ตรงกับจิตตารมณ์ของคณะที่ยึดถือ และสอดคล้องกับเป้าหมายหลักได้ด้วย

จะเห็นได้ว่าทุกปีการศึกษา สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย จัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้บริหารและครู เพื่อประกาศและซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ และแนวนโยบายการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิดใหม่ และเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การในบริหาร โรงเรียน ที่มีปัญหาที่สามารถขอความช่วยเหลือจากกลุ่มคณะที่สังกัดอยู่ได้ โรงเรียนที่มีปัญหามากก็จะได้รับความช่วยเหลือทันที ทั้งทางด้านบุคลากรที่มีอุดมการณ์ ความสามารถและความเสียสละ และความช่วยเหลือทางการเงิน วัสดุอุปกรณ์ จากมูลนิธิที่โรงเรียนสังกัดอยู่ การหมุนเวียนผู้บริหารที่มีความสามารถไปช่วยงานบริหารโรงเรียนที่มีปัญหา ก็เป็นนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกที่ดีด้านหนึ่ง

โรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) ดำเนินการโดยคณะนักบวชและสังฆมณฑล ซึ่งหมายความว่า โรงเรียนเหล่านี้ จะมีคณะนักบวชเข้าช่วยงาน และทำหน้าที่บริหาร บุคคลเหล่านี้จะเป็นผู้ที่อุทิศตนอย่างเสียสละทุ่มเทในการทำงาน มีความตั้งใจมุ่งมั่น ยากที่จะหาใครเสมอเหมือน นอกจากนี้ผู้บริหารเหล่านี้ ยังมีระดับการศึกษาสูง กล่าวคือ มีวุฒิตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไปถึงร้อยละ 85 มีประสบการณ์การบริหารงานไม่น้อยกว่า 10 ปี 6 เดือน ถึงร้อยละ 77.50 จากคุณสมบัติเหล่านี้ ทำให้ผู้บริหารมีสมรรถภาพในการบริหารสูง เพราะผลการวิจัยยืนยันว่า ระดับการศึกษาและประสบการณ์การบริหาร มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และสมรรถภาพในการบริหาร (Penley. 1985 : 98; Everard and Morris. 1985 : 3 - 6; O' Neal. 1987 : 3262; Pandora. 1988 : 205 - 210)

นอกเหนือจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการจัดการศึกษา การบริหารและผู้บริหารแล้ว ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่อยู่ในระดับสูง ก็มีผลมาจากปัจจัยด้านครูและนักเรียนด้วย จากการศึกษาความพึงพอใจของครู ความสามัคคีในหมู่ครูและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ปรากฏว่าทุกด้านอยู่ในระดับดีเป็นที่พอใจทั้งสิ้น (ตาราง 3) การที่คณะครูได้รับการสนับสนุนทางสังคมดี มีความสามัคคีกลมเกลียวในหมู่ครู และมีความพึงพอใจในการทำงาน ย่อมมีความสุขในการทำงาน ทำให้ระดับขวัญของครูสูง มีความผูกพันกับองค์กรตามไปด้วย ซึ่งส่งผลต่อการทำงาน และคุณภาพของผลงานด้วย (Campbell. 1977 : 36 - 39; Porter, Steers and Mowday. 1974 : 603; Wilson and Corcoran. 1988 : 57 - 58; Hoy and Miskel. 1991 : 382 - 383)

ปัจจัยทางด้านนักเรียนก็เช่นเดียวกัน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ส่วนใหญ่นิยมการเรียนพิเศษ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และแก้ไขข้อบกพร่องของตน พฤติกรรมด้านการเรียนก็ดี พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนก็อยู่ในระดับดี ทำให้นักเรียนสามารถศึกษาเล่าเรียนด้วยความราบรื่น มีปัญหาทางการเรียนและทางวินัยค่อนข้างน้อย ครูไม่ต้องเผชิญกับปัญหาภารกิจด้านการสอน และวินัยของนักเรียนมากนัก

จากข้อได้เปรียบทางปัจจัยทางด้านโรงเรียน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ดังได้อภิปรายมาแล้ว จึงทำให้โรงเรียนสามารถปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน ได้ตามแนวนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งสามารถบูรณาการ ความรู้ ความสามารถ น้ำใจของผู้บริหารและครู ภายในโรงเรียนได้เต็มที่ ทำให้ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ซึ่งวิเคราะห์จากสององค์ประกอบนี้ อยู่ในระดับสูงตามไปด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัณน์ (Mann. 1989 : 77; Citing Mann and Lawrence. 1983) จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า “ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกอยู่ในระดับปานกลาง”

2. เมื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูและด้านนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในปัจจัยแต่ละด้านมีตัวแปรที่ความสัมพันธ์ สามารถอภิปรายเป็นรายปัจจัยดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผล ก็คือ พฤติกรรมผู้นำทั้งด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์ พฤติกรรมผู้นำหมายถึง การแสดงภาวะผู้นำของผู้บริหาร ที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในระหว่างปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติภารกิจให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารอยู่ในระดับสูงทั้ง 2 ด้าน แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ได้แสดงพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ ระหว่างผู้บริหารกับคณะครู ในการสร้างรูปแบบการจัดองค์การที่ดี มีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จได้ทั้งคุณภาพและปริมาณ ซึ่งเป็นพฤติกรรมด้านกิจสัมพันธ์ ในทำนองเดียวกันก็แสดงพฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน มีความไว้วางใจยกย่องนับถือกันและกัน มีความปรองดองกลมเกลียวกัน

ดีระหว่างผู้บริหารและคณะครู ซึ่งเป็นพฤติกรรมด้านมิตรสัมพันธ์ ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะไม่แสดงพฤติกรรมให้เห็นเพียงมิติเดียว และจะต้องแสดงพฤติกรรมทั้งสองมิติอยู่ในระดับสูง (วิจิตร วรตบากร. 2525 : 45 - 46; อ้างอิงมาจาก Katz and Kalm. 1966)

ผู้บริหารที่มีพฤติกรรมผู้นำเด่นทั้ง 2 มิติ จะช่วยสร้างความผูกพัน ยกระดับคุณธรรม จริยธรรมของผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะนำไปสู่ประสิทธิผลการบริหารการศึกษา (Sergiovanni. 1990 : 19 - 27) ผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมผู้นำทั้ง 2 มิติ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มอริอาร์ตี (Moriarty. 1989 : 42) ที่พบว่า พฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่และการจัดโครงสร้างของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน และผลการวิจัยของ กูดฮาร์ท (Goodhart. 1990 : 2214) ที่พบว่า พฤติกรรมมุ่งงานสามารถอธิบายประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เฮิร์ซชอค (Herzog. 1990 : 2582) ที่พบว่า พฤติกรรมผู้นำของครูใหญ่ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

2.2 ปัจจัยด้านครู ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลก็คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีและความพึงพอใจของครู ซึ่งเป็นตัวแปรทั้ง 3 ตัว ที่จัดไว้ในปัจจัยด้านครู ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ สามารถแยกอภิปรายได้ดังนี้

การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู หมายถึง การที่ครูได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวัตถุ สิ่งของ ข่าวสารข้อมูล อารมณ์และจิตใจ การสนับสนุนทางสังคมนี้ อาจเกิดจากผู้ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลภายนอกก็ได้ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ย่อมช่วยลดปัญหาในการทำงานให้น้อยลง อีกทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานให้ราบรื่น งานสำเร็จเร็วขึ้น นอกจากนี้การได้รับการสนับสนุนทางสังคมยังให้ผลทางจิตใจ ความท้อแท้ในการทำงานลดน้อยลง (Bushe and Greenglass. 1988 : 55 - 63) ทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้บรรยากาศการทำงานอบอุ่น ซึ่งจะส่งผลต่อผลงานที่รับผิดชอบ คณะครูได้รับการสนับสนุนทางสังคมในระดับสูง ย่อมสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงตามไปด้วย (Russell and others. 1987 : 219) ผลการวิจัยที่ปรากฏนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2535 : 91-92) ที่พบว่า โรงเรียนเอกชนที่สามารถตอบ

สนองความต้องการของครู โดยจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยให้แก่ครู ย่อมมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าโรงเรียนที่ไม่สามารถจัดมาให้ครูได้ การวิจัยของ การ์ิตา (Garita. 1986 : 154) ก็ปรากฏผลเช่นเดียวกัน กล่าวคือ โรงเรียนที่จัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจะสนับสนุนและช่วยเหลือครูในทุกด้าน และสวินนี่ (Sweeney. 1986 : 349) ได้สังเคราะห์งานวิจัยหลายเรื่อง พบว่าผู้บริหารที่บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ จะให้การสนับสนุนครูในด้านต่าง ๆ และจะมีการสื่อสารกับครูในเรื่องเป้าหมาย วิธีดำเนินการ และให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ด้วย

ความสามัคคีของครู ก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ความสามัคคีของครูหมายถึง การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งก่อให้เกิดความอบอุ่นใจในการอยู่ร่วมกัน ยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน มีความไว้วางใจทำให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน ความสามัคคีทำให้เกิดพลัง (Wood and others. 1986 : 45) และนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน นักวิจัยหลายท่านใช้ความสามัคคีเป็นตัวแปร ที่ใช้กำหนดประสิทธิภาพขององค์การ (ภรณ์ กิริติบุตร. 2529 : 5; Caplow. 1954 : 21; Parson. 1964 : 33) ส่วนโพเซน (Posehn. 1988 : 1606) ยืนยันว่าความสามัคคี มีผลต่อความผูกพันต่อองค์การ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนด้วย การวิเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนของ เพอร์กี และสมิธ (Purkey and Smith. 1983 : 427 - 452) ก็พบว่า ความสามัคคีของครูมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพ ของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ส่วนฮอร์นเนอร์ (Horner. 1984 : 2331) ศึกษาพบว่า ความสามัคคีของครูมีความสัมพันธ์อย่างสูงต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ความสามัคคีของครู อยู่ในระดับดีเป็นที่น่าพอใจ และมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยหลายเรื่อง ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดสมมติฐาน

ความพึงพอใจของครู ก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ความพึงพอใจในนัยนี้ หมายถึง ความรู้สึกของครู ที่อยากทำงานในโรงเรียน มีความสุขกับรายได้ สวัสดิการและสภาพแวดล้อม โดยทั่วไปความพึงพอใจเกิดจาก การได้รับความสะดวกสบาย และความเป็นธรรมในการทำงาน ได้รับการตอบสนองความต้องการใน

สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความพึงพอใจทำให้เกิดความสุขในการทำงาน ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องาน จากการศึกษาที่ ชูเบอร์แบนของ บอร์ควิสต์ (Borquist. 1987 : 260 – A) และนักจิตวิทยา กลุ่มต่าง ๆ ได้พยายามสรุปให้เห็นว่า ความพึงพอใจนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ถ้าบุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานที่เขารับผิดชอบอยู่ เขาจะสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ความพึงพอใจอาจทำให้เกิดหรืออาจเกิดจากกำลังขวัญดี คนที่มีกำลังขวัญดีจะมีความสุข เมื่อมีความสุขก็จะทำงานได้มีประสิทธิภาพ (อารี เพชรผุด. 2530 : 58) ผลการวิจัยครั้งนี้ นอกจากจะเป็นไปตามหลักทฤษฎีแล้ว ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยหลายเรื่อง เป็นต้นว่า การวิจัยของ ลอค (Locke. 1984 : 93) ที่พบว่า ประสิทธิภาพขององค์การสามารถดูได้จากความพึงพอใจในงาน และความสำเร็จในงาน เนเกิล (Nagle. 1987 : 33 – A) ได้วิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการทำงานของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความพึงพอใจในการทำงาน และเบอร์ (Burr. 1981 : 3794 – A) ได้วิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการทำงานสัมพันธ์กับปัจจัยกระตุ้นการทำงานของผู้บริหารวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยให้บรรลุความสำเร็จทางการบริหาร และเป็นที่ยอมรับนับถือของชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนคือ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน พฤติกรรมด้านการเรียนและการเรียนพิเศษ ผลการวิจัยที่ปรากฏเช่นนี้ สามารถแยกอภิปรายได้ว่า

พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน หมายถึง การสมาคมของนักเรียนกับกลุ่มเพื่อนในโรงเรียน ในลักษณะที่มีการคบหาสมาคมกันอย่างกลมกลืน มีการทำงานร่วมกันช่วยเหลือกันและกัน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับดี แสดงว่าการคบหาสมาคมซึ่งกันและกันราบรื่นอบอุ่น ไม่มีปัญหาอันเนื่องมาจากสัมพันธ์ภาพมากนัก การคบหาสมาคมกันอย่างกลมกลืน ช่วยให้ชีวิตนักเรียนเมื่ออยู่ในโรงเรียนมีความสุข มีความรักใคร่กลมเกลียวกันดี ไม่วิวาทวิวาทเบียดเบียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถทุ่มเทกับการศึกษาเล่าเรียน และการทำกิจกรรมในโรงเรียน โดยไม่มีปัญหาทางด้านสังคมและอารมณ์ การมีเพื่อนและคบหากันได้ดีด้วยดี ทำให้นักเรียนไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าว ให้ความสนใจกับการเรียนได้เต็มที่ (กอบพร เกตุทัต. 2528 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ

โกลด์สไตน์ (Goldstein. 1987) ที่พบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความประพฤติของนักเรียน นอกจากนี้ เรดและคนอื่น ๆ (Reid and others. 1988 : 28) ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน เขาพบว่าปัจจัยด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พฤติกรรมด้านการเรียน หมายถึง ความสนใจใฝ่รู้ การเอาใจใส่ต่อบทเรียน การเชื่อฟังคำสอนของครู และร่วมมือในกิจกรรมการเรียนการสอนที่โรงเรียนจัดให้ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี แสดงว่านักเรียนให้ความสนใจทุ่มเทต่อการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมาก ที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่จะเผชิญกับบทเรียนที่ยากขึ้น การบ้านที่มากขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน จะให้การบ้านมากกว่าโรงเรียนรัฐบาล (ประทีป ม.โกมลมาศ. 2536 : 129 - 131) และจะต้องทุ่มเทกับการเรียนมากขึ้น เพื่อให้สามารถเลือกเข้าเรียนในสายวิชาที่ตนต้องการในระดับมัธยมปลาย หรือสอบแข่งขันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนยังมุ่งกวาดขันการศึกษาเล่าเรียน ของนักเรียนอย่างจริงจัง เพื่อสร้างชื่อเสียงและความเด่นดังทางการ กวาดขันความประพฤติของนักเรียนให้ได้รับการยกย่องจากสังคม และเป็นผู้นำทำประโยชน์ต่าง ๆ ในสังคมได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2532 : 24) จึงยิ่งทำให้นักเรียนต้องตั้งใจและทุ่มเทกับการเรียนมากขึ้น เมื่อนักเรียนตั้งใจเรียนผลการเรียนก็จะดีตามไปด้วย ซึ่งผลการเรียนของนักเรียนก็เป็นตัวบ่งชี้อันหนึ่ง ของประสิทธิผลการจัดการศึกษา ผลการวิจัยของ เชียร์เรนส์ และเพลกรัม (Scheerens and Pelgrum. 1989 : 789 - 799) ก็ยืนยันว่า พฤติกรรมด้านการเรียนของนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเรียนพิเศษ การเรียนพิเศษเป็นการเรียนที่นอกเหนือจากการเรียนในชั้นปกติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจมากขึ้น การเรียนพิเศษในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เพื่อเป็นการเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งต้องเรียนเพิ่มเติมในเนื้อหาสาระที่เพิ่ม

มากขึ้น มีตัวอย่างหรือบทเรียนที่เพิ่มมากขึ้น การเรียนพิเศษอาจมีจุดประสงค์ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนในชั้นเรียนก็ได้ (สวาง วรณมะกอก. 2529 : บทคัดย่อ) การเรียนพิเศษเป็นที่นิยมของนักเรียนมัธยมศึกษามากขึ้น เพราะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีความมั่นใจในการเรียนการสอนมากขึ้น ผลการวิจัยจึงปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่นิยมเรียนพิเศษกัน และการเรียนพิเศษของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรโนลด์ส และเรด (Reynolds and Reid. 1995 : Abstract) ที่พบว่า การเรียนพิเศษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน และยังสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และการเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย การวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคนอื่น ๆ (2532 : 49) ก็พบว่า โรงเรียนเอกชนที่มีประสิทธิผลในการจัดการศึกษานั้น ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนพิเศษกันเป็นส่วนมาก

3. ปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์หรือสามารถทำนายประสิทธิผล การจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้น ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านนักเรียน ซึ่งตัวแปรในปัจจัยเหล่านี้ จะนำมาอภิปรายดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ตัวแปรที่เป็นตัวทำนายประสิทธิผล ได้แก่

พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร ทั้งพฤติกรรมด้านกิจสัมพันธ์และมิตรสัมพันธ์เพียง 2 ตัวแปรเท่านั้น ทั้งนี้เพราะพฤติกรรมผู้นำ เป็นการแสดงความสามารถของผู้บริหารในการชักจูง แนะนำผู้ร่วมงานคนอื่น เพื่อให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายและภารกิจของโรงเรียน ให้ประสบความสำเร็จผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุประสิทธิผลสูงสุด ความสำเร็จของผู้บริหารต้องขึ้นอยู่กับ ความร่วมมือร่วมใจของคณะครูและบุคลากรทั้งหมด พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร จะปรากฏออกมาในรูปของการกระทำ การปกครองบังคับบัญชา การสร้างมิตรสัมพันธ์ การพัฒนางานแต่ละคน การทำความเข้าใจเกี่ยวกับงานและคุณภาพของงาน ซึ่งการแสดงออกทางพฤติกรรมผู้นำจะส่งผลต่อประสิทธิผล ของงานขององค์การ/การวิจัยหลายเรื่องยืนยันความสำคัญของพฤติกรรมผู้นำ ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในข้อ 2 เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรอื่น ๆ ในปัจจัยด้านผู้บริหาร เช่น ระดับการศึกษา และประสบการณ์การบริหาร ปรากฏว่า ตัวแปร 2 ตัวนี้ มิใช่

ตัวพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน เนื่องจากเน้นคุณสมบัติที่สะสมจากการศึกษา และการทำงาน ซึ่งอาจจะมีอิทธิพลต่อการทำงานอยู่บ้าง แต่ไม่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ อาจอธิบายได้ง่าย ๆ ว่าผู้บริหารที่มีคุณวุฒิสูง ประสบการณ์บริหารนานหลายปี แต่หากไม่แสดงพฤติกรรมผู้นำที่เหมาะสม ก็ไม่สามารถโน้มน้าวจิตใจครู และผู้ร่วมงานให้ทุ่มเทกับงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประสิทธิผลได้

3.2 ปัจจัยด้านครู ตัวแปรที่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ คือ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู และความสามัคคีในหมู่ครู ส่วนความพึงพอใจของครู นั้น มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการศึกษา แต่ไม่ใช่เน้นตัวพยากรณ์หรือทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ ทั้งนี้ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เช่นเดียวกัน แต่เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรความพึงพอใจของครู พบว่า ต่ำกว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร การได้รับการสนับสนุนทางสังคม และความสามัคคีของครูอยู่มาก และอาจเนื่องมาจากว่าความพึงพอใจของครู เป็นตัวแปรที่ซ้อนอยู่ในตัวอีก 2 ตัวก็ได้ กล่าวคือ หากครูได้รับการสนับสนุนทางด้านวัตถุ สิ่งของ ข่าวสารข้อมูลในการทำงานรวมทั้งการช่วยเหลือในด้านอื่น ๆ ของครู ก็ย่อมทำให้ครูมีกำลังใจในการทำงาน มีระดับขวัญดี (Russell and others. 1987 : 269 ; Burke and Greenglass. 1988 : 55 - 63) เช่นเดียวกับความสามัคคีของครู ซึ่งทำให้บรรยากาศการทำงานดี มีความร่วมมือร่วมใจ ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน และสมาชิกที่มีความสามัคคีกันจะมีความพึงพอใจในการทำงานสูงขึ้น (Lerthans. 1989 : 376 - 378; Poschn. 1988 : 1606; Reid and others. 1988 : 25 - 26; citing Venezky and Winfield. 1978; Nie. 1978) ดังนั้น ความพึงพอใจของครู จึงไม่มีอำนาจทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ชัดเจน เช่น การได้รับการสนับสนุนทางสังคมและความสามัคคีของครู

3.3 ปัจจัยด้านนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายประสิทธิผล การจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เพียงตัวแปรเดียว ส่วนการเรียนพิเศษและพฤติกรรมด้านการเรียน ซึ่งเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับ

ประสิทธิผลการจัดการศึกษา แต่ไม่ใช่ตัวแปรที่สามารถทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคบหาสมาคม การมีสัมพันธภาพอันดีระหว่างเพื่อน การทำงานร่วมกันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหมู่นักเรียนมีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยนี้อย่างมาก เพราะนักเรียนวัยรุ่นจะมีความต้องการทางด้านอารมณ์ และสังคมสูงมาก ต้องการเพื่อนและการเอาอกเอาใจยอมรับนับถือ ต้องการแลกเปลี่ยนและได้รับอิทธิพลจากเพื่อน (วิทยา นาควัชระ. 2526 : 384 - 413) นักเรียนจะมีความมั่นใจตนเอง รู้สึกมั่นคงปลอดภัย เมื่ออยู่ร่วมกับเพื่อนเป็นสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ (รวีวรรณ ฐมชัย. 2536 : 90 - 91) นักเรียนวัยรุ่นจะเรียนรู้ปรึกษาหารือ และเชื่อถือเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่และญาติพี่น้อง เมื่อสังคมกลุ่มเพื่อนดี นักเรียนก็จะได้รับอิทธิพลจากเพื่อนไปด้วย หากพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนไม่ดี ก็จะส่งผลกระทบต่อสภาพร่างกาย จิตใจและการเรียนรู้ของนักเรียน ได้มากกว่าพฤติกรรมด้านการเรียน และการเรียนพิเศษ ดังนั้นตัวแปรพฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน จึงสามารถพยากรณ์หรือทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ดีกว่า

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก อยู่ในระดับที่ดี ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและผู้บริหารในสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก หากยังมีความวิตกกังวลว่า การจัดการศึกษายังไม่มีประสิทธิผล ควรที่จะเปลี่ยนความเชื่อนั้น และควรใช้ผลการวิจัยนี้เป็นกำลังใจในการพัฒนาประสิทธิผล การจัดการศึกษาให้ก้าวหน้าสูงขึ้นถึงขั้นที่ดีมาก โดยศึกษาผลการวิจัยเรื่องนี้อย่างละเอียด และนำข้อเสนอแนะนี้ไปพิจารณาวิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงประสิทธิผลการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิผลสูงขึ้น

2. ปัจจัยด้านโรงเรียน ในตัวแปร เช่น ขนาด อัตราส่วนครูต่อนักเรียนที่เป็นอยู่ และประเภทผู้ดำเนินการ มีใช้ตัวแปรที่สำคัญ ที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในการปรับปรุงประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ควรมุ่งให้ความสำคัญไปที่ปัจจัยอื่นมากกว่า

3. ปัจจัยด้านผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวแปรพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ และสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้ ดังนั้นการพัฒนาผู้บริหารให้มีพฤติกรรมผู้นำทั้งด้านกิจสัมพันธ์ และมิตรสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง การพัฒนาอาจทำได้โดยการให้ได้รับการศึกษาอบรม ทั้งระยะสั้นและระยะยาว การอบรมปฏิบัติการ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์กับผู้บริหารที่มีประสิทธิผลสูง การวัดหรือประเมินพฤติกรรมผู้นำของตนเอง การทำแผนและโครงการพัฒนาพฤติกรรมผู้นำของตนเอง การฝึกทักษะการบริหารงานและคน โดยใช้กรณีตัวอย่าง การค้นคว้าวิจัย การอ่านเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง การทัศนศึกษา การฝึกงานกับผู้บริหารที่มีสมรรถภาพสูง ก่อนรับตำแหน่ง ล้วนแต่เป็นวิธีที่ให้ประโยชน์ทั้งสิ้น

4. ปัจจัยด้านครู ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ความสามัคคีของครู และความพึงพอใจของครู หมายความว่า ถ้าครูได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความสามัคคีและมีความพึงพอใจในการทำงานมาก ประสิทธิผลการจัดการศึกษาก็จะสูงตามไปด้วย โดยเฉพาะการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู ยังเป็นตัวพยากรณ์หรือทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาอีกด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงเรื่องนี้ และควรสำรวจตรวจสอบความต้องการ สภาพความเป็นอยู่และการทำงานของครู เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ข่าวดารข้อมูล ช่วยแก้ปัญหาทุกข์ร้อนทางด้านจิตใจของครู ให้บรรเทาเบาบางลง จนสามารถทำงานได้เต็มที่ นอกจากนี้ยังต้องส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในหมู่ครู โดยให้ความสนใจกับปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ของครู ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดการแตกความสามัคคี ให้การสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน พัฒนาขวัญ กำลังใจ ปรับปรุงรายได้และสวัสดิการ ให้สามารถดำรงความความพึงพอใจของครูไว้ได้ ผู้บริหารต้องศึกษาเทคนิคในการเจรจาต่อรอง การให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่คณะครู ปฏิบัติงานต่อครูโดยให้การยกย่องนับถือ และทำตนเป็นตัวอย่างของการดำรง

ชีวิตที่เรียบง่าย เสียสละและอุทิศตนเพื่อผู้อื่น เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้ปัจจัยด้านครูได้รับการตอบสนองด้วยดี ผู้บริหารควรตั้งคณะกรรมการที่มีความสามารถ และความตั้งใจดี เข้าช่วยงานในส่วนนี้ด้วย

5. ปัจจัยด้านนักเรียน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมด้านการเรียน พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อนและการเรียนพิเศษ โดยเฉพาะ พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน เป็นตัวพยากรณ์หรือทำนายประสิทธิผลการจัดการศึกษาด้วย ผู้บริหารและครูควรร่วมมือกัน จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้น่าเรียน จัดกิจกรรมการเรียนให้ เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่นักเรียน เช่น ให้มีชมรมต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ ให้มีการช่วยเหลือทางการเรียนในกลุ่มเพื่อน (เพื่อนสอนเพื่อน) ให้มากขึ้น ควรตรวจตรา กวดขันไม่ให้นักเรียนเกรงเข้ามามีอิทธิพลในโรงเรียน เมื่อมีปัญหาขัดแย้งเกิดขึ้นในกลุ่มนักเรียน ผู้บริหารและครู ต้องรีบแก้ไขมิให้ลุกลามจนถึงขั้นส่งผลกระทบต่อ การเรียนของนักเรียน ผู้บริหารและครูจะต้องปรับบทบาท และสัมพันธ์ภาพกับนักเรียนให้อบอุ่นมากขึ้น ให้นักเรียนพร้อมเข้ามาปรึกษาหารือ หรือพูดคุยกู้ได้มากขึ้น

พฤติกรรมด้านการเรียน และการเรียนพิเศษมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ผู้บริหารและครู จะต้องพยายามจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าเรียน ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอนโดยการบอกให้น้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าทำกิจกรรมมากขึ้น ควรเลือกเนื้อหาสาระที่เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างแท้จริง ควรเสริมแรงจูงใจให้นักเรียนขยันหมั่นเพียร และอดทนมากขึ้น อาจจะ โดยให้รางวัลหรือให้ตำแหน่ง เป็นต้น ส่วนการเรียนพิเศษนอกเหนือจากชั้นเรียนปกติ เป็น ประเพณีที่ให้ผลทางด้านจิตใจและกำลังใจของนักเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนควรให้การสนับสนุนตามควร หากเป็นไปได้ควรประสานงาน ให้เด็กได้รับการเรียนพิเศษจากครู บุคคลหรือเพื่อนที่มีความสามารถ โดยให้ความสะดวกในเรื่องสถานที่ และค่าใช้จ่ายตามควรแก่กรณี ควรช่วยกวดขันดูแล มิให้นักเรียนเสียเปรียบ หรือใช้จ่ายเกินไป

6. การพัฒนาการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ผู้บริหารสมาคมสภาการศึกษา คาทอลิก ควรให้ความสำคัญต่อการเลือกเฟ้นผู้บริหาร ที่มีพฤติกรรมผู้นำเด่น มีความสามารถในการจัดการกับงานบุคคล โดยให้การสนับสนุนครูให้มีความพร้อมในการทำงาน บำรุงรักษาอัตรา

กำลังให้มีความสุข สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างแท้จริง ผู้บริหารสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก จะต้องหมั่นพัฒนาสมรรถภาพการสอนแนวใหม่ ๆ ของครูอยู่เสมอ และปรับปรุงสัมพันธภาพของครูและนักเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้บรรยากาศการเรียนการสอนน่าเรียนรู้ และนักเรียนมีความสุขในการเรียน และบังเกิดผลตามเจตนารมณ์ของคริสตศาสนาให้ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรวิจัยเรื่องนี้ซ้ำ แต่ใช้เครื่องมือแบบอื่น และใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างไป เช่น บุคลากรในโรงเรียนและนอกโรงเรียน (ผู้ปกครอง) เพื่อหาข้อสรุปยืนยันผลการวิจัยประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
2. ควรปรับเปลี่ยนตัวแปรในปัจจัยต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยเฉพาะตัวแปรในปัจจัยด้านโรงเรียน ควรเพิ่มสถานที่ตั้ง ระยะเวลาดำเนินการเปิดสอน ความนิยมของผู้ปกครอง ความพร้อมทางด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ ฯลฯ เพื่อดูอิทธิพลของตัวปัจจัยด้านโรงเรียน เพราะการวิจัยหลายเรื่องพบว่า ตัวแปรเหล่านี้มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา
3. ควรประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียน ที่จัดการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกโรงเรียน เพื่อจำแนกโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง - ต่ำ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างในประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก
4. ควรศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกกับประชากรกลุ่มอื่น การวิจัยฉบับนี้มุ่งศึกษาเฉพาะประชากรที่เป็นโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่เปิดทำการสอนทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเดียวกัน และศึกษาเฉพาะปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น น่าจะได้มีการศึกษาจากประชากรของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ในระดับและประเภทอื่น ๆ เช่น ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษาและอาชีวศึกษา เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดบ้าง ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

และสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในระดับนั้น ๆ ได้หรือไม่ ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเอกชนคาทอลิกในทุกระดับต่อไป

5. ควรศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยวิธีการดำเนินการวิจัยแบบอื่น การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อได้ข้อมูลมาวิเคราะห์ ควรจะมีการศึกษาวิจัยประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษาคาทอลิก, สภา. "มติและข้อเสนอแนะ," การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ : สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2528.

_____. "ฝ่ายการศึกษาของอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ," การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ : สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย, 2531.

_____. ข้อบังคับของสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. กรุงเทพฯ :

สภาการศึกษาคาทอลิก(ประเทศไทย), 2533.

กอบพร เกตุทัต. ผลของการอยู่ในกลุ่มสภาวะนิรนามและการกระตุ้นจากการกระทำที่มีต่อ

ความก้าวร้าวของนักเรียนชายในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

ไกรสิทธิ์ แก้วสีนวล. "ประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล," อุตสาหกรรม. 27 (10) :

23 - 24 ; ตุลาคม 2527.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, กองวิจัยการศึกษา. ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

ของเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2532.

_____. วัตถุประสงค์ นโยบายและมาตรการของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7

พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2534.

_____. แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์

พรินติ้งกรุ๊ปจำกัด, 2535.

_____. แผนพัฒนานาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. รายงานการวิจัย เรื่องการกระจายด้านบริการ

และทรัพยากรทางการศึกษาของการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนัก

นายกรัฐมนตรี, 2531.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน,สำนักงาน. แนวการพัฒนาโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2532. ข.

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. จำนวนโรงเรียนเล็กลัมปีการศึกษา 2530,

2531, 2532, 2533, 2534. ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา. ก.

คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย, มูลนิธิ. คู่มือการบริหารงานโรงเรียนในเครือมูลนิธิ

คณะเซนต์คาเบรียล. เชียงใหม่ : ช้างเผือกคอมพิวกราฟฟิค, 2537.

งบประมาณ, สำนัก. รายละเอียดประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2534 เล่มที่ 5. ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. "บทสังเคราะห์องค์กำหนดประสิทธิผลของโรงเรียน," ข่าวสารวิจัย

การศึกษา. 10 (3) : 3 - 8 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2530.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเอกชน. รายงานวิจัยเสนอต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล,

2532.

ชวน หลีกภัย. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี แถลงต่อ

รัฐสภา วันพุธที่ 21 ตุลาคม 2535. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี,

2535.

โณทัย อุดมบุญญานุภาพ. "คุณภาพของครูกับอนาคตของประเทศ," ประชาศึกษา

35 (8) : 3 - 5; พฤษภาคม 2528.

ถวิล เกื้อกลวงศ์. การบริหารการศึกษาสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2530.

บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, สถาบัน และคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานวิจัย

โครงการปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาประชาชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์

คุรุสภา, 2527.

ประยูร ศรีประสาธน์ และคนอื่น ๆ. ผลกระทบของการศึกษาเอกชนต่อสังคมไทย. รายงาน

วิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และ

ทำปกเจริญผล, 2532.

ประทีป ม.โกมลมาศ. การศึกษาเอกชนและนโยบายอุดหนุนของรัฐ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
อัสสัมชัญ, 2536.

พนม พงษ์ไพบูลย์. "ทัศนะบางประการเกี่ยวกับการศึกษาเอกชน," วารสารการศึกษาแห่งชาติ.
13 (16) : 7 - 9 ; สิงหาคม - กันยายน 2532.

พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2524.

พรศิริ อิงคชัยโชติ. แนวความคิดทางการศึกษาและความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน
ต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานดีในกรุงเทพมหานคร.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.

ภรณี กীরติบุตร. การประเมินประสิทธิภาพขององค์การ. กรุงเทพฯ : O.S. Printing House
Co.,Ltd., 2529.

มนัส ภาคภูมิ และบุญจง เรืองสะอาด. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับครู นักเรียน และโรงเรียนที่
สัมพันธ์กับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอที่มีขนาดต่างกัน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สยามรัฐ, 2527.

มนัส จวบสมัย. "คำปราศรัยในโอกาสเปิดการประชุมสัมมนาประจำปี ครั้งที่ 17, " การศึกษา
คาทอลิกในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย,
2531.

รวีวรรณ ฐมชัย. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2536.

รุ่ง แก้วแดง. "แนวทางการพัฒนาและการให้ความช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนระดับเล็ก,
การศึกษาคาทอลิกในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สภาการศึกษาคาทอลิกประเทศ
ไทย, 2532.

รุ่งทิวา จักรกร. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2526.

วิจิตร วรตบางกูร. เอกสารประกอบการสอนการจัดการศึกษา. ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา.

_____. บทความเรื่อง : การบริหารความเป็นเลิศทางวิชาการ. ม.ป.ท., ม.ป.ป. อัดสำเนา.

วิจิตร วรตบางกูร. ศิลปศาสตร์น่ารู้สำหรับผู้นำ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525.

วิภา เลค. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของครูใหญ่โรงเรียน
คาทอลิกในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

วิสุทธิ ราตรี. ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการ
การศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจน. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

วิโรจน์ สารรัตนะ. การวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษร
บัณฑิต, 2532.

วิทยา นาควัชระและดรุณี นาทะศิริ. รายงานการวิจัยเรื่อง ทักษะคติของวัยรุ่นที่มีต่อสถาบัน
สังคมปัจจุบัน. ม.ป.ท., 2526.

วัลลดา สุขมาก. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2535.

ศิริชัย ชินะดังกูร. การวิเคราะห์อัตราส่วนนักเรียนต่อครูโรงเรียนประถมศึกษาที่เหมาะสม.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527.

สามัญศึกษา, กรม กองการมัธยมศึกษา. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2530.
กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2530.

สารสนเทศ, ฝ่าย กองนโยบายและแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

สถิติการศึกษาเอกชนปีการศึกษา 2534. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว,
2535.

สว่าง วรรณมะกอก. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 ใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน. สำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดลำพูน, 2529.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคนอื่น ๆ. ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของเอกชน. รายงานวิจัย
เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปก
เจริญผล, 2532.

สมณกระทรวงเพื่อการศึกษาคาทอลิก. มิติด้านศาสนาของการศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัสสัมชัญ, 2532.

เสน่ห์ จามริก. แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทย บทวิเคราะห์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนัก
พิมพ์หมอชาวบ้าน, 2533.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. "การจัดการศึกษาไทย ประเด็นที่ควรพิจารณา, วารสารราชบัณฑิต
สถาน. 16 (4) : 23 - 24 ; กรกฎาคม - กันยายน 2534. ก:

สุกัญญา นิธิกร. ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน : รายได้รายจ่ายของโรงเรียน
เอกชน. รายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2532.

สุภางค์ จันทวานิช และคนอื่น ๆ. "คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในชนบท :
กรณีศึกษาโรงเรียนในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," ข่าวสารวิจัย
การศึกษา. 13 (1) : 12 - 17 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2532.

สุราง วีรกิจพาณิชย์. "ประสิทธิภาพการประถมศึกษา," ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 11 (2) :
22 - 27 ; ธันวาคม 2530 - มกราคม 2531.

อารี เพชรยุค. มนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2530.

อุมาพร หล่อสมฤดี. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับครูนักเรียน และโรงเรียนที่สัมพันธ์กับคุณภาพ
ทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอที่มีความหนาแน่นต่างกัน.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.

อำรุง จันทวานิชและคนอื่น ๆ รายงานการวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพการประถมศึกษา
องค์กำหนดประสิทธิภาพของการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2527.

- อำรุง จันทวานิชและคนอื่น ๆ องค์ประกอบบางประการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง
ชาติ, 2523.
- Bedeian, Arthur G. and Raymond F. Zammuto. Organizations : Theory and Design.
Chicago : The Dryden Press, 1991.
- Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall,
1970.
- Bosker, R.J. and J. Scheerens, "Issues in the Interpretation of the Results of School
Effectiveness Research," International Journal of Educational Research.
13 (7) : 741 - 751 ; 1989.
- Borquist, Linda. "Job Satisfaction of Administrators in-a Public Suburban School District,"
Dissertation Abstracts International. 48 (7) : 260 - A ; August, 1987.
- Bower, Allen Ebenezer. "Effective School Practices in Georgia's Middle School,"
Dissertation Abstracts International. 48 (1A): 2768; 1987.
- Burke, Ronald J. and Esther R. Greenglass. "Sex Differences in Teacher," Psychological
Reports. 65 (1) : 55 - 63 ; August, 1989.
- Burr, Russel Kenneth. "Job satisfaction Determinants for Selected Administrators in
Florida's Community Colleges and Universities: An Application of Herzberg's
Motivator - Hygiene Theory," Dissertation Abstracts International. 41 (9) :
1794 - A; March, 1981.
- Cameron, Kim. "Measuring Organizational Effectiveness in Institutions of Higher
Education," Administrative Science Quarterly. 23 (4) : 604 - 632 ; December,
1978.
- Campbell, John P. "On the Nature of Organizational Effectiveness," in New Perspective
on Organizational Effectiveness. edited by Paul S. Goodman and Johnnes M.
Pennings and Associated. p. 13 - 55. San Francisco : Jossey - Bass, 1977.
- Campbell, Roald F. and others. Introduction to Educational Administration. 5th ed.
Boston : Allyn Bacon, Inc., 1978.
- Catholic, Directory. "Catholic Social Communications Thailand," Catholic Directory of
Thailand. Bangkok : Catholic Press of Thailand, 1991.

- Chamrat, Nongmak. "The Relation between Teacher Job Satisfaction and The Relationship Behavior of Primary School Principals in Thailand," **Dissertation Abstracts International**. 48 (6) : 1371 - A ; 1986.
- Cronbach, Lee Joseph. **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York : Harper and Row, 1970.
- Davis, Gary and Margaret A. Thomas. **Effective School and Effective Teacher**. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1989.
- Dejnozka, Edward L. **Educational Administrative Glossary**. London : Greenwood Press, 1983.
- Dessler, Gary. **Organization Theory: Integrating Structure and Behavior**. 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1986.
- Everard, K.B. and Geoffery Morris. **Effective School Management**. London : Harper and Row Publishers, 1985.
- Faber, Barry A. **Stress and Burnout in the Human Service Professions**. New York : Pergamon Press Inc., 1983.
- Faeman, Sue Robin. "Supervisory Performance and Its Relationship to Organizational Commitment, Job Involvement and Locus of Control," **Dissertation Abstracts International**. 48 (11) : 2977 - A ; 1988.
- Ferguson, G.A. **Statistical Analysis in Psychology and Education**. 5th ed. Japan : McGraw - Hill, 1981.
- Ford, Robert C., Barry R. Armandi and Cherrill P. Heaton. **Organization Theory : An Integrative Approach**. New York : Harper and Row, 1988.
- Fullan, M.G. **The New Meaning of Educational Change**. London : Cassell ; New York : Teacher College Press, 1991.
- Garita Garro, Gilberto. "The Relationship Between School Effectiveness and Selected Variables Associated with Principal's Effectiveness in Public Academic Secondary School in San Jose, Costa Rica," **Dissertation Abstracts International**. 47 (05) : 1546 ; 1986.
- Goldstein, H. **Multilevel Models in Educational and Social Research**. London : Charles Griffin, 1987.

- Goodhart, William Harold. Jr., "The Instrumental and Expressive Characteristics of Public Secondary Schools and Effectiveness, "Dissertation Abstracts International. 51 (07A) : 2214 ; 1990.
- Good, Carter. "Role," Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw - Hill Book Co., 1973.
- Greene, Charles N., Everett E. Adam and Ronald J. Ebert. Management for Effective Performance. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1985.
- Hall, Richard H. Organizations : Structures, Process, and Outcomes. 5th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1991.
- Halpin, Andrew W. The Leadership Behavior of School Superintendents. 2nd ed. Chicago : Midwest Administration Center, University of Chicago, 1959.
- _____. Theory and Research in Administration. New York : Macmillan, 1966.
- Hannan, Michael T. and John Freeman. "Obstacles to Comparative Studies," in New Perspectives on Organizational Effectiveness. edited by Paul S. Goodman Johnnes M. Penning and Associates. p. 106 - 131. San Francisco : Jossey - Bass, 1977.
- Herzog, John A. "Variables Contributing to Organizational Effectiveness : A Comparison between National Exemplary Secondary School and Lutheran Secondary School," Dissertation Abstracts International. 51 (08 A) : 2582 ; 1990.
- Holmes, M. From research to implementation to improvement. In M. Holmes, K.A. Leithwood. & D.F. Musella (Eds). Educational Policy for Effective Schools. New York : Teachers College Press, 1989.
- Horner, Judith Ann. School Effectiveness : A Conceptual Framework Measures and Results From a Study of New Jersey Secondary Schools. Doctoral Dissertation, Rutgers, The State University of New Jersey, 1984. A
- House, James S. Work Stress and Social Support. Reading Massachusettes : Addison - Wesley Publishing Company, 1981.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G. Miskel. Educational Administration Theory Research and Practice. 4th ed. Singapore : McGraw - Hill Inc., 1991.

- Hoy, Wayne K. and Cecil G. Miskel. Educational Adiministration : Theary Research and Practice. 2nd ed. New York : Random House, 1982.
- Jang, Me Seok. "Principal's Leadership and Communication and Teacher Job Satisfaction in Korea," Dissertation Abstracts International. 48 (12) : 3020 - A ; 1987.
- Jones, Anne. "Studying School Effectiveness : A Postscript" in Studying School Effectiveness. edited by David Reynolds. Philadelphia : The Falmer Press, 1985.
- Jones, James J. and others. Secondary School Administration. New York : McGraw - Hill Book Co., 1969.
- Johnson, Pandora. Effective Secondary Schooling : Factors Affecting Academic Achievement in The Commonwealth of The Bahamas. Doctor's Thesis. Canada : University of Toronto, 1988. Photocopied.
- Kimbrough, Ralph B. Education Administration. 3rd ed. New York : Macmillan Publishing Company, 1988.
- Krejcie, Robert V. and Daryle E. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities;" Educational and Psychological Measurement. 30 (3) : 608 - 610 ; Autumn, 1970.
- Luthans, Fred. Organizational Behavior. 5th ed. New York : McGraw - Hill Book Company, 1989.
- Liu, Chint - Jen. "An Identification of Principals' Instructional Leaderships Behaviors in Effective High Schools," Dissertation Abstracts International. 46 (04A) : 0861 ; 1985.
- Locke, Edwin A. "Job Satisfaction," in Social Psychology and Organizational Behavior. edited by Michel Gruneberg and Toby Walk. New York : John Wiley and Sons, 1984.
- Mann, Dale. "Effective School as a Dropout Prevention Strategies." NASSP Bulletin. 73 (518) : 77-83; September, 1989.
- Martinez - Antonetty, Elisamuel. "Principal's Leadership and School Effectiveness : A Descriptive study of Principal's Authority, Teacher Autonomy, Instructional Leadership and Lesdership Style Dimensions," Dissertation Abstracts International. 46 (11A) : 3212 ; 1985.

- McFarland, Dalton E. **Management : Foundations and Practices**. 5th ed. New York : Macmillan, 1979.
- Miskel, Cecil, David McDonald and Susan Bloom. "Structural and Expectancy Linkages within Schools and Organizational Effectiveness," **Educational Administration Quarterly**. 19 (1) : 49 - 82 ; Winter, 1983.
- Morphet, Edgar L. and others. **Educational Organizational and Administration**. New Jersey : Prentice - Hall, 1967.
- Moriarty, James Kell. "Leadership, Structure and Effectiveness of Parochial Secondary Schools (Catholic Schools)," **Dissertation Abstracts International**. 51 (01 A) : 42 ; 1989.
- Nagle, Karen E. Olson. "Job Satisfaction of Minnesota Community College Administrators: An Examination of the Dual Factor Theory," **Dissertation Abstracts International**. 48 (01) : 33 - A; July, 1987.
- Northcraft, Gregory B. and Margaret A. Neale . **Organizational Behavior**. Chicago : The Dryden Press, 1990.
- O'Neal, Sandra Worrall. "Classifying Job Characteristics of Educational Administrators. An Examination of Satisfier and Motivators," **Dissertation Abstracts International**. 47 (9 A) : 3269 ; March, 1987.
- Pendley, K.L. "Effective Educational Leadership ; Its Relationship To Personality Characteristics, Interpersonal Behaviors and Leadership Style," **Dissertation Abstracts International**. 47 (1A) : 43; June, 1985.
- Pennings, Johannes M. and Paul S. Goodman. "Toward a Workable Framework," in **New Perspective on Organizational Effectiveness**. edited by Paul S. Goodman, Johannes M. Pennings and Associates. p. 146 - 148. San Francisco : Jossey - Bass, 1977.
- Porter, Lyman W, Richard M. Steers and Richard T. Mowday. "Organizational Commitment, Job Satisfaction, and Turnover among Psychiatric Technician," in **Journal of Applied Psychology**. 59 (5) : 603 - 609 ; 1974.
- Posehn, Kirsten Edna. "Individual and Organizational Antecedents of Commitment : An Exploratory field Study," **Dissertation Abstracts International**. 50 (06 A) : 1606 ; 1988.

- Prathip, M. Komolmas. "Historical Background of Catholic Education in Thailand"
Catholic Education in Thailand. Bangkok : ABAC, 1982.
- Pressel, Diane Anderson. "A study of the Relationship Between Personality Factors and Aspirations for Leadership," Dissertation Abstracts International. 47 (05 A) : 156 ; November, 1986.
- Purkey, Stewart C. and Marshall S. Smith. "Effective Schools: A Review," The Elementary School Journal. 83(4) : 427 - 452 ; March, 1983.
- Reid, Ken, David Hopkins and Peter Holly. Toward the Effective School. Oxford : Basic Blackwell Ltd., 1988.
- Reynolds, D. and D. Reid. "The Second Stage : Toward a Reconceptualization of Theory and Methodology In school Effectiveness Research," In D. Reynolds (ed.) Studying School Effectiveness. Lewes : Falmer Press, 1985.
- Robbins, Stephen P. Organizational Behavior : Concepts Controversies and Applications. 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1983.
- Robbins, Stephen P. Organizational Behavior Concepts Controversies and Applications. 4th ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1989.
- Russell, Daniel, Elizabeth Altealer and Daun Van Velgen. "Job Related Stress, Social Support and Burnout among classroom Teacher," Journal of Applied Psychology. 72 (2) : 269 - 274 ; 1987.
- Schermerhorn, John R., James G. Hunt and Richard N. Osborn. Managing Organizational Behavior. New York : John Wiley, 1989.
- Scheerens, J., C. J. Vermculen and W. J. Pelgrum. "Generalisability of Instructional and School Effectiveness Indicators Across Nations," International Journal of Educational Research. 13 (7) : 789 - 799 ; 1989.
- Seldin, Peter. Evaluating and Developing Administrative Performance. San Francisco : Jossey - Bass Publishers, 1988.
- Sergiovanni, Thomas "Adding Valued to Leadership Gets Extraordinary Results," Educational Leadership. 47 (8) : 23 - 27 ; May, 1990.
- Stoel, W. G. R. School Characteristics and Teacher and Student Behaviour in Secondary Education. Groningen : Rion, 1986.

- Steers, Richard M. "Problems in the Measurement of Organizational Effectiveness," Administrative Science Quarterly 20 (4) : 546 - 558 ; December, 1975.
- Sweeney, James. "Research Synthesis an Effective School Leadership," in The Role of the Principal, edited by Deborch Burnett Strother. p. 121-124. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa, 1986.
- Sweeney, James. Organizational Effectiveness: A Behavioral View. Santo Manica, California : Goodyear Publishing Company, Inc., 1977.
- _____. "Antecedents and Outcomes of Organizational Commitment," Administrative Science Quarterly 22 (1) : 46 - 55 ; March, 1977.
- Taylor, Ewart Harrison Ulric. "Perceived Organizational Effectiveness of Secondary Schools in Trinidad and Tobago," Dissertation Abstracts International. 49 (03 A) : 401 ; 1987.
- Travlos, Arthur Lewis. Selected Job Stressors Job Satisfaction, Emotional Exhaustion and Thrust Behavior of the Principal. A Doctoral Dissertation, Rutgers, The State University of New Jersey, 1984.
- Wilson, Bruce L. and Thomas B. Corcoran. Successful Secondary Schools. London : The Falmer Press, 1988.
- William, W' Wayson with Brad Mitchell. "Gay Su Pinnell and David Landis," Up From Excellence : The Impact of The Movement on School. Indiana : PHI DELTA KAPPA Educational Foundation Bloomington, 1988.
- Wood, Julia T., Gerald M. Phillips and Douglas J. Douglas. Group Discusion. New York : Harper & Row Publishers, 1986.
- Zammuto, Raymond F. Assessing Organizational Effectiveness : Systems Change, Adaptation and Strategy. Albany : State University of New York Press, 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายชื่อโรงเรียน

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ทดสอบความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถาม

ที่	โรงเรียน	สังกัด	จังหวัด
1.	ตรุณราชบุรี	ราชบุรี	ราชบุรี
2.	นารีวิทยา	ราชบุรี	ราชบุรี
3.	สารสิทธิ์พิทยาลัย	ราชบุรี	ราชบุรี
4.	นารีวุฒิ	ราชบุรี	ราชบุรี
5.	ดาราสมุทร ศรีราชา	จันทบุรี	ชลบุรี
6.	อัสสัมชัญ ศรีราชา	จันทบุรี	ชลบุรี

รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใน
อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

ที่	โรงเรียน	จังหวัด
1.	ซางตาครุสคอนแวนต์	กรุงเทพฯ
2.	เซนต์คาเบรียล	กรุงเทพฯ
3.	เซนต์จอห์น	กรุงเทพฯ
4.	เซนต์ดอมินิก	กรุงเทพฯ
5.	เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์	กรุงเทพฯ
6.	เซนต์โยเซฟคอนเวนต์	กรุงเทพฯ
7.	เซนต์โยเซฟ บางนา	สมุทรปราการ
8.	ทิวไผ่งาม	กรุงเทพฯ
9.	พระมารดานิจจานุเคราะห์	กรุงเทพฯ
10.	พระหฤทัยคอนแวนต์	กรุงเทพฯ
11.	เพ็ญสมิทธิ์	กรุงเทพฯ
12.	มาแตร์เดอีวิทยาลัย	กรุงเทพฯ
13.	ยอแซฟอุปถัมภ์	นครปฐม
14.	ลาซาล	กรุงเทพฯ
15.	วิริยาลัย	กรุงเทพฯ
16.	แสงอรุณ	กรุงเทพฯ
17.	อัสสัมชัญคอนแวนต์	กรุงเทพฯ
18.	อัสสัมชัญธนบุรี	กรุงเทพฯ
19.	อัสสัมชัญ (บางรัก)	กรุงเทพฯ
20.	อัสสัมชัญ สำโรง	สมุทรปราการ

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามการวิจัย

141

ที่ สศค 30/2538

สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย)
CATHOLIC EDUCATION ASSOCIATION (THAILAND)

12 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ท่านผู้บริหารโรงเรียน.....

ด้วยซิสเตอร์บุญเรือน หมั่นทรัพย์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ฝ่ายงานอภิบาล และเลขาธิการสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก กำลังศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก ทั้งนี้โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ

รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร	วรุฒบางกูร	ประธาน
รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร	วงศ์อยู่น้อย	กรรมการ
ดร.บุญลือ	ทองอยู่	กรรมการ

ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนของท่าน เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

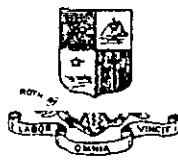
สมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก พิจารณาแล้วเห็นว่าการวิจัยนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนคาทอลิก เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ผู้บริหารและครู ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และดำเนินการ ขอขอบคุณในความร่วมมือในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(กราดาประทีป ม.โกมลมาศ)

นายกสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก

12 มิถุนายน 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ท่านผู้บริหารโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนจำนวน.....ฉบับ
2. แบบสอบถามครู จำนวน.....ฉบับ

ข้าพเจ้าซิสเตอร์บุญเรือน หมั่นทรัพย์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ฝ่ายงานอภิบาล และเลขาธิการสมาคมสภาการศึกษาคาทอลิก (ประเทศไทย) กำลังศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และกำลังทำการวิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนเอกชนคาทอลิก" ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนเอกชนคาทอลิก และสามารถจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเห็นว่าท่านและคณะครูอาจารย์ของท่านเป็นบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ และเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ หากปราศจากความอนุเคราะห์ของท่านแล้ว งานวิจัยนี้คงไม่สามารถสำเร็จลงได้ จึงขอความร่วมมือจากท่านในเรื่องต่อไปนี้

1. ขอให้ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ ครูใหญ่ และผู้ช่วยครูใหญ่ รวมจำนวน 2 คน ตอบ
แบบสอบถามผู้บริหาร ตามคำชี้แจงในแบบสอบถาม คำตอบทุกข้อมีความสำคัญต่อการวิจัยเป็นอย่างมาก จึงขอความกรุณาตอบทุกข้อ

2. โปรดมอบ แบบสอบถามครู ให้กับครูระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนของท่านดังนี้

2.1 ครูหัวหน้าสาย/หมวด จำนวน.....คน

2.2 ครูประจำชั้น จำนวน.....คน

2.3 ครูทั่วไป จำนวน.....คน

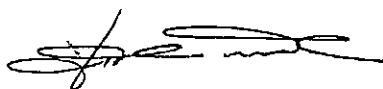
รวมจำนวน.....คน

คำตอบของครูทุกคนในโรงเรียนของท่านมีความสำคัญต่อการวิจัยเช่นเดียวกัน จึงขอความกรุณาตอบให้ครบทุกฉบับและทุกข้อ

ผู้วิจัยจะขอรับแบบสอบถามกลับคืนในวันที่.....

ผู้วิจัยขอรับรองว่า ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนของท่านจะเป็นความลับ และจะไม่เกิดผลเสียหายต่อท่าน หรือต่อหน่วยงานของท่านประการใด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ชิสเตอร์บุญเรือน หมั่นทรัพย์)

ผู้วิจัย

ฉบับที่ 1
แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1	สอบถามเกี่ยวกับ
ปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย
- ขนาดของโรงเรียน
- อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน
- ประเภทของโรงเรียน
- ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน	มี 4 ข้อ
ตอนที่ 2	สอบถามเกี่ยวกับ
ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย
- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์การบริหาร
- พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร	มี 34 ข้อ
ตอนที่ 3	สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาใน 2 มิติ
- ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนและ
- ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน	มี 40 ข้อ

ขอความกรุณาตอบทุกตอนและทุกข้อด้วย จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ฉบับที่ 1 ตอนที่ 1

ตอนที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับ
ปัจจัยด้านโรงเรียน ประกอบด้วย

- ขนาดของโรงเรียน
- อัตราส่วนระหว่างครูต่อนักเรียน
- ประเภทของโรงเรียน
- ประเภทของผู้ดำเนินการโรงเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน ☐ ตามที่เป็นจริงในแต่ละข้อ

1. โรงเรียนของท่านปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาประมาณเท่าใด
 1. ☐ น้อยกว่า 570 คน
 2. ☐ 570 - 1,140 คน
 3. ☐ มากกว่า 1,140 คน
2. ระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนของท่านมีอัตราส่วน ครู : นักเรียน ประมาณเท่าใด
 1. ☐ 1 : 20
 2. ☐ 1 : 25
 3. ☐ 1 : 30
3. โรงเรียนของท่านอยู่ในประเภทใด
 1. ☐ เป็นชายล้วน
 2. ☐ เป็นหญิงล้วน
 3. ☐ เป็นสหศึกษา
4. โรงเรียนของท่านดำเนินการโดยคณะใด
 1. ☐ สังฆมณฑล
 2. ☐ คณะนักบวช
 3. ☐ พระวาสา

ฉบับที่ 1 ตอนที่ 2

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย

- ระดับการศึกษา
- ประสบการณ์การบริหาร
- ความเป็นผู้นำของผู้บริหาร

คำชี้แจง ตอนที่ 2.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียน

โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน ☐ ตามที่เป็นจริงในแต่ละข้อ

1. เพศ

1. ☐ ชาย
2. ☐ หญิง

2. อายุ

1. ☐ ต่ำกว่า 31 - 40 ปี
2. ☐ 41 - 50 ปี
3. ☐ มากกว่า 50 ปี

3. การศึกษาสูงสุดของผู้บริหาร

1. ☐ ปริญญาตรี
2. ☐ ปริญญาโท
3. ☐ ปริญญาเอก

4. ประสบการณ์บริหารโรงเรียนของผู้บริหาร

1. ☐ น้อยกว่า 5 ปี
2. ☐ 5 - 10 ปี 6 เดือน
3. ☐ 10 ปี 7 เดือน - 20 ปี
4. ☐ มากกว่า 20 ปี

คำชี้แจง ตอนที่ 2.2 พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร มุ่งวัดพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 2 มิติ คือ กิจสัมพันธ์ และมิตรสัมพันธ์

2. โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อว่า ท่านซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนได้เห็นความสำคัญและนำพฤติกรรมนี้มาใช้ในการบริหารโรงเรียนของท่านมากน้อยเพียงใด แล้วใส่ / ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อ

3. เกณฑ์การพิจารณาของท่านคือ

- 5 หมายถึง ใช้มากที่สุด มากที่สุด
- 4 หมายถึง ใช้มาก มาก
- 3 หมายถึง ใช้ปานกลาง ปานกลาง
- 2 หมายถึง ใช้เล็กน้อย น้อย
- 1 หมายถึง ไม่ค่อยใช้เลย น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1	ข้าพเจ้าแสดงให้เห็นว่าคุณครูเข้าใจทัศนคติต่อการทำงานอย่างชัดเจน					
2	ข้าพเจ้าทดลองความคิดใหม่ ๆ กับคุณครู					
3	ข้าพเจ้าปกครองด้วยความเข้มแข็ง					
4	ข้าพเจ้าดำเนินผลงานที่บกพร่องของคุณครู					
5	ข้าพเจ้าพูดจาชัดเจนชนิดที่ไม่ต้องถาม					
6	ข้าพเจ้าใช้คนได้เหมาะสมกับชนิดของงาน					
7	ข้าพเจ้าทำงานโดยไม่วางแผน					
8	ข้าพเจ้ากำหนดมาตรฐานการทำงานของคุณครู					
9	ข้าพเจ้าเร่งรัดการทำงานให้เสร็จทันเวลา					
10	ข้าพเจ้าส่งเสริมให้คุณครูทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน					
11	ข้าพเจ้าพยายามทำให้คุณครูเข้าใจความเคลื่อนไหวของโรงเรียน					
12	ข้าพเจ้าขอให้คุณครูปฏิบัติตามกฎและระเบียบ					
13	ข้าพเจ้าทำให้คุณครูเข้าใจว่า ข้าพเจ้าหวังอะไรบ้างจากคุณครู					
14	ข้าพเจ้าพยายามให้คุณครูทำงานเต็มความสามารถ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
15	ข้าพเจ้าพยายามประสานงานการทำงานของคณะครู					
16	ข้าพเจ้าช่วยเหลือเรื่องส่วนตัวของคณะครู					
17	ข้าพเจ้าทำให้คณะครูมีความอบอุ่นและสะดวกสบายในการทำงาน					
18	ข้าพเจ้าเป็นคนที่เข้าใจง่าย					
19	ข้าพเจ้าพยายามฟังความคิดเห็นของคณะครู					
20	ข้าพเจ้าชอบทำงานตามลำพังและไม่สังสรรค์กับคนอื่น					
21	ข้าพเจ้าพยายามดูแลสวัสดิการของคณะครู					
22	ข้าพเจ้าปฏิบัติશેที่จะอธิบายการกระทำต่าง ๆ ของผู้บริหารเอง					
23	ข้าพเจ้าทำอะไรโดยไม่ปรึกษาคณะครู					
24	ข้าพเจ้าไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ					
25	ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อคณะครูเท่าเทียมกันด้วยความยุติธรรม					
26	ข้าพเจ้าเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการทำงาน					
27	ข้าพเจ้าทำตนเป็นกันเองและพบบง่าย					
28	ข้าพเจ้าทำให้คณะครูสบายใจ เมื่อได้สนทนากับข้าพเจ้า					
29	ข้าพเจ้ายอมรับและปฏิบัติตามคำแนะนำของครู					
30	ข้าพเจ้าให้คณะครูเห็นด้วย และอนุมัติในเรื่องสำคัญ ๆ ก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ					

หมายเหตุ ข้อ 3, 7, 20, 22, 23, และ 24 คะแนนเป็นลบ

ฉบับที่ 1 ตอนที่ 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาใน 2 มิติ คือ ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษา ในด้านความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียนของท่าน กรุณาตอบตามความเป็นจริงในความรู้สึกของท่าน

2. ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตัดสินใจว่าท่านเห็นจริงด้วยตามความเป็นจริงระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นนั้น ๆ

3. เกณฑ์การพิจารณาของท่าน คือ

5 หมายถึง เป็นจริงอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เป็นจริง

3 หมายถึง ค่อนข้างจริง

2 หมายถึง ไม่จริง

1 หมายถึง ไม่จริงเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1.	ความร่วมมือของท่านและครูในการทบทวนเป้าหมาย และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกปีการศึกษา อยู่ในระดับใด					
2.	การยอมรับการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับใด					
3.	ความพร้อมของท่านและครูที่จะทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด					
4.	ท่านสนับสนุนให้ครูสำรวจสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทุกปี อยู่ในระดับใด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
5.	ท่านและครูร่วมกันพิจารณาจัดหาจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ขึ้นใช้ในโรงเรียน อยู่ในระดับใด					
6.	ท่านและครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรที่ใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่นในระดับใด					
7.	ท่านสนับสนุนให้ครูใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการสอนอย่างเสรีในระดับใด					
8.	โครงการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนมีความยืดหยุ่น เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างไร					
9.	เมื่อเห็นโรงเรียนอื่นประสบความสำเร็จ ท่านและครูมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ ในระดับใด					
10.	เมื่อมีครูเสนอความเห็นที่ดี ๆ ในที่ประชุม คณะครูและผู้บริหารบริหารจะรับฟังโดยไม่ถือคติ ในระดับใด					
11.	เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ คณะครูให้ความร่วมมือด้วยดีเพียงใด					
12.	ท่านสนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในระดับใด					
13.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสร่างชื่อเสียงทางวิชาการในระดับใด					
14.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพสูงสุด โดยไม่คำนึงถึงเรื่องค่าใช้จ่ายที่ทางโรงเรียนต้องลงทุน ในระดับใด					
15.	ความสามารถของครูในการสอนการปกครองนักเรียน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ในระดับใด					
16.	คณะครูได้ปรับปรุงพัฒนาวิธีการสอนหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ขึ้น ใช้ในการเรียนการสอนในระดับใด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
17.	โรงเรียนของท่านนำผลการทดสอบนักเรียนมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพียงใด					
18.	ผลการพัฒนาหรือปรับปรุงโรงเรียนของท่านในปีการศึกษาที่ผ่านมา อยู่ในระดับใด					
19.	โรงเรียนของท่านมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับโรงเรียนของรัฐบาลได้ ในระดับใด					
20.	สังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านสามารถปรับตัว ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีเพียงใด					
21.	ท่านสามารถมอบงานและมอบอำนาจหน้าที่ให้ครูอย่างทั่วถึงเพียงใด					
22.	ท่านสามารถจัดหาสิ่งจูงใจให้ครูทำงานด้วยความเต็มใจ และเสียสละเพียงใด					
23.	ท่านสามารถจัดสภาพแวดล้อมการทำงานให้ครูมีความพึงพอใจ และสะดวกสบายในระดับใด					
24.	ท่านสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม และวินัยสำหรับครูเพียงใด					
25.	ท่านสามารถจัดประชุมให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์การปฏิบัติงานร่วมกันเพียงใด					
26.	ท่านสามารถจัดสำนักงานอาคารสถานที่ให้เป็นที่น่าพอใจ และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของครูผู้ร่วมงานเพียงใด					
27.	ท่านมีความรู้ในเครื่องมือเครื่องใช้ ที่จำเป็นสำหรับหน่วยงานเพียงใด					
28.	ท่านมีความสามารถในการจัดซื้อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับใช้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเพียงใด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
29.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความรู้ความสามารถในการดูแลรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของหน่วยงานเพียงใด					
30.	ท่านสามารถจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำภาคเรียนได้เหมาะสมเพียงใด					
31.	บุคลากรในโรงเรียนของท่านมีความสามารถในการจัดระบบการติดต่อภายใน ที่ก่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือที่ดีในระดับใด					
32.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรกับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน เพียงใด					
33.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน สามารถวิเคราะห์งานและจัดทำรายละเอียดของงานในความรับผิดชอบ ในระดับใด					
34.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ร่วมงานทั้งด้วยวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร ได้ดีเพียงใด					
35.	คณะครูสามารถพูดโน้มน้าวชักจูงผู้ร่วมงานให้สนับสนุนการปฏิบัติงานเพียงใด					
36.	เมื่อมีความขัดแย้งและการแตกสามัคคีในหมู่ครู ท่านกระตือรือร้นในการจัดการกับปัญหานี้ เพียงใด					
38.	ท่านมอบอำนาจให้คณะครูมีสิทธิในการแก้ปัญหความขัดแย้งในระดับต่าง ๆ กัน เพียงใด					
39.	เมื่อต้องการความช่วยเหลือจากครู ในการแก้ปัญหความขัดแย้งสำคัญ ๆ คณะครูจะให้ความร่วมมืออย่างดี ในระดับใด					
40.	ท่านพร้อมที่จะช่วยครูแก้ปัญหความขัดแย้ง ด้านการปกครองนักเรียน เพียงใด					

ฉบับที่ 2

แบบสอบถามครู

คำชี้แจง

แบบสอบถามครูฉบับนี้ มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับ

ปัจจัยด้านครู ประกอบด้วย

- ความพึงพอใจของครู มี 7 ข้อ
- ความสามัคคีของครู มี 13 ข้อ
- การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู มี 20 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ

มี 16 ข้อ

ปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย

- ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน
- การเรียนพิเศษ
- พฤติกรรมด้านการเรียน
- พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาใน 2 มิติคือ

มี 40 ข้อ

- ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนและ
- ความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน
(ใช้แบบสอบถามเดียวกันกับแบบสอบถามประ
สิทธิผลการจัดการศึกษาที่ผู้บริหารเป็นผู้ตอบ)

ขอความกรุณาตอบทุกตอนและทุกข้อด้วย จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 1.1

ตอนที่ 1.1 แบบสอบถามครูเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครู

คำชี้แจง

1. ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตัดสินใจว่าท่านเห็นด้วยมากน้อยระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นนั้น ๆ
2. เกณฑ์การพิจารณาของท่าน คือ
 - 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 - 4 หมายถึง เห็นด้วย
 - 3 หมายถึง เฉย ๆ ไม่แน่ใจ
 - 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 - 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1.	ในฐานะที่เป็นครูคนหนึ่ง ข้าพเจ้าเชื่อว่าข้าพเจ้าพอใจในงานของข้าพเจ้ามากขึ้น					
2.	บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจในงานที่ข้าพเจ้าทำอยู่					
3.	ถ้าข้าพเจ้ามีเงิน และมีฐานะมั่นคงพอที่จะมีชีวิตอยู่ได้สบาย ข้าพเจ้าจะลาออกจากงาน					
4.	บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าคิดอยากเปลี่ยนงานที่ทำอยู่					
5.	ในฐานะครูคนหนึ่ง ข้าพเจ้าพอใจในชีวิตการเป็นครูของข้าพเจ้ามาก					
6.	ข้าพเจ้ามีความพอใจในงานของข้าพเจ้า					
7.	เพื่อนครูส่วนใหญ่มีความพอใจงานของเขามากกว่าข้าพเจ้า					

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 1.2

ตอนที่ 1.2 แบบสอบถามครูเกี่ยวกับความสามัคคีของครู

คำชี้แจง

1. ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตัดสินใจว่าท่านเห็นด้วยมากน้อยระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นนั้น ๆ
2. เกณฑ์การพิจารณาของท่าน คือ
 - 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 - 4 หมายถึง เห็นด้วย
 - 3 หมายถึง เฉย ๆ ไม่แน่ใจ
 - 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 - 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1.	คณะครูมีขวัญและกำลังใจในระดับสูง					
2.	คณะครูให้อภัยต่อความผิดพลาดของเพื่อนร่วมงาน					
3.	คณะครูทำงานด้วยความกระตือรือร้นแข่งขัน และมีความพอใจ					
4.	คณะครูมีน้ำใจเป็นนักกีฬา					
5.	คณะครูได้รับสวัสดิการอย่างเหมาะสม					
6.	คณะครูมักจะให้ความสนใจต่อนักเรียน ที่มีปัญหาเป็นรายบุคคล					
7.	คณะครูมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกมาใช้ภายในห้องเรียน					
8.	คณะครูมักจะช่วยเหลือเกื้อกูล ซึ่งกันและกัน					
9.	คณะครูมีความภูมิใจที่อยู่ในโรงเรียนนี้					
10.	คณะครูมักจะพูดถึงความสำเร็จของนักเรียน					
11.	คณะครูมีความสุขกับการทำงานที่โรงเรียนนี้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
12.	คณะครูในโรงเรียนของท่าน ยอมรับในสมรรถภาพทางวิชาการ ของเพื่อนร่วมงาน					
13.	คณะครูในโรงเรียนของท่านเต็มใจที่จะทำงาน เมื่อครูใหญ่ ขอร้อง					

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 1.3

ตอนที่ 1.3 แบบสอบถามครูเกี่ยวกับ การได้รับการสนับสนุนทางสังคมของครู

คำชี้แจง

1. โปรดอ่านข้อความและพิจารณาว่า ในช่วงเวลาที่ท่านสอนในโรงเรียนนี้ ท่านได้
รับการปฏิบัติตามข้อความต่าง ๆ จากผู้บังคับบัญชา จากผู้ร่วมงานและเพื่อนฝูงมากน้อยเพียง
ใด แล้วเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความคิดของท่าน
2. เกณฑ์การพิจารณาของท่าน คือ
- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1.	ครูใหญ่เปิดโอกาสให้ท่านเข้าพบ และปรึกษาหารืออย่างสะดวก					
2.	ครูใหญ่ให้คำชี้แนะ เมื่อท่านมีปัญหาในด้านการสอน					
3.	ครูใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นของท่าน เมื่อท่านแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ					
4.	ครูใหญ่ให้อภัยท่าน เมื่อท่านทำสิ่งผิดพลาดไม่ซ้ำเดิม					
5.	ครูใหญ่ช่วยให้ท่านเข้าใจว่า งานที่ท่านกำลังอยู่ดี หรือไม่ดียังไร					
6.	ครูใหญ่ให้ความสำคัญกับท่านเท่ากับเพื่อนร่วมงานคนอื่น ๆ					
7.	ครูใหญ่ให้กำลังใจท่าน เมื่อท่านต้องการปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น					
8.	เพื่อนครูได้รับความร่วมมือหรือช่วยเหลือในเรื่องอื่น ๆ นอก จากการปฏิบัติงาน					
9.	เพื่อนครูให้อภัย เมื่อท่านทำผิดพลาดโดยไม่ซ้ำเดิม					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
10.	เพื่อนครูให้กำลังใจท่าน เมื่อท่านต้องการปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น					
11.	เพื่อนครูสามารถช่วยเหลือท่านได้ เมื่อท่านมีความเดือดร้อนทางการเงิน					
12.	เพื่อนครูรับฟังความคิดเห็นของท่าน เมื่อมีปัญหาในระหว่างการทำงาน					
13.	เพื่อนครูยอมรับท่านและให้มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม					
14.	เพื่อนครูช่วยเหลือแนะนำท่าน ทั้งในด้านการสอน และเรื่องอื่น ๆ ทั่วไป					
15.	ผู้บริหารระดับสูงจัดหาอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการทำงาน					
16.	ผู้บริหารระดับสูงมีสวัสดิการช่วยเหลือยามที่ท่านเดือดร้อน					
17.	ผู้บริหารระดับสูงให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม					
18.	ผู้บริหารระดับสูงยอมรับและเปิดโอกาส ให้ท่านมีส่วนร่วมทางการบริหาร					
19.	ผู้บริหารระดับสูงให้คำชี้แนะแก่ท่าน อธิบายให้ท่านเข้าใจจุดอ่อนที่ท่านควรปรับปรุงได้ดี					
20.	ผู้บริหารระดับสูงเปิดโอกาส ให้ท่านเข้าพบหรือปรึกษาหารือได้อย่างสะดวก					

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 2

- ตอนที่ 2 แบบสอบถามครู เกี่ยวกับปัจจัยด้านนักเรียน ประกอบด้วย
- ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน
 - พฤติกรรมด้านการเรียน
 - พฤติกรรมด้านสังคมกับกลุ่มเพื่อน
 - การเรียนพิเศษ

คำชี้แจง

1. ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตัดสินใจว่าท่านเห็นด้วยมากน้อยระดับใด ที่สามารถอธิบายเกี่ยวกับนักเรียนในโรงเรียนของท่านได้ดีที่สุด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นนั้น ๆ
2. เกณฑ์การพิจารณาของท่าน คือ
- 5 หมายถึง มากที่สุด
 - 4 หมายถึง มาก
 - 3 หมายถึง ปานกลาง
 - 2 หมายถึง น้อย
 - 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1.	ระดับเศรษฐกิจของผู้ปกครองนักเรียน อยู่ในระดับใด					
2.	นักเรียนส่วนใหญ่เรียนพิเศษ มากน้อยเพียงใด					
3.	นักเรียนเรียนพิเศษเพื่อเพิ่มความรู้ทางภาษาอังกฤษ เพียงใด					
4.	นักเรียนเรียนพิเศษเพื่อเพิ่มความรู้ทางคณิตศาสตร์เพียงใด					
5.	นักเรียนเรียนพิเศษเพื่อเพิ่มความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เพียงใด					
6.	วัตถุประสงค์ในการเรียนพิเศษ ก็เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
7.	นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจเรียน สนใจใฝ่รู้เมื่ออยู่ในชั้นเรียน					
8.	นักเรียนส่วนใหญ่ขยันและรับผิดชอบต่อการเรียน และการทำการบ้าน					
9.	นักเรียนส่วนใหญ่เชื่อฟังคำสอนของครูอาจารย์					
10.	นักเรียนให้ความร่วมมือกับครูอาจารย์ ในกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี					
11.	นักเรียนจะขอความช่วยเหลือจากครู เมื่อมีปัญหาการเรียน					
12.	นักเรียนคบหากันอย่างสนิทสนม และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ					
13.	นักเรียนส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิท ที่สามารถปรึกษาหารือขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาได้					
14.	นักเรียนพร้อมที่จะช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่เพื่อนที่มีปัญหา					
15.	เมื่อต้องทำงานกลุ่ม นักเรียนทำงานร่วมกันได้ แม้จะอยู่คนละห้องเรียน					
16.	เมื่อเพื่อน ๆ มีเรื่องบาดหมางใจกัน นักเรียนจะช่วยไกล่เกลี่ย และปรับความเข้าใจให้สถานการณ์ดีขึ้น					

ฉบับที่ 2 ตอนที่ 3

ตอนที่ 3 แบบสอบถามครู เกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาใน 2 มิติ คือ
ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการภายในโรงเรียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ในด้าน
ความสามารถในการปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียน และความสามารถในการบูรณาการ
ภายในโรงเรียนของท่าน กรุณาตอบตามความเป็นจริงในความรู้สึกของท่าน
2. ให้พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วตัดสินใจว่าท่านเห็นจริงด้วยตามความเป็นจริง
ระดับใด โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับความเห็นนั้น ๆ
3. เกณฑ์การพิจารณาของท่าน คือ
 - 5 หมายถึง เป็นจริงอย่างยิ่ง
 - 4 หมายถึง เป็นจริง
 - 3 หมายถึง ค่อนข้างจริง
 - 2 หมายถึง ไม่จริง
 - 1 หมายถึง ไม่จริงเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
1.	ความร่วมมือของผู้บริหารและครูในการทบทวนเป้าหมาย และนโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุกปี การศึกษาอยู่ในระดับใด					
2.	การยอมรับการปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับใด					
3.	ความพร้อมของผู้บริหารและครู ที่จะทดลองใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด					
4.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูสำรวจสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนทุกปี อยู่ในระดับใด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
5.	ผู้บริหารและครูร่วมกันพิจารณาจัดหาจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนใหม่ ๆ ขึ้น ใช้ในโรงเรียนอยู่ในระดับใด					
6.	ผู้บริหารและครูร่วมกันพัฒนาหลักสูตรที่ใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน และท้องถิ่นในระดับใด					
7.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูใช้ความคิดสร้างสรรค์ ในการสอนอย่างเสรี ในระดับใด					
8.	โครงการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนมีความยืดหยุ่นเพื่อให้ตอบสนองความต้องการของสังคม ได้อย่างไร					
9.	เมื่อเห็นโรงเรียนอื่นประสบความสำเร็จ ผู้บริหารและครูมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในระดับใด					
10.	เมื่อมีครูเสนอความเห็นที่ดี ๆ ในที่ประชุม คณะครูและผู้บริหารจะรับฟังโดยไม่ถือคติ ในระดับใด					
11.	เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ๆ คณะครูให้ความร่วมมือด้วยดีเพียงใด					
12.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในระดับใด					
13.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาส สร้างชื่อเสียงทางวิชาการ ในระดับใด					
14.	โรงเรียนสนับสนุนให้นักเรียน ได้พัฒนาศักยภาพสูงสุด โดยไม่คำนึงถึงเรื่องค่าใช้จ่ายที่ทางโรงเรียนต้องลงทุน ในระดับใด					
15.	ความสามารถของคณะครูในการสอน การปกครองนักเรียน และการปฏิบัติงานอื่น ๆ ในระดับใด					
16.	คณะครูได้ปรับปรุงพัฒนาวิธีการสอนหรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ขึ้นใช้ ในการเรียนการสอน ในระดับใด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
17.	โรงเรียนของท่านนำผลการทดสอบนักเรียนมาใช้ข้อมูลในการวางแผน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพียงใด					
18.	ผลการพัฒนาหรือปรับปรุงโรงเรียนของท่าน ในปีการศึกษาที่ผ่านมา อยู่ในระดับใด					
19.	โรงเรียนของท่านมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับโรงเรียนของรัฐบาลได้ ในระดับใด					
20.	สังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงค่อนข้างรวดเร็ว ท่านคิดว่าโรงเรียนของท่านสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ได้ดีเพียงใด					
21.	ผู้บริหารสามารถมอบงานและอำนาจหน้าที่ ให้ครูอย่างทั่วถึงเพียงใด					
23.	ผู้บริหารสามารถจัดสภาพแวดล้อม การทำงานให้ครูมีความพึงพอใจและสะดวกสบาย ในระดับใด					
24.	ผู้บริหารสามารถจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม และวินัย สำหรับครู เพียงใด					
25.	ผู้บริหารสามารถจัดประชุมให้ครูมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์การปฏิบัติงานร่วมกัน เพียงใด					
26.	ผู้บริหารสามารถจัดสำนักงาน อาคาร สถานที่ให้เป็นที่พักผ่อนใจและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของครู ผู้ร่วมงาน เพียงใด					
27.	ผู้บริหารมีความรู้ในเครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับหน่วยงาน เพียงใด					
28.	ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดซื้อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับใช้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน เพียงใด					
29.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความรู้ความสามารถในการดูแลรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพียงใด					
30.	ผู้บริหารสามารถจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประจำปีภาคเรียนได้เหมาะสม เพียงใด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเป็นจริง				
		1	2	3	4	5
31.	บุคลากรในโรงเรียนของท่านมีความสามารถในการจัดระบบการติดต่อภายใน ที่ก่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือที่ดี ในระดับใด					
32.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรกับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน เพียงใด					
33.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน สามารถวิเคราะห์งานและจัดทำรายละเอียดของงานในความรับผิดชอบ ในระดับใด					
32.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรกับผู้ร่วมงานได้ชัดเจน เพียงใด					
33.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน สามารถวิเคราะห์งานและจัดทำรายละเอียดของงานในความรับผิดชอบ ในระดับใด					
34.	บุคลากรในโรงเรียนของท่าน มีความสามารถในการแนะนำเทคนิคการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ร่วมงานทั้งด้วยวาจา และเป็นลายลักษณ์อักษร ได้ดีเพียงใด					
35.	คณะครูสามารถพูดโน้มน้าวชักจูงผู้ร่วมงานให้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เพียงใด					
36.	เมื่อมีความขัดแย้งและการแตกสามัคคีในหมู่ครู ท่านผู้บริหารกระตือรือร้นในการจัดการกับปัญหานี้ เพียงใด					
37.	ผู้บริหารใช้การวิเคราะห์ข้อมูล และกระบวนการที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ในระดับใด					
38.	ผู้บริหารมอบอำนาจให้คณะครูมีสิทธิในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในระดับต่าง ๆ กัน เพียงใด					
39.	เมื่อผู้บริหารต้องการความช่วยเหลือจากครู ในการแก้ไขปัญหความขัดแย้งสำคัญ ๆ คณะครูจะให้ความร่วมมืออย่างดี ในระดับใด					
40.	ผู้บริหารพร้อมที่จะช่วยครูแก้ปัญหาความขัดแย้ง ด้านการปกครองนักเรียน เพียงใด					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ชิสเตอร์บุญเรือน หมั่นทรัพย์
วัน / เดือน / ปีเกิด	21 กรกฎาคม 2480
บุตร	นายบุญรอด หมั่นทรัพย์ นางทองหยด หมั่นทรัพย์
อาชีพ	นักบวชคณะผู้รับใช้ดวงหทัยนิรมลของพระแม่มาเรีย
สถานที่เกิด	ตำบลวัดเพลง อำเภอวัดเพลง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	โรงเรียนเซนต์ดอมินิก 1526 เพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10310
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ 24 รามคำแหง หัวหมาก กรุงเทพฯ 10240
ตำแหน่งหน้าที่	
พ.ศ. 2498	ครูน้อยโรงเรียนนารีวิทยา ราชบุรี
พ.ศ. 2513	ครูใหญ่โรงเรียนดาราสมุทร ภูเก็ต
พ.ศ. 2514	ครูใหญ่โรงเรียนนารีวิทยา ราชบุรี
พ.ศ. 2531	อาจารย์ฝ่ายงานอภิบาลประจำมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ และเลขาธิการสมาคมสภาการศึกษา คาทอลิก
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2498	มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนนารีวัฒนา สมุทรสงคราม
พ.ศ. 2502	ประกาศนียบัตรวิชาประโยคครูพิเศษมูล “พ”
พ.ศ. 2506	ประกาศนียบัตรวิชาประโยคครูพิเศษประถม “พ.ป”
พ.ศ. 2510	B.A (ทางการศึกษา) เอกภาษาอังกฤษ Mary Grove College, Detroit, Michigan U.S.A.
พ.ศ. 2513	ประกาศนียบัตรวิชาประโยคครูพิเศษมัธยม “พ.ม”
พ.ศ. 2524	ค.ม.บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2538	กศ.ด. การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร